

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

ГРАДОВЕ И ТЕХНИТЕ ФУНКЦИОНАЛНИ УРБАНИЗИРАНИ АРЕАЛИ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ 2010 - 2016

ГРАДОВЕ И ТЕХНИТЕ ФУНКЦИОНАЛНИ УРБАНИЗИРАНИ АРЕАЛИ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ 2010 - 2016

*Проект на Европейската комисия със
съфинансиране на държавите участници*

СОФИЯ, 2018

Публикацията е осъществена с финансовата подкрепа на ЕК/Евростат,
получена от НСИ съгласно договор за субсидия
№ 08141.2015.002-2015.601

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

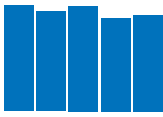
ГРАДОВЕ И ТЕХНИТЕ ФУНКЦИОНАЛНИ
УРБАНИЗИРАНИ АРЕАЛИ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
2010 - 2016

Отговорен редактор: Антоанета Илкова

Автор: доц. д-р Йордан Калчев

Графично представяне на данните:
Ирена Дудова

Предпечатна подготовка и печат:
„Образование и наука” ЕАД

ВЪВЕДЕНИЕ

Целта на проекта е осигуряване на сравнима в географски и времеви аспект информация за градовете и функционалните им урбанизирани зони по основни показатели за демографското и социално-икономическото им състояние и развитие.

Проектът започва пилотно през 1999 година. С пълен обхват Urban Audit се провежда през 2003 г. за 15 държави - членки на Европейския съюз. През 2004 г. в изследването се включват десет нови държави членки включително България, Румъния и Турция. Второто изчерпателно събиране на данни Urban Audit 2006/2007 включва 321 европейски града в ЕС-27 (от които 8 са най-големите български градове) и 36 допълнителни в Норвегия, Швейцария и Турция. През 2009 г. са събрани данни по 329 променливи за 323 града в ЕС и 47 в Норвегия, Швейцария, Турция и Хърватия.

Методологично и информационно проектът Urban Audit непрекъснато се развива като запазва основните си концепции. Промените са насочени към оптимизиране на сравнимостта, качеството и наличността на данните. Отразени са възникналите нови информационни потребности за целите на градската, регионалната и кохезионната политика на Европейския съюз.

От 2010 г. Националният статистически институт осигурява информация за 18 града и 17 териториални образувания, съставени от 58 общини, формиращи техния хинтерланд. За Република България това са градовете София, Пловдив, Варна, Бургас, Плевен, Русе, Видин, Стара Загора, Сливен, Добрич, Шумен, Перник, Ямбол, Хасково, Пазарджик, Благоевград, Велико Търново и Враца и техните ареали.

През 2016 г. НСИ започна работа по следващия цикъл от проекта, имащ за цел да събере данни за 2015 - 2016 години. Това би позволило не само да се продължи работата, извършена през предходните години, но и да се проследят измененията в демографското и икономическо развитие на градовете и техните ареали. По този начин се постига устойчивост при производството и разпространението на сравнима статистическа информация за градовете в Европейски мащаб.

Тенденциите в развитието на демографските процеси и измененията в структурите на населението са в основата на важни социално-политически и икономически предизвикателства в съвременна България.

Основна цел на настоящата публикация е посредством таблично и графично представяне на събраната статистическа информация да се проследят измененията в развитието на градовете в периода 2010 - 2012 до 2015 - 2016 година.

I. ДЕМОГРАФСКИ ТЕНДЕНЦИИ В РАЗВИТИЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Средногодишното население на Република България през наблюдавания в проекта Urban Audit период 2010 - 2012 г. е 7 420 хил. души. В резултат на естественото движение и миграционните процеси извън страната то намалява с 267 хиляди и през периода 2015 - 2016 г. е 7 153 хиляди. Намалението на населението в градовете е 119 хиляди, а в селата - 148 хил. души. Относителният прираст на средногодишното население за целия период е минус 3.6%.

Население към 31.12. по години и пол

Години	Общо	Мъже	Жени
2001	7891095	3841163	4049932
2005	7718750	3743327	3975423
2010*	7504868	3629809	3875059
2011*	7327224	3566767	3760457
2012*	7284552	3545073	3739479
2013	7245677	3524945	3720732
2014	7202198	3502015	3700183
2015*	7153784	3477177	3676607
2016*	7101859	3449978	3651881

Броят на мъжете в страната е намалял с 124 хиляди, а жените - с 143 хиляди. Половата структура на населението през целия период се запазва на същото равнище. Приблизителното съотношение е: мъже - 48.6%; жени - 51.2%.

Гъстотата на населението през първия период е 67 души, а през втория - 64 души на 1 кв. км.

* Посочените години са включени в двата периода за събиране на данни по проекта Urban Audit.

Естествено движение на населението

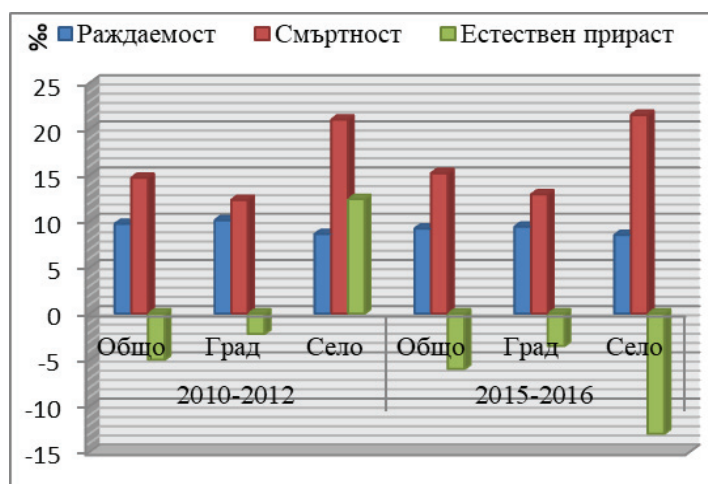
Средногодишни демографски показатели за населението	2010 - 2012 г.	2015 - 2016 г.
Средногодишен брой на населението в страната	7420100	7152600
○ в градовете	5352300	5233000
○ в селата	2067800	1919600
Средногодишен брой живородени деца	71827	65467
○ в градовете	54044	49110
○ в селата	17783	16358
Средногодишен брой починали лица	109235	108849
○ в градовете	65758	67471
○ в селата	43477	41378
Коефициент на обща раждаемост ¹ - ‰	9.7	9.2
○ в градовете	10.1	9.4
○ в селата	8.6	8.5
Тотален коефициент на плодовитост - брой деца	1.50	1.53
Коефициент на раждаемост за ЕС-28	10.0‰ през 2015 г.	
Тотален коефициент на плодовитост за ЕС-28	1.58 деца през 2015 г.	
Коефициент на обща смъртност ² - ‰	14.7	15.2
○ в градовете	12.3	12.9
○ в селата	21.0	21.5
Стандартизиран коефициент на смъртност ³ - ‰	x	16.2
○ в градовете	13.98	14.25
○ в селата	15.85	17.0

¹ Средногодишен брой на живородените деца на 1 000 души от средногодишното население за периода.

² Средногодишен брой на починалите лица на 1 000 души от средногодишното население за периода.

³ За стандарт е прието населението на страната за съответните години.

Коефициент на преждевременна смъртност - %	23.0	21.6
○ в градовете	25.7	23.6
○ в селата	18.8	18.2
Коефициент на детска смъртност - ‰	8.5	6.5
○ в градовете	7.6	5.5
○ в селата	11.3	9.7
Средна продължителност на предстоящия живот - брой години	74.02	74.65
○ в градовете	74.92	75.54
○ в селата	72.00	72.62
Коефициент на обща смъртност за ЕС - 28	10.2‰ през 2015 г.	
Средна продължителност на предстоящия живот за ЕС - 28	80.6 години	
Абсолютен естествен прираст - брой	-37408	-43381
○ в градовете	-11714	-18361
○ в селата	-25694	-25020
Относителен естествен прираст - ‰	-5.0	-6.0
○ в градовете	-2.2	-3.5
○ в селата	-12.4	-13.0
Относителен естествен прираст за ЕС - 28	-0.2‰ през 2015 г.	

Раждаемост, смъртност и естествен прираст (в ‰)

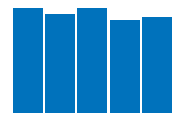
През наблюдавания период намалява броят на живородените деца. Понижава се равнището на раждаемостта, независимо от слабата тенденция на нарастване на плодовитостта.

Намалява броят на починалите лица през периода, но равнището на смъртността се повишава. Увеличава се разликата между стандартизираните коефициенти за смъртност в градовете и селата. През периода 2010 - 2012 г. тя е 1.87‰, а през 2015 - 2016 г. - 2.60‰. В градовете нарастването е с 0.27‰, а в селата - 1‰.

Равнището на смъртността сред мъжете остава по-висока (15.9 и 16.3‰ за двата периода) от тази при жените - съответно 13.7 и 14.2‰.

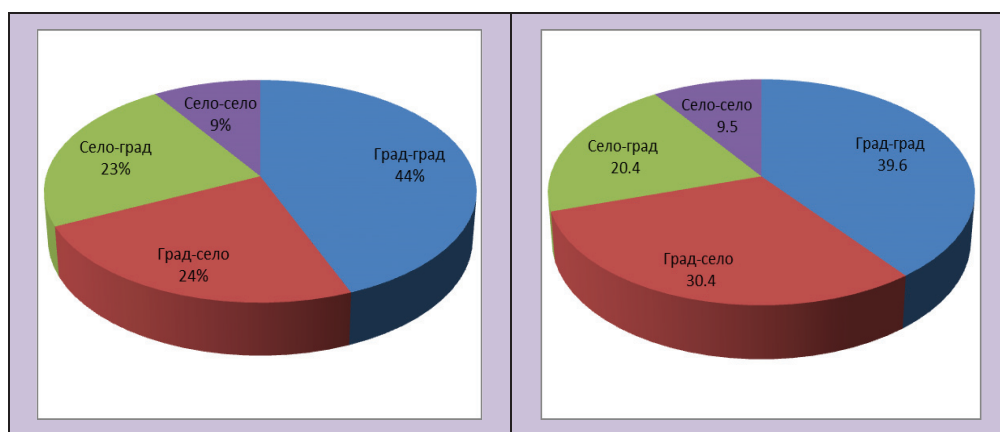
Общо за населението коефициентът на преждевременната смъртност слабо намалява. Сред мъжете той е два пъти по-висок (30.5% и 28.5% за двата периода) от този при жените - съответно 14.8 и 14.0%.

Увеличава се абсолютният и относителният размер на отрицателния естествен прираст на населението.

Механично движение на населението

Вътрешна и външна миграция на населението	2010 - 2012 г.	2015 - 2016 г.
Средногодишен брой на преселванията в страната	108179	107608
○ от градовете в градовете	47566	42660
○ от градовете в селата	25846	32755
○ от селата в градовете	24809	21958
○ от селата в селата	9958	10236
Средногодишен брой на емигрантите от страната	17947	30020
○ мъже	8634	15377
○ жени	9312	14644
Интензитет на емиграцията на населението - ‰	2.42	4.20
Средногодишен брой на имигрантите в страната	7448	23232
○ мъже	4165	12217
○ жени	3283	11015
Интензитет на имиграцията на населението - ‰	1.00	3.24
Средногодишен външномиграционен прираст на населението	-10499	-6788
Относителен миграционен прираст на населението - ‰	-1.41	-0.95
○ мъже	-1.24	-0.91
○ жени	-1.58	-0.99

Структура на преселванията в страната по направления - %

Средногодишните размери на миграционните потоци вътре в страната не се променят. Променя се тяхната структура по основните направления между типа на населените места. Намалява относителният дял на преселванията по направлението „град-град“ и „село - град“, а се увеличават преселванията по направлението „град - село“. Всички центрове (градовете на ареалите) имат отрицателен механичен прираст в резултат на преселванията на тяхното население към периферията на ареала.

Увеличават се броят на лицата, които участват във външномиграционните процеси, но намалява по абсолютна и относителна стойност отрицателният прираст на населението от този вид миграция. Външната миграция през целия период намалява броя на населението, влошава неговата възрастова структура и ограничават неговия възпроизводствен режим поради емиграцията на младото население. Само за последните две години населението на страната в резултат на външната миграция е намаляло с близо 14 хил. души.

Възрастова структура на населението

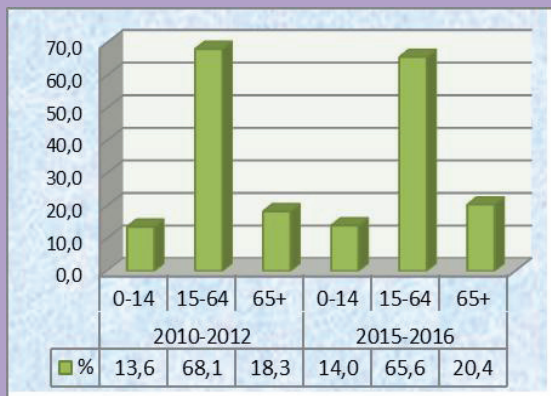
Възрастова структура и демографски зависимости сред населението	2010 - 2012 г.	2015 - 2016 г.
Средногодишен брой на населението на възраст:		
○ от 0 до 14 години	1007150	999140
○ от 15 до 64 години	5054490	4695390
○ на 65 и повече години	1358460	1458070
Относителен дял на населението на 65 и повече години - %	18.3	20.4
Средна възраст (медиана) на населението - години	42.5	43.5
Коефициент на възрастова зависимост ⁴ - %	46.8	52.3
Коефициент на демографско заместване ⁵ - %	71.7	62.7
Относителен дял на населението на възраст 65 и повече години в ЕС-28	18.9% през 2015 г.	
Средна възраст (медиана) на населението в ЕС-28	42.5 години през 2015 г.	

⁴ Коефициентът на възрастова зависимост е отношение между средногодишния брой на населението на възраст под 15 и на 65 и повече години на 100 души от средногодишното население на възраст от 15 до 64 години за съответния период.

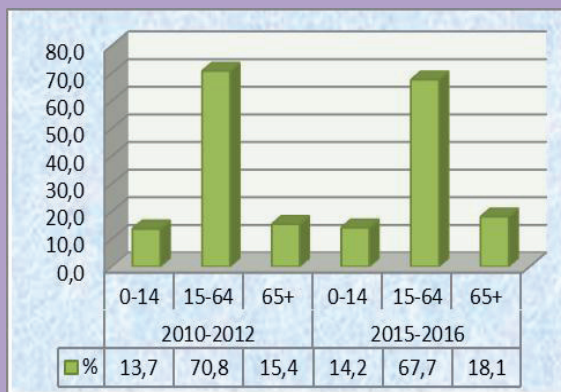
⁵ Коефициентът на демографско заместване показва средногодишния брой на влизащите в трудоспособна възраст лица (15 - 19 години) на 100 средногодишно излизащи от трудоспособна възраст лица (60 - 64 години) през съответния период.

Структура на средногодишното население по възраст

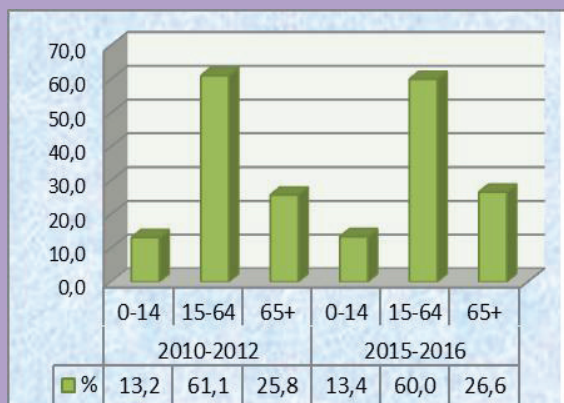
Общо

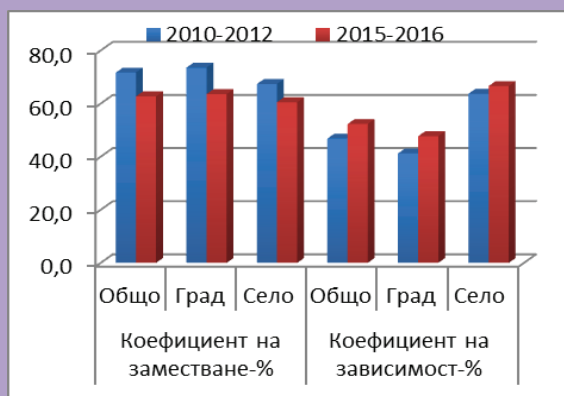
В градовете

В селата

Демографски зависимости сред населението

Продължава тенденцията на застаряване на населението. Увеличава се относителният дял на населението на възраст 65 и повече навършени години. Намалват броят и относителният дял на населението в икономически активната възраст 15 - 64 години. Този процес е силно изразен в селата.

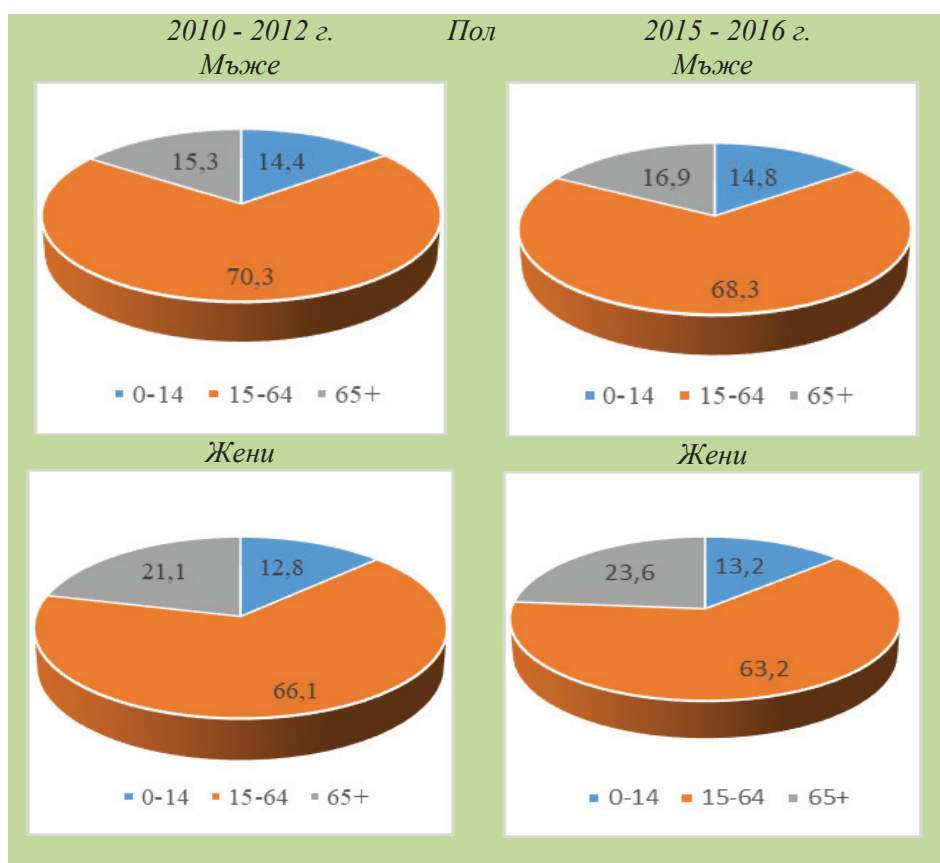
Установява се слабо увеличение на относителният дял на най-младото население на възраст 0 - 14 години предимно в градовете.

Процесът на остаряване е по-силно изразен сред жените отколкото сред мъжете. Разликата основно се дължи на по-високата обща и преждевременна смъртност сред мъжете и като следствие от нея е по-ниската средна продължителност на живота при тях, а също и на малко по-големия по размери интензитет отрицателен средногодишен механичен прираст на жените в резултат на външната миграция.

За наблюдавания период средната възраст на населението се нараства с 1 година.

Увеличава се демографската натовареност на населението в трудоспособните възрасти с населението в икономически неактивните възрасти. По-голямо е нарастването на коефициента на демографска зависимост в градовете - от 41.2% през периода 2010 - 2012 г. на 47.7% през 2015 - 2016 година. В селата това съотношение нараства по-малко, но то има много по-голяма стойност - 63.7% през първия и 66.6% през втория период.

Негативните тенденции в развитието на демографските процеси не осигуряват възпроизводството на трудовите ресурси в страната. За периода коефициентът на демографско заместване намалява от 73.5% през периода 2010 - 2012 г. до 63.5% в градовете и от 67.4 на 60.5% в селата през 2015 - 2016 година.

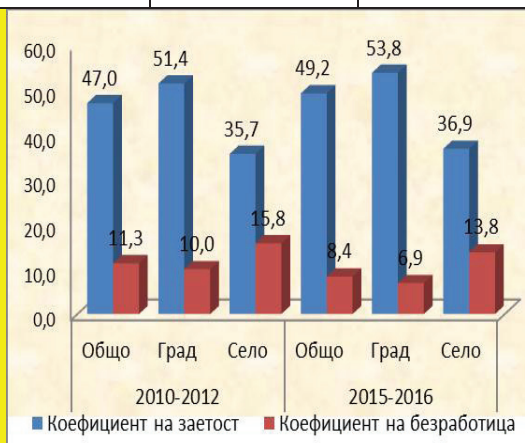

Икономическа активност на населението

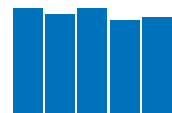
Икономическа активност, заетост и безработица на населението	2010 - 2012 г.	2015 - 2016 г.
Средногодишен брой на работната сила - хил.	3371	3300
Средногодишен брой на зетите лица - хил.	2991	3 024
Средногодишен брой на безработните лица - хил.	380	276
Коефициент на икономическа активност - %	53.0	53.7
Коефициент на заетост - %	47.0	49.2
Коефициент на безработица - %	11.3	8.4

Намалява броят на икономически активното население (работната сила). Развитието на пазара на труда осигурява по-голяма заетост и поради това броят на зетите лица се увеличава. Коефициентът на заетост сред населението на възраст 15 - 64 години нараства от 59.0% през периода 2010 - 2012 г. на 63.2% през 2015 - 2016 г. Изменението в градовете е съответно от 61.9 на 66.8%, а в селата - от 50.1 на 52%.

Коефициентът на безработица общо в страната намалява от 11.4 на 8.5%. Безработицата в градовете през първия период е 10.0%, а през втория - 7.0%. В селата изменението е от 16.0 на 14.0%

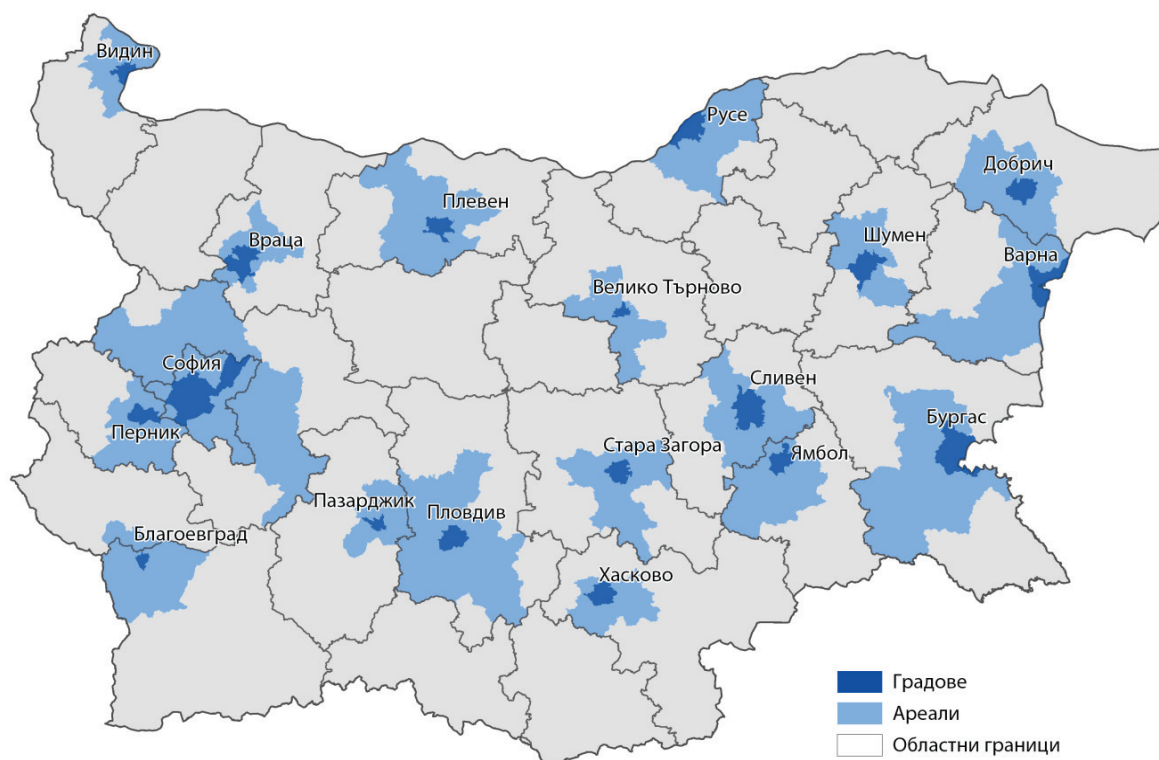

Общо за цялото население на 15 и повече години

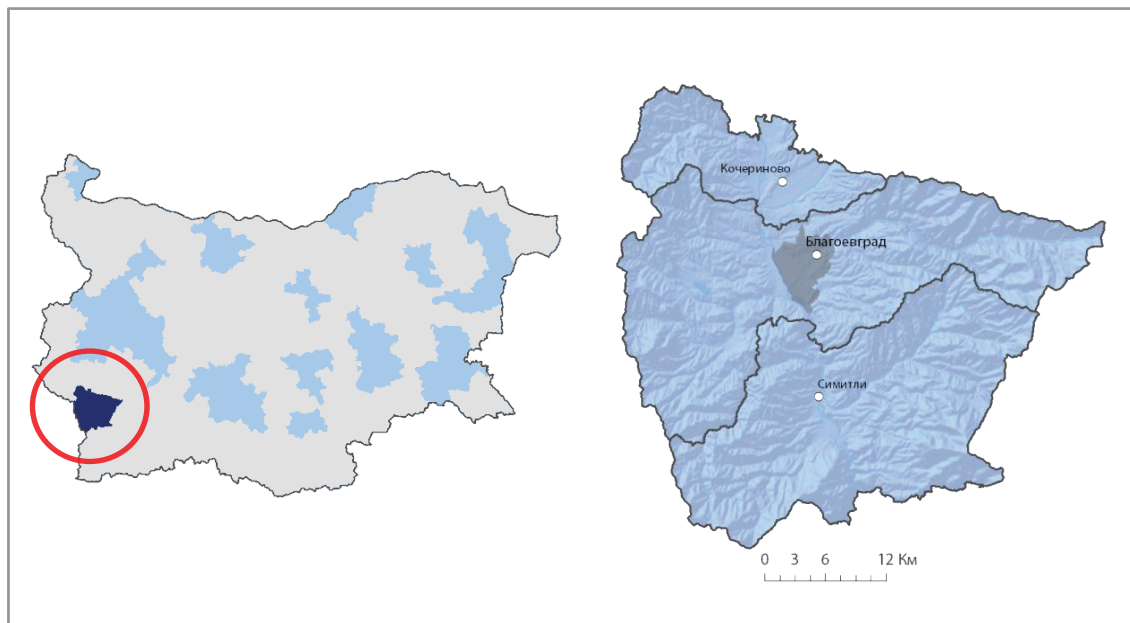
II. НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ТЕНДЕНЦИИ В РАЗВИТИЕТО НА АРЕАЛИТЕ

В съответствие с критериите на проекта Urban Audit 2012 в Република България са формирани 17 ареала и са определени 18 града, които имат важно значение за стопанското и регионалното развитие на страната. Средногодишното население, живеещо в тях през периода 2010 - 2012 г. е 4 261 хил., а през 2015 - 2016 г. - 4 202 хиляди. Ареалите обхващат 25% от територията на страната (27 914 кв. км) и 59.1% от населението в страната през последния наблюдаван период. Преобладаващата част (77.8%) от населението на обособените ареали живее в техните урбанистични центрове - в градовете.

Географско разположение на ареалите и техните центрове

Ареал с център гр. Благоевград

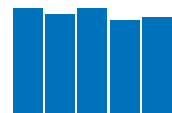

		2010 - 2012 г.			2015 - 2016 г.	
	Община	Площ (км ²)	Население	Гъстота	Население	Гъстота
BLG03	Благоевград	620.1	76927	124	75929	122
BLG44	Симитли	553.0	14486	26	13720	25
KNL27	Кочериново	182.3	5460	30	4766	26
Ареал		1355.4	96873	71	94414	70

Ареал с център гр. Благоевград. Общини, включени в ареала, средногодишно население, площ на общините и гъстота на населението (жители на 1 кв. км) по периоди

Естествено движение на населението

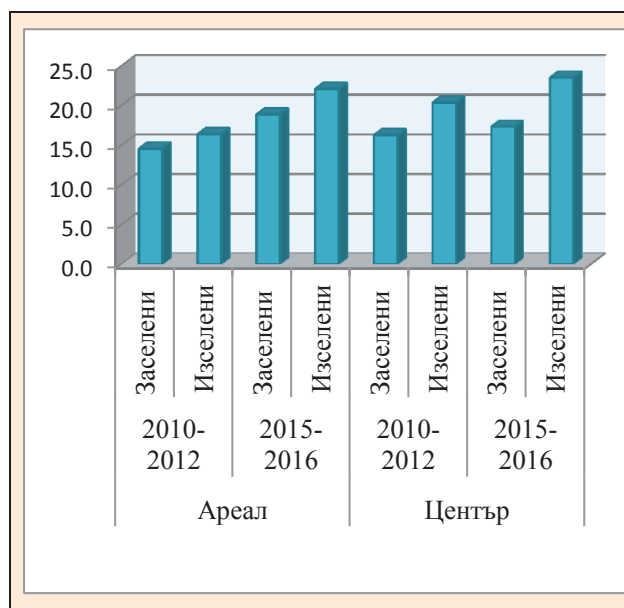
Брой и естествено движение на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на населението в ареала	96873	94414
○ мъже	46723	45334
○ жени	50150	49080
Средногодишен брой живородени деца в ареала	949	932
Средногодишен брой починали лица в ареала	1104	1158
Абсолютен естествен прираст в ареала - брой	-155	-226
Коефициент на обща раждаемост в ареала - ‰	9.80	9.87
Коефициент на обща смъртност в ареала - ‰	11.40	12.27
Относителен естествен прираст в ареала - ‰	-1.60	-2.39
Средногодишен брой на населението в центъра на ареала	70466	69589
○ мъже	33631	32986
○ жени	36835	36603
Средногодишен брой живородени деца в центъра на ареала	742	731
Средногодишен брой починали лица в центъра на ареала	615	664
Абсолютен естествен прираст в центъра на ареала	127	67
Коефициент на обща раждаемост в центъра на ареала - ‰	10.53	10.50
Коефициент на обща смъртност в центъра на ареала - ‰	8.73	9.54
Относителен естествен прираст в центъра на ареала - ‰	1.80	0.96

Средногодишното население на ареала между двата периода намалява с 2.5 хил. души. Равнището на раждаемост в ареала е по-високо от това в страната, а на смъртността е по-ниско, като през наблюдавания период то се увеличава и с него нараства размерът на отрицателния естествен прираст на населението. Населението в центъра на ареала (гр. Благоевград) има положителен естествен прираст, но той също намалява и вече е под 1‰.

Механично движение на населението

Показатели за миграцията на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на заселилите се в ареала лица	1410	1782
Средногодишен брой на изселилите се от ареала лица	1590	2086
Абсолютен механичен прираст на населението в ареала	-180	-304
Относителен механичен прираст на населението в ареала - ‰	-1.84	-3.23
Средногодишен брой на заселилите се в центъра на ареала лица	1146	1205
Средногодишен брой на изселилите се от центъра на ареала лица	1435	1635
Абсолютен механичен прираст на населението в центъра на ареала	-289	-430
Относителен механичен прираст на населението в центъра на ареала - ‰	-4.10	-6.18

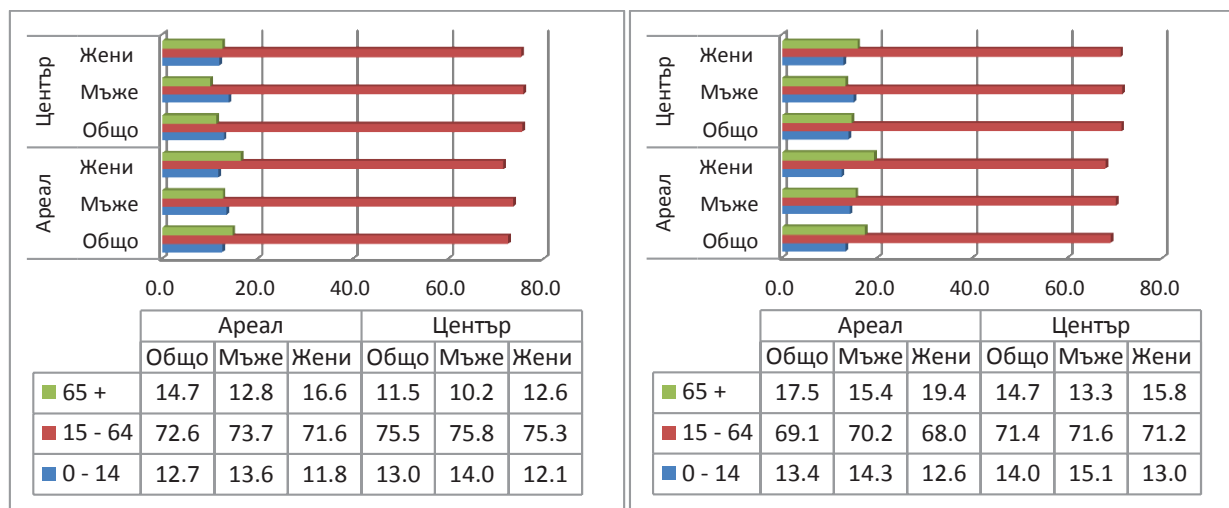

Интензивност (в ‰) на преселванията на населението в ареала и центъра по периоди

Проявява се тенденция на нарастване на интензивността на миграционните процеси след 2012 година. Миграционният прираст на населението в ареала и неговия център е отрицателен, но в центъра той е два пъти по-висок. Миграцията вътре в границите на ареала намалява населението на центъра средногодишно със 142 души през 2015 - 2016 година.

Възrastова структура на населението

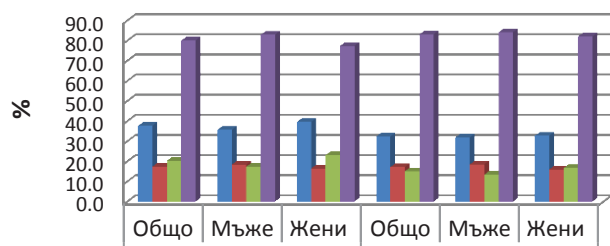
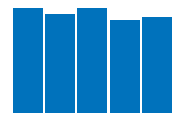
Средногодишен брой на населението по възраст	2010 - 2012	2015 - 2016
Население на възраст 0 - 14 години в ареала	12268	12676
Население на възраст 15 - 64 години в ареала	70317	65231
Население на възраст 65 и повече години в ареала	14287	16508
Население на възраст 0 - 14 години в центъра на ареала	9165	9730
Население на възраст 15 - 64 години в центъра в центъра на ареала	53229	49659
Население на възраст 65 и повече години в центъра на ареала	8072	10200
Средна възраст на населението в ареала - години	40.7	42.2
Средна възраст на населението в центъра на ареала - години	39.0	40.7

2010 - 2012 г.

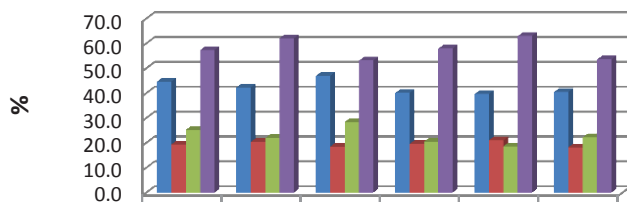
2015 - 2016 г.

Възrastова структура (в %) на средногодишното население в ареала и неговия център

	Ареал			Център		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо	37.8	35.8	39.7	32.4	31.9	32.8
До14 г.	17.4	18.4	16.5	17.2	18.5	16.0
Над 64 г.	20.3	17.4	23.1	15.2	13.4	16.8
Демографско заместване	80.2	83.0	77.5	83.2	84.3	82.2

2010 - 2012 г.

	Ареал			Център		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо	44.7	42.4	47.0	40.1	39.7	40.5
До14 г.	19.4	20.4	18.5	19.6	21.1	18.2
Над 64 г.	25.3	22.0	28.5	20.5	18.6	22.3
Демографско заместване	57.5	62.2	53.2	58.1	63.1	53.7

2015 - 2016 г.

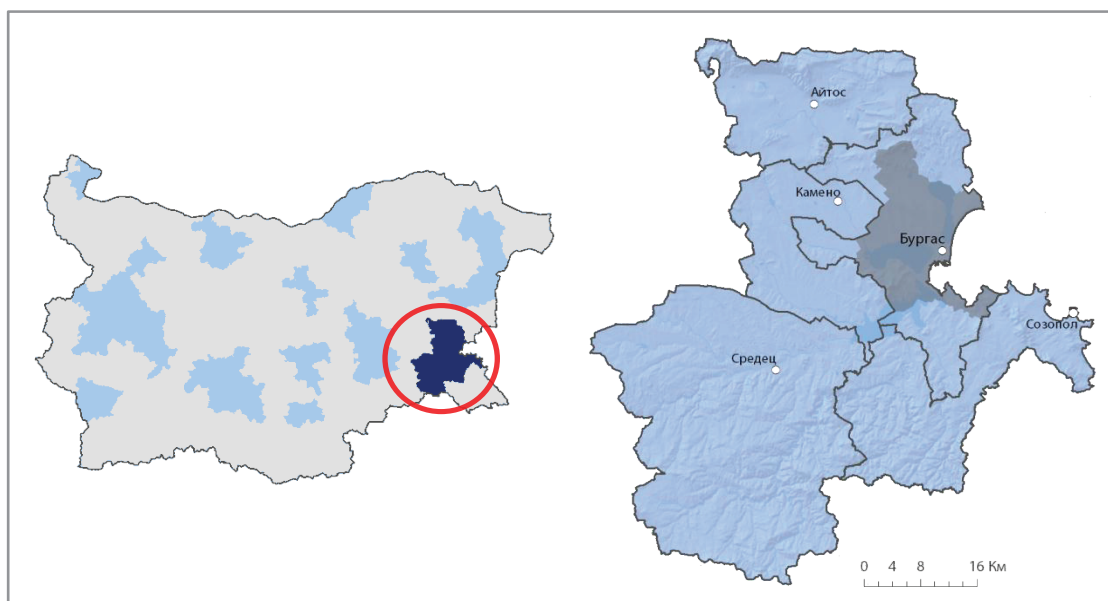
Коефициенти (в %) на демографски зависимости и демографско заместване в ареала и центъра - общо и по пол

С 3% се увеличава относителният дял на населението на възраст 65 и повече години. Тази тенденция е характерна за ареала и за центъра. Установява се слабо нарастване на дела на населението на възраст от 0 до 14 години, което е резултат от по-високата раждаемост през предходни периоди. Намалява относителният дял на населението в трудоспособните възрасти. Общо за ареала намалението е с 3.5%, а в центъра (гр. Благоеград) - с 4.1%.

Влошават се показателите за демографското натоварване на населението. На 100 лица в независимите възрасти със 7 в ареала и с 8 в неговия център се увеличават лицата от зависимите възрасти.

Коефициентът на демографско заместване в ареала намалява с 28%, а в града - с близо 30%.

Ареал с център гр. Бургас

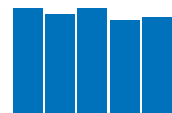

Ареал с център гр. Бургас. Общини, включени в ареала, средногодишно население, площ на общините и гъстота на населението (жители на 1 кв. км) по периоди

			2010 - 2012 г.		2015 - 2016 г.	
	Община	Площ (кв. км)	Население	Гъстота	Население	Гъстота
BGS01	Айтос	402.9	29508	73	28231	70
BGS04	Бургас	559.2	209224	374	209472	375
BGS08	Камено	354.9	11258	32	10121	29
BGS21	Созопол	480.1	14020	29	12771	27
BGS06	Средец	1149.9	15468	14	14906	13
	Ареал	2947.0	279478	95	275500	93

Естествено движение на населението

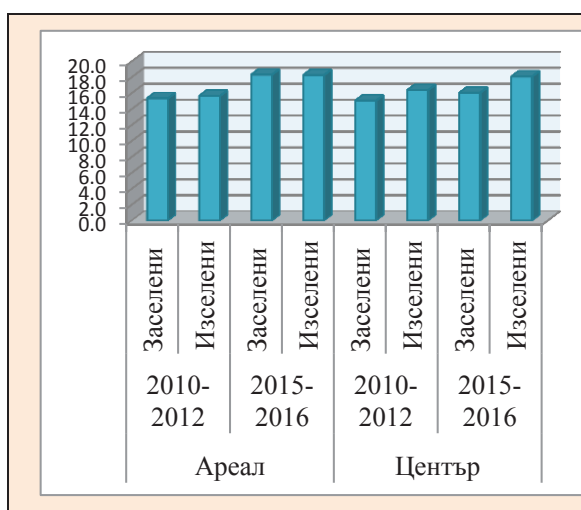
Брой и естественото движение на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на населението в ареала	279477	275500
○ мъже	135453	132691
○ жени	144025	142809
Средногодишен брой живородени деца в ареала	2874	2 674
Средногодишен брой починали лица в ареала	3537	3 556
Абсолютен естествен прираст в ареала - брой	-155	-882
Коефициент на обща раждаемост в ареала - ‰	10.28	9.71
Коефициент на обща смъртност в ареала - ‰	12.66	12.90
Относителен естествен прираст в ареала - ‰	-2.37	-3.20
Средногодишен брой на населението в центъра на ареала	196491	202892
○ мъже	94589	96872
○ жени	10192	106020
Средногодишен брой живородени деца в центъра на ареала	1956	1 883
Средногодишен брой починали лица в центъра на ареала	2158	2 300
Абсолютен естествен прираст в центъра на ареала	127	-417
Коефициент на обща раждаемост в центъра на ареала - ‰	9.96	9.28
Коефициент на обща смъртност в центъра на ареала - ‰	10.98	11.13
Относителен естествен прираст в центъра на ареала - ‰	-1.03	-2.05

Показателите за раждаемост и смъртност на населението в ареала са по-благоприятни спрямо тези за страната, но независимо от това средногодишното население намалява с близо 4 хил. души за времето между двата периода. Незначително намалява равнището на раждаемост и се покачва равнището на смъртност. В резултат на това през периода 2015 - 2016 г. естественият прираст увеличава своята отрицателна стойност в ареала. Отрицателен естествен прираст през същия период се регистрира и за населението на центъра (гр. Бургас).

Механично движение на населението

Показатели за миграцията на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на заселилите се в ареала лица	4294	5049
Средногодишен брой на изселилите се от ареала лица	4376	5035
Абсолютен механичен прираст на населението в ареала	-82	14
Относителен механичен прираст на населението в ареала - ‰	-0.03	0.05
Средногодишен брой на заселилите се в центъра на ареала лица	2962	3257
Средногодишен брой на изселилите се от центъра на ареала лица	3220	3671
Абсолютен механичен прираст на населението в центъра на ареала	-258	-414
Относителен механичен прираст на населението в центъра на ареала - ‰	-0.13	-2.04

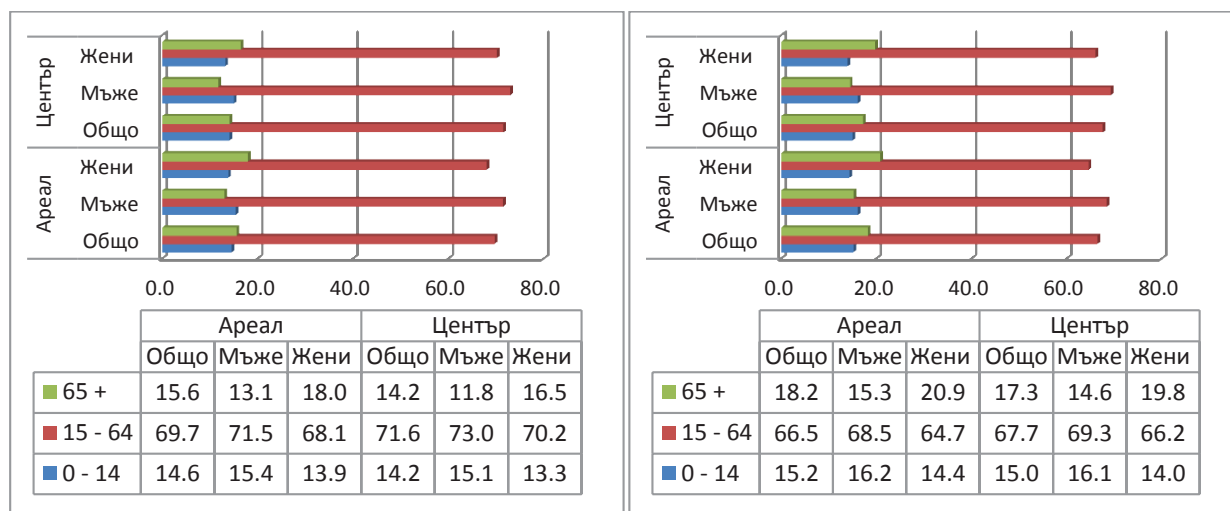

Интензитет (в %) на преселванията на населението в ареала и центъра по периоди

Миграционните процеси не оказват влияние върху броя на населението общо в ареала. Намалението на населението в центъра (гр. Бургас) се дължи на преселванията на неговото население в периферията на ареала - средногодишно през 2015 - 2016 г. населението на центъра намалява с 304 души.

Възrastова структура на населението

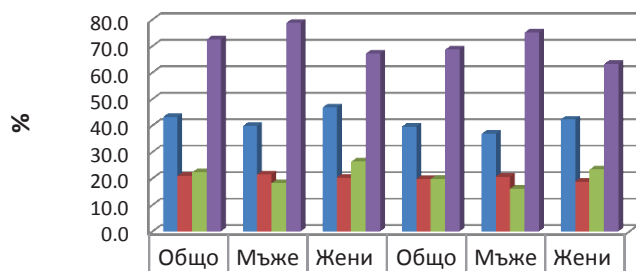
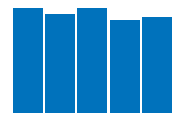
Средногодишен брой на населението по възраст	2010 - 2012	2015 - 2016
Население на възраст 0 - 14 години в ареала	40905	41992
Население на възраст 15 - 64 години в ареала	194924	183306
Население на възраст 65 и повече години в ареала	43648	50202
Население на възраст 0 - 14 години в центъра на ареала	27839	30494
Население на възраст 15 - 64 години в центъра на ареала	140669	137302
Население на възраст 65 и повече години в центъра на ареала	27983	14099
Средна възраст на населението в ареала - години	41.0	42.2
Средна възраст на населението в центъра на ареала - години	40.7	42.0

2010 - 2012 г.

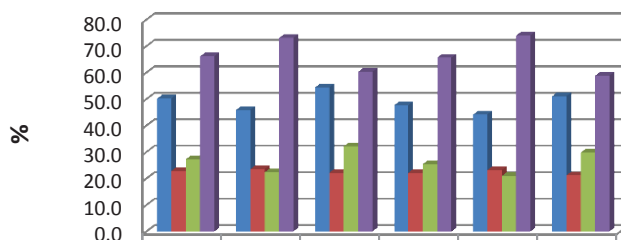
2015 - 2016 г.

Възrastова структура (в %) на средногодишното население в ареала и неговия център

	Ареал			Център		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо	43.4	39.8	46.9	39.7	36.9	42.4
До14 г.	21.0	21.6	20.4	19.8	20.7	18.9
Над 64 г.	22.4	18.3	26.5	19.9	16.2	23.5
Демографско заместване	72.6	78.8	67.3	68.8	75.2	63.3

2010 - 2012 г.

	Ареал			Център		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо	50.3	46.0	54.5	47.8	44.2	51.2
До14 г.	22.9	23.6	22.2	22.2	23.2	21.2
Над 64 г.	27.4	22.4	32.3	25.6	21.0	29.9
Демографско заместване	66.2	73.2	60.4	65.8	74.2	58.9

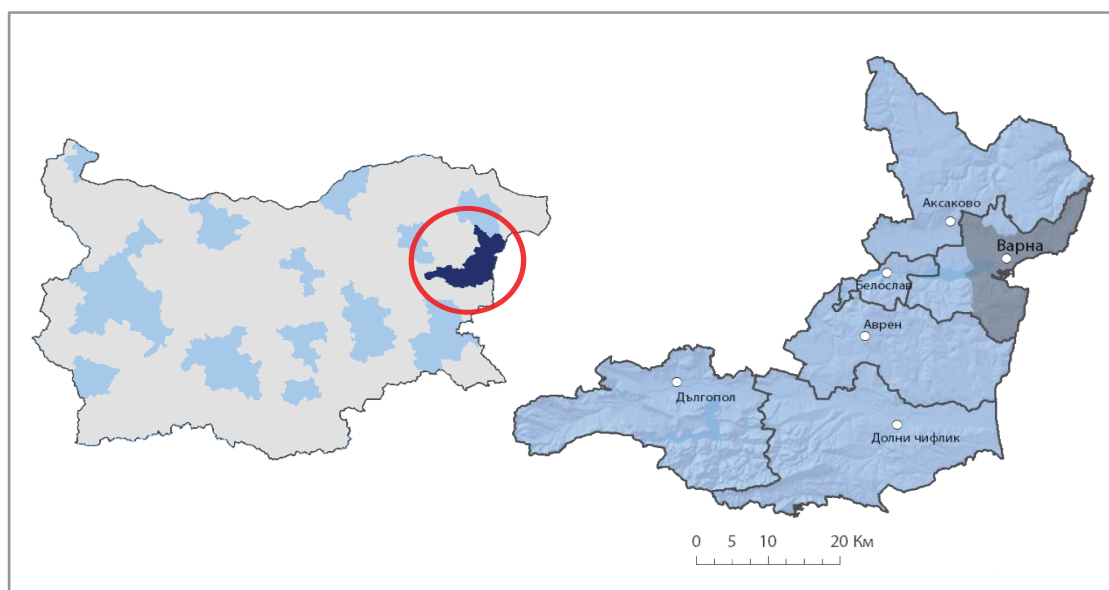
2015 - 2016 г.

Коефициенти (в %) на демографски зависимости и демографско заместване в ареала и центъра - общо и по пол

Промените във възрастовата структура на населението се изразяват в незначително нарастване на относителния дял на населението до 14-годишна възраст, намаляване на населението на възраст 15 - 64 години и увеличаване на най-възрастното население. Това е характерно за ареала и за центъра. Намалението на трудоспособното население в центъра е по-голямо. Средната възраст на населението в ареала и града нараства с повече от 1 година.

За целия период с близо 7 души се увеличава броят на лицата от зависимите възрасти на 100 лица от населението на 15 - 64 години. Влошава се възпроизводството на работната сила. През 2015 - 2016 г. 100 излизаци от трудоспособна възраст се заместват от 66 лица на възраст 15 - 19 години, или с 6 по-малко спрямо 2010 - 2012 година.

Ареал с център гр. Варна

Ареал с център гр. Варна. Общини, включени в ареала, средногодишно население, площ на общините и гъстота на населението (жители на 1 кв. км) по периоди

		2010 - 2012 г.			2015 - 2016 г.	
	Община	Площ (км ²)	Население	Гъстота	Население	Гъстота
VAR01	Аврен	353.8	8835	25	9603	27
VAR02	Аксаково	460.5	21218	46	20934	45
VAR04	Белослав	60.1	11117	185	10654	177
VAR06	Варна	237.5	336677	1418	343646	1447
VAR13	Долни чифлик	485.1	19228	40	18838	39
VAR16	Дългопол	440.9	14227	32	13647	31
	Ареал	2037.9	411302	202	417321	205

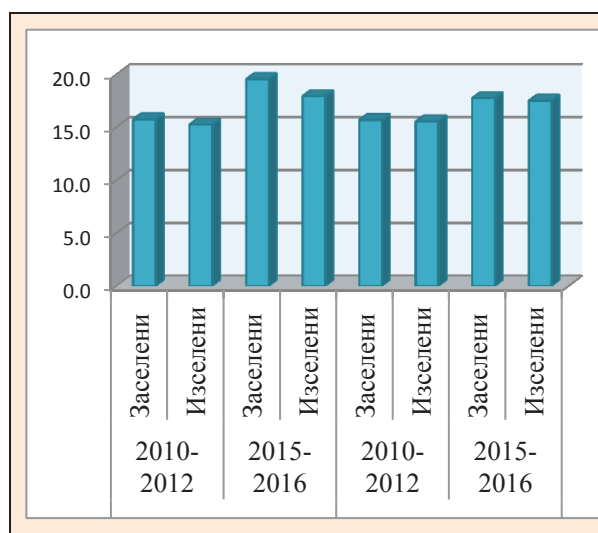
Естествено движение на населението

Брой и естественото движение на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на населението в ареала	411301	417321
○ мъже	200367	203195
○ жени	210934	214126
Средногодишен брой живородени деца в ареала	4455	3978
Средногодишен брой починали лица в ареала	4574	4962
Абсолютен естествен прираст в ареала - брой	-119	-984
Коефициент на обща раждаемост в ареала - ‰	10.83	9.53
Коефициент на обща смъртност в ареала - ‰	11.12	11.89
Относителен естествен прираст в ареала - ‰	-0.29	-2.36
Средногодишен брой на населението в центъра на ареала	328088	334822
○ мъже	159148	162121
○ жени	168940	172701
Средногодишен брой живородени деца в центъра на ареала	3612	3183
Средногодишен брой починали лица в центъра на ареала	3282	3652
Абсолютен естествен прираст в центъра на ареала	329	-470
Коефициент на обща раждаемост в центъра на ареала - ‰	11.01	9.51
Коефициент на обща смъртност в центъра на ареала - ‰	10.00	10.91
Относителен естествен прираст в центъра на ареала - ‰	1.00	-1.40

Населението на ареала се е увеличило с 6 хил. души, или с 1.46%, но това се дължи на неговия миграционен прираст. Показателите за естественото движение на населението са по-добри от тези за страната, но се наблюдава намаляване на раждаемостта и слабо повишаване равнището на смъртност през последните две години. Формира се отрицателен естествен прираст - минус 2.4%. През предходния период той е бил минус 0.3%. Естественият прираст на населението в центъра на ареала (гр. Варна), който през 2010 - 2012 г. има положителни стойности, през периода 2015 - 2016 г. е отрицателен - населението на града намалява годишно с 470 души, или с 1.4%.

Механично движение на населението

Показатели за миграцията на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на заселилите се в ареала лица	6479	8156
Средногодишен брой на изселилите се от ареала лица	6280	7491
Абсолютен механичен прираст на населението в ареала	199	665
Относителен механичен прираст на населението в ареала - ‰	0.48	1.59
Средногодишен брой на заселилите се в центъра на ареала лица	5147	5947
Средногодишен брой на изселилите се от центъра на ареала лица	5106	5863
Абсолютен механичен прираст на населението в центъра на ареала	41	84
Относителен механичен прираст на населението в центъра на ареала - ‰	0.13	0.25

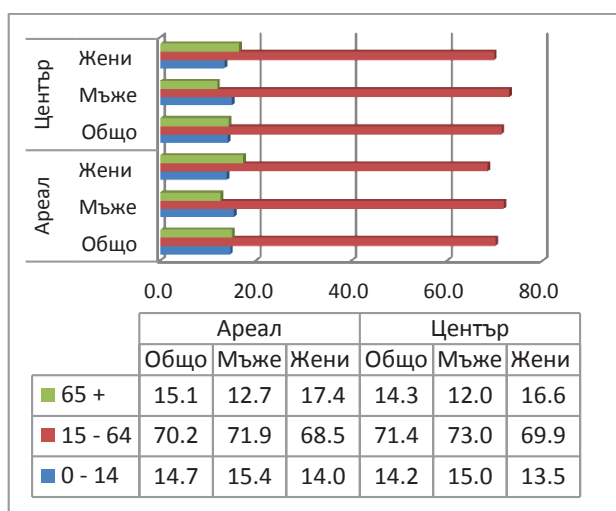

Интензитет (в ‰) на преселванията на населението в ареала и центъра по периоди

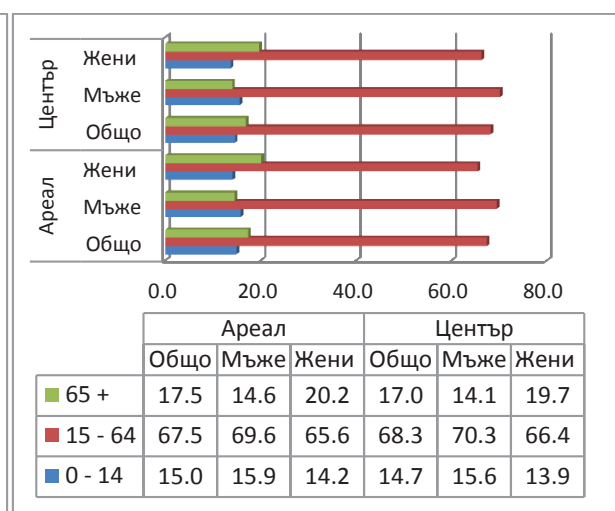
Ареалът има положителен механичен прираст и той се увеличава спрямо предходния период. Миграцията увеличава населението в центъра на ареала по слабо. Усилва се миграцията от центъра към периферията на ареала. През последните две години от тази миграция населението в града годишно намалява с 463 души.

Възrastова структура на населението

Средногодишен брой на населението по възраст	2010 - 2012	2015 - 2016
Население на възраст 0 - 14 години в ареала	60523	62638
Население на възраст 15 - 64 години в ареала	288586	281810
Население на възраст 65 и повече години в ареала	62193	72873
Население на възраст 0 - 14 години в центъра на ареала	46717	49282
Население на възраст 15 - 64 години в центъра на ареала	234320	228628
Население на възраст 65 и повече години в центъра на ареала	47050	56912
Средна възраст на населението в ареала - години	40.3	41.6
Средна възраст на населението в центъра на ареала - години	40.1	41.5

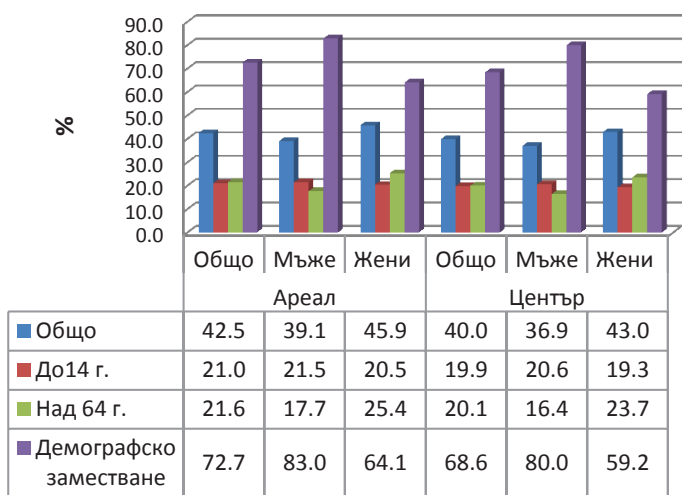
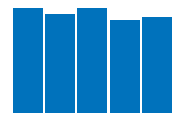

2010 - 2012 г.

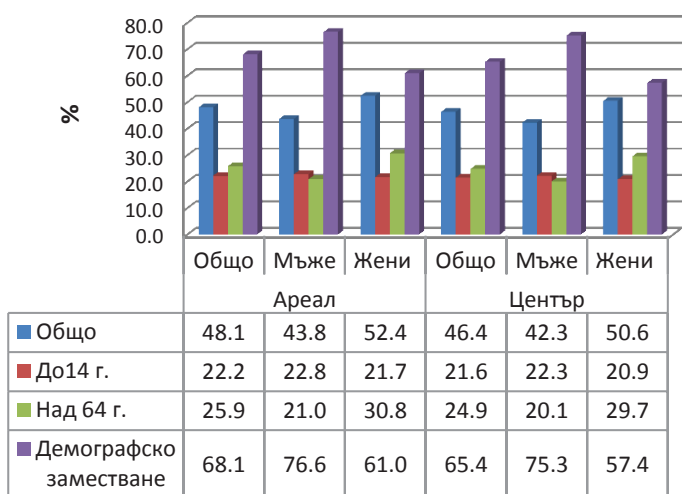

2015 - 2016 г.

Възrastова структура (в %) на средногодишното население в ареала и неговия център

2010 - 2012 г.

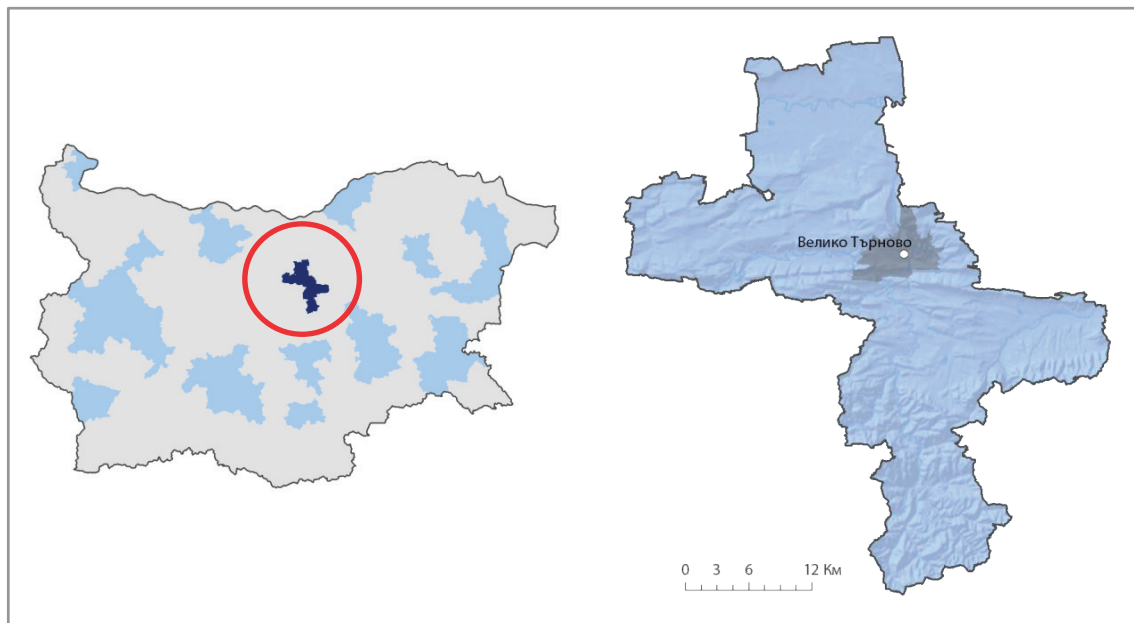
2015 - 2016 г.

Коефициенти (в %) на демографски зависимости и демографско заместване в ареала и центъра - общо и по пол

С близо 7 хил. души намалява населението в ареала на възраст 15 - 64 години. С над 10 хил. се увеличава населението на възраст над 64 години, или с повече от 2%. Средната възраст се увеличава с 1.4 години. Тези изменения се дължат предимно на промените във възрастовата структура на населението в центъра на ареала.

Демографското натоварване на населението в ареала и в центъра се увеличава. През 2015 - 2016 г. на 100 лица на възраст 15 - 64 години се падат 48 лица от зависимите възрасти, или с 6 повече спрямо 2010 - 2012 година. Влошава се и показателят за демографското заместване. Сега в ареала той е 68, а в центъра 65 на 100 лица, излизаци от трудоспособна възраст. В предходия период тези съотношения са съответно 73 и 69 на 100 лица.

Ареал с център гр. Велико Търново

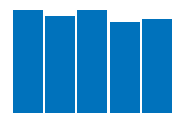

Ареал с център гр. Велико Търново. Общини, включени в ареала, средногодишно население, площ на общините и гъстота на населението (жители на 1 кв. км) по периоди

Община	Площ (км ²)	2010 - 2012 г.		2015 - 2016 г.	
		Население	Гъстота	Население	Гъстота
VTR04 Велико Търново	885.3	88455	100	87220	99
Ареал					

Естествено движение на населението

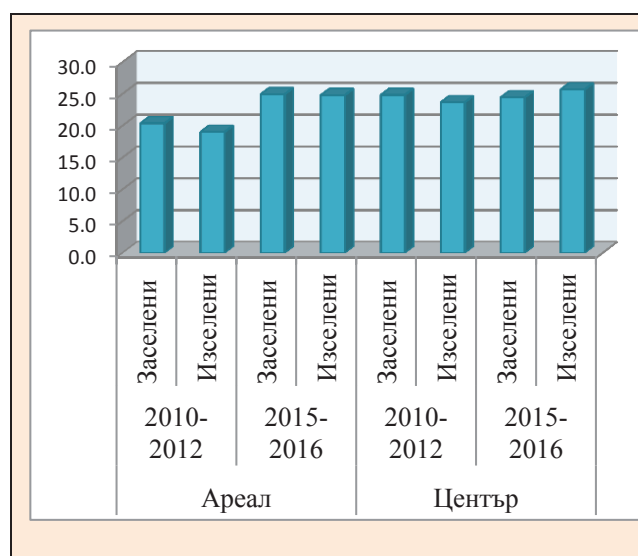
Брой и естественото движение на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на населението в ареала	88455	87220
○ мъже	42084	41776
○ жени	46371	45444
Средногодишен брой живородени деца в ареала	806	797
Средногодишен брой починали лица в ареала	1169	1113
Абсолютен естествен прираст в ареала - брой	-362	-316
Коефициент на обща раждаемост в ареала - ‰	9.12	9.14
Коефициент на обща смъртност в ареала - ‰	13.21	12.76
Относителен естествен прираст в ареала - ‰	-4.10	-3.62
Средногодишен брой на населението в центъра на ареала	67978	68399
○ мъже	32049	32560
○ жени	35929	35840
Средногодишен брой живородени деца в центъра на ареала	665	667
Средногодишен брой починали лица в центъра на ареала	681	680
Абсолютен естествен прираст в центъра на ареала	-16	-14
Коефициент на обща раждаемост в центъра на ареала - ‰	9.78	9.74
Коефициент на обща смъртност в центъра на ареала - ‰	10.02	9.94
Относителен естествен прираст в центъра на ареала - ‰	-0.24	-0.20

По отношение на броя и демографското развитие на населението в ареала се наблюдава процес на стабилизиране. Коефициентите на раждаемост, който е равен на този за страната, и на смъртност, който е по-нисък, запазват предишните си нива със слаби положителни тенденции. Това се отнася за населението в ареала и в неговия център - гр. Велико Търново. Естественят прираст общо за ареала намалява своята отрицателна стойност, при запазено равнище за населението в града.

Механично движение на населението

Показатели за миграцията на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на заселилите се в ареала лица	1801	2175
Средногодишен брой на изселилите се от ареала лица	1682	2162
Абсолютен механичен прираст на населението в ареала	119	13
Относителен механичен прираст на населението в ареала - ‰	1.35	0.15
Средногодишен брой на заселилите се в центъра на ареала лица	1687	1672
Средногодишен брой на изселилите се от центъра на ареала лица	1609	1757
Абсолютен механичен прираст на населението в центъра на ареала	79	-86
Относителен механичен прираст на населението в центъра на ареала - ‰	1.16	-1.25

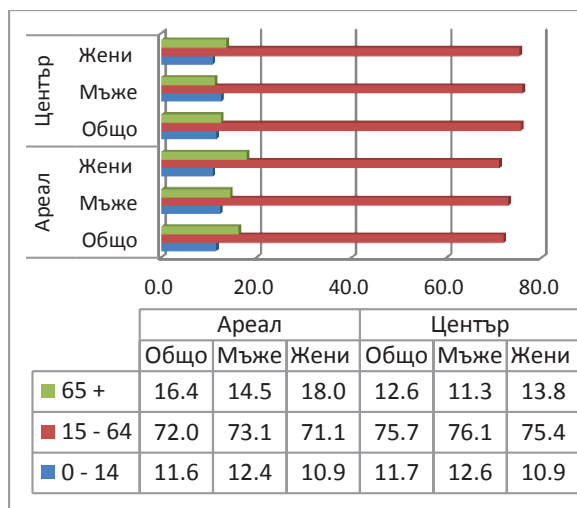

Интензитет (‰) на преселванията на населението в ареала и центъра по периоди

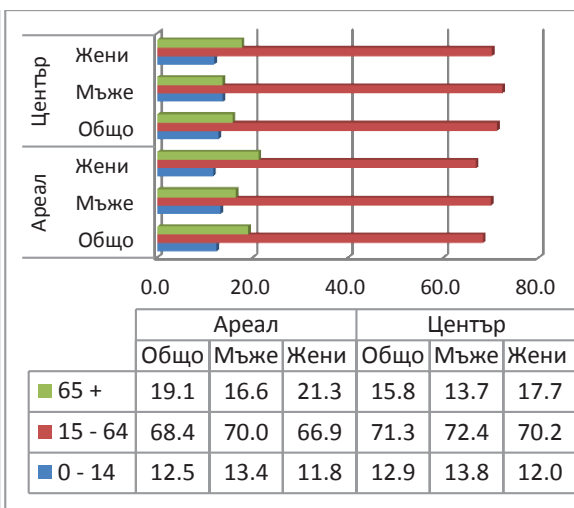
Намалява положителният миграционен прираст на населението в ареала. През последните две години той има отрицателна стойност. Засилва се миграцията на населението от центъра към периферията на ареала - относителният миграционен прираст нараства от 0.91 до 1.64% в полза на периферията.

Възrastова структура на населението

Средногодишен брой на населението по възраст	2010 - 2012	2015 - 2016
Население на възраст 0 - 14 години в ареала	10259	10935
Население на възраст 15 - 64 години в ареала	63715	59654
Население на възраст 65 и повече години в ареала	14481	16632
Население на възраст 0 - 14 години в центъра на ареала	7953	8817
Население на възраст 15 - 64 години в центъра на ареала	51459	48762
Население на възраст 65 и повече години в центъра на ареала	8567	10821
Средна възраст на населението в ареала - години	41.7	42.6
Средна възраст на населението в центъра на ареала - години	39.8	40.9

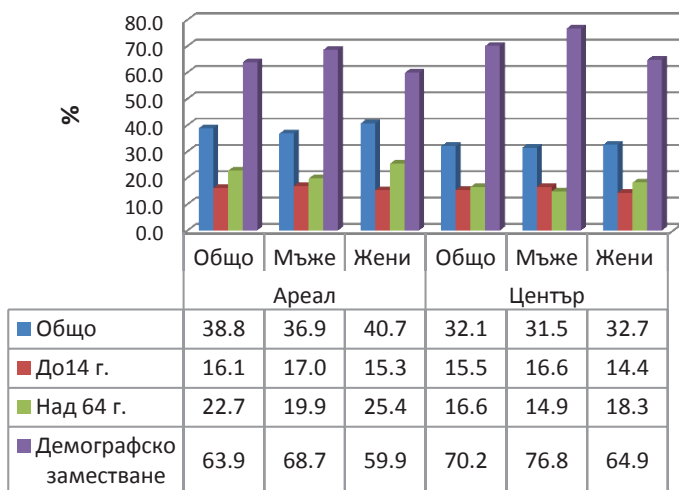
2010 - 2012 г.

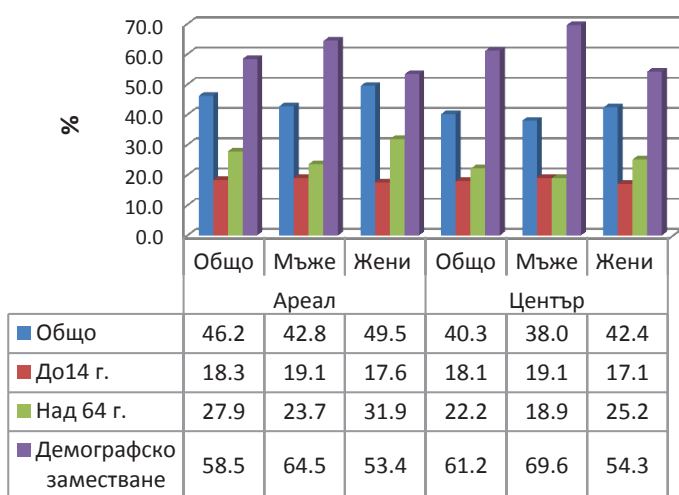
2015 - 2016 г.

Възrastова структура (в %) на средногодишното население в ареала и неговия център

Възрастова структура (в %) на средногодишното население в ареала и неговия център

2010 - 2012 г.

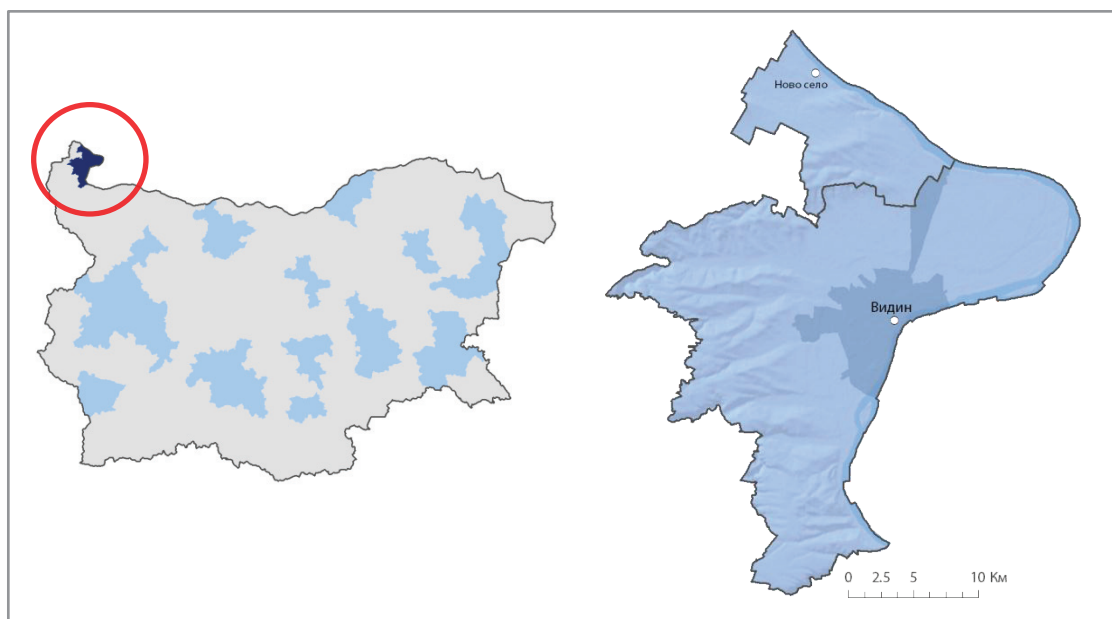
2015 - 2016 г.

Коефициенти (в %) на демографски зависимости и демографско заместване в ареала и центъра - общо и по пол

Населението в ареала до 14 години се увеличава с близо 700 души. Увеличава се и населението на 65 и повече години. Намалява броят (с 4 хил.) и относителният дял (с 3%) на населението в активните възрасти. Тези промени се дължат основно на промените във възрастовата структура на населението в центъра. Намалението на трудоспособното население в него е близо 2 700 души.

Увеличава се демографската натовареност на трудоспособното население. На 100 лица на възраст 15 - 64 години това съотношение е нараснало в ареала със 7, в неговия център с 8 лица за времето между двата референтни периода. Съотношението за демографското заместване намалява по-малко в ареала - с 5.5, отколкото в неговия център - с 9 на 100 лица от населението на възраст 60 - 64 години.

Ареал с център гр. Видин

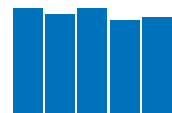

Ареал с център гр. Видин. Общини, включени в ареала, средногодишно население, площ на общините и гъстота на населението (жители на 1 кв. км) по периоди

			2010 - 2012 г.		2015 - 2016 г.	
	Община	Площ (км ²)	Население	Гъстота	Население	Гъстота
VID09	Видин	512.9	63703	124	56396	110
VID30	Ново село	109.5	3115	29	2737	25
	Ареал	622.4	66818	107	59133	95

Естествено движение на населението

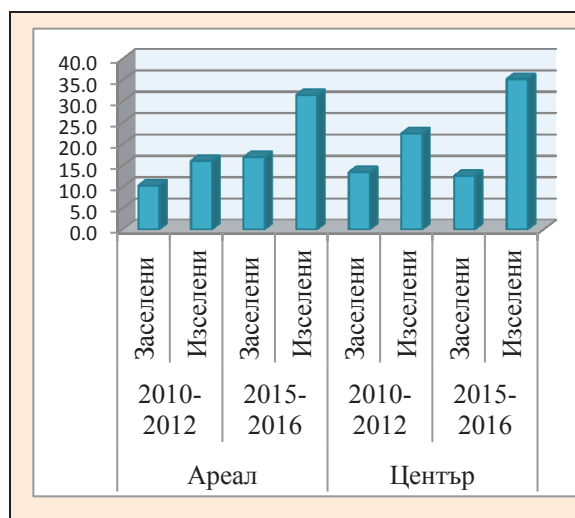
Брой и естественото движение на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на населението в ареала	66818	59133
○ мъже	32350	28661
○ жени	34469	30472
Средногодишен брой живородени деца в ареала	494	350
Средногодишен брой починали лица в ареала	1193	1122
Абсолютен естествен прираст в ареала - брой	-699	-773
Коефициент на обща раждаемост в ареала - ‰	7.39	5.91
Коефициент на обща смъртност в ареала - ‰	17.85	18.97
Относителен естествен прираст в ареала - ‰	-10.46	-13.06
Средногодишен брой на населението в центъра на ареала	48138	43198
○ мъже	23298	20956
○ жени	24841	22242
Средногодишен брой живородени деца в центъра на ареала	406	286
Средногодишен брой починали лица в центъра на ареала	580	569
Абсолютен естествен прираст в центъра на ареала	-174	-284
Коефициент на обща раждаемост в центъра на ареала - ‰	8.44	6.61
Коефициент на обща смъртност в центъра на ареала - ‰	12.05	13.17
Относителен естествен прираст в центъра на ареала - ‰	-3.61	-6.56

С повече от 7 хил. души намалява населението на ареала. Коефициентът на раждаемост (под 6‰) е с най-ниска стойност спрямо останалите ареали. Поради застаряване на населението смъртността е много висока и естественят прираст, който е отрицателен, достига стойност -13‰. Общо за страната естественят прираст е -6‰ през 2015 - 2016 година. Негативни са демографските процеси и в центъра на ареала - гр. Видин. Установените тенденции в развитието на населението в ареала и неговия център го поставят в изключително тежка демографска криза и непредвидима демографска перспектива.

Механично движение на населението

Показатели за миграцията на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на заселилите се в ареала лица	687	1000
Средногодишен брой на изселилите се от ареала лица	1073	1860
Абсолютен механичен прираст на населението в ареала	-386	-860
Относителен механичен прираст на населението в ареала - ‰	-5.78	-14.54
Средногодишен брой на заселилите се в центъра на ареала лица	646	542
Средногодишен брой на изселилите се от центъра на ареала лица	1082	1522
Абсолютен механичен прираст на населението в центъра на ареала	-436	-980
Относителен механичен прираст на населението в центъра на ареала - ‰	-9.06	-22.67

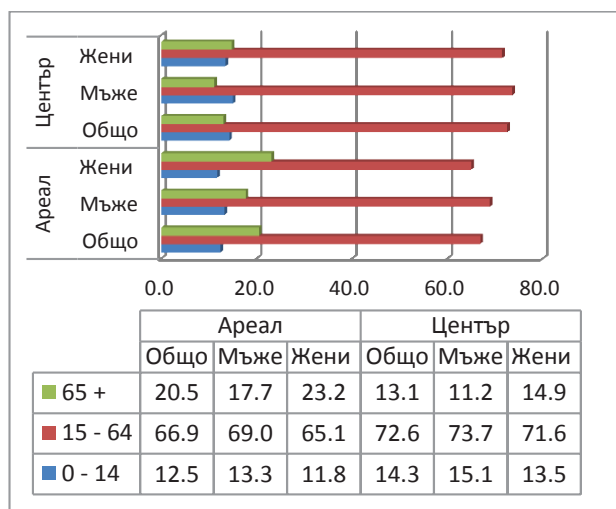

Интензитет (в %) на преселванията на населението в ареала и центъра по периоди

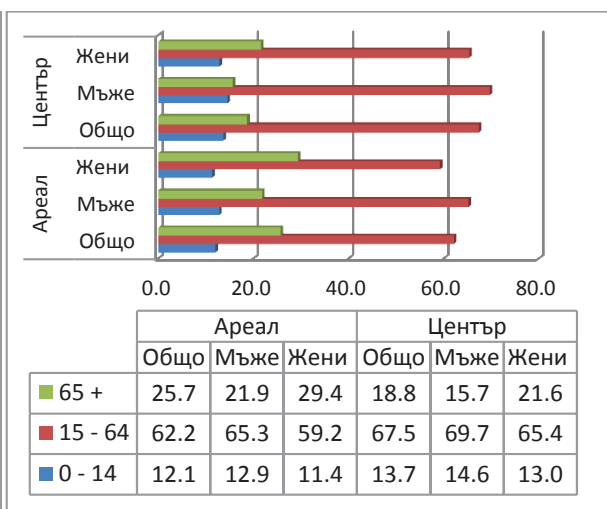
Демографската ситуация в ареала се влошава от увеличената интензивност на миграцията извън неговите граници. Отрицателният прираст за ареала нараства два пъти. Градът е с най-голям отрицателен прираст -23‰. През периода 2015 - 2016 г. с близо -6‰ (205 души годишно) намалява населението в града от миграцията към неговата периферия.

Възrastова структура на населението

Средногодишен брой на населението по възраст	2010 - 2012	2015 - 2016
Население на възраст 0 - 14 години в ареала	8362	7151
Население на възраст 15 - 64 години в ареала	44732	36766
Население на възраст 65 и повече години в ареала	13723	15216
Население на възраст 0 - 14 години в центъра на ареала	6886	5935
Население на възраст 15 - 64 години в центъра на ареала	34952	29155
Население на възраст 65 и повече години в центъра на ареала	6301	8109
Средна възраст на населението в ареала - години	44.6	46.7
Средна възраст на населението в центъра на ареала - години	40.9	43.5

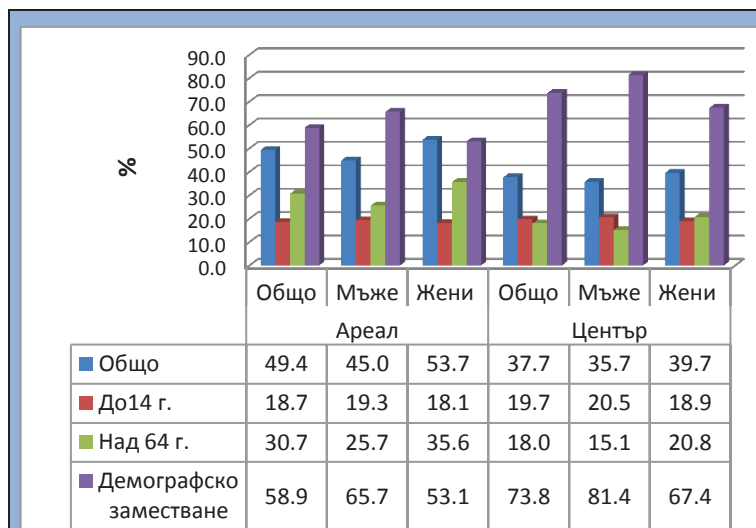
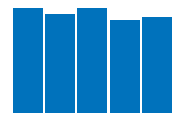

2010 - 2012 г.

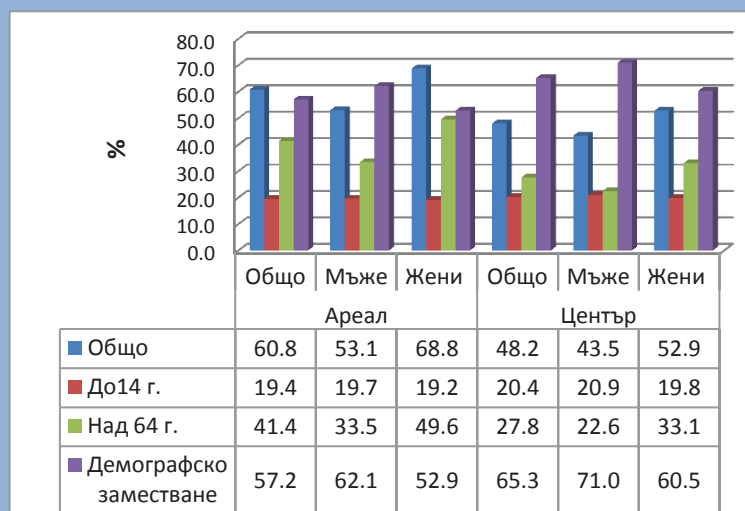

2015 - 2016 г.

Възrastова структура (в %) на средногодишното население в ареала и неговия център

2010 - 2012 г.

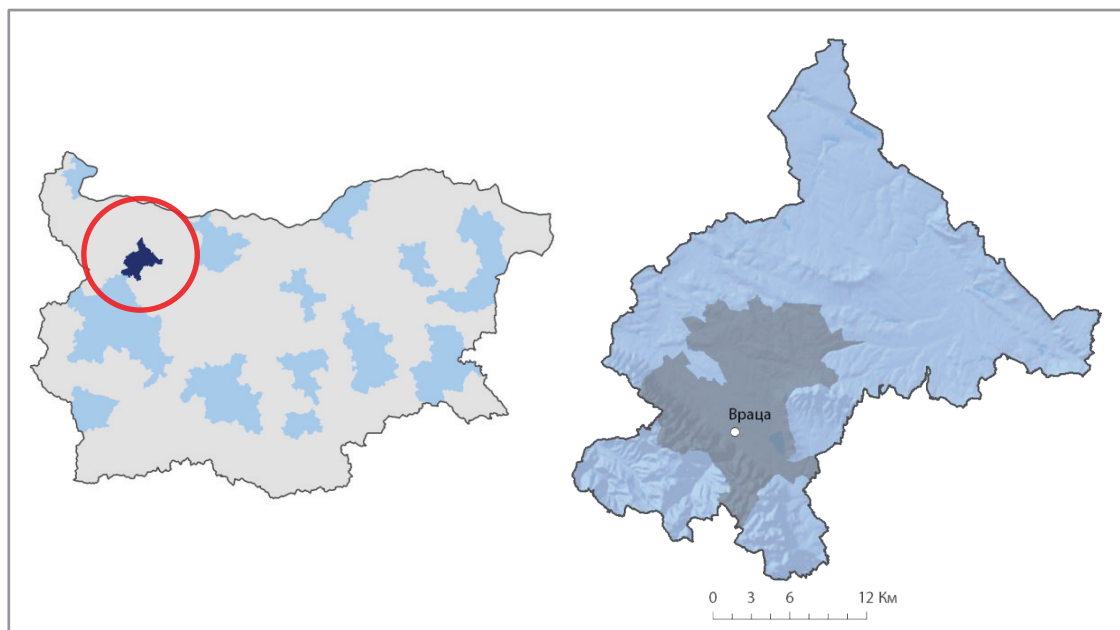
2015 - 2016 г.

Коефициенти (в %) на демографски зависимости и демографско заместване в ареала и центъра - общо и по пол

Негативните тенденции в естественото развитие на населението водят до неговото застаряване. През 2015 - 2016 г. повече от ¼ от населението е на възраст на 65 и повече години. Относителният дял на хората във възрастите до 14 години се запазва и този дял е най-малък в сравнение с останалите ареали. С 8 хиляди намалява населението на възраст 15 - 64 години и неговият дял сега е 62%. Застаряването на населението в града има същите тенденции. Средната възраст общо за ареала се увеличава с 2, а в центъра с 2.6 години. В града тя е най-висока (46.7 г.) спрямо всички градове-центрове.

Коефициентът на демографска зависимост е най-висок в сравнение с останалите ареали, а този на демографско заместване е много нисък в сравнение с останалите ареали и центрове.

Ареал с център гр. Враца

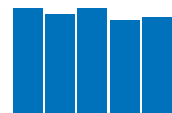

Ареал с център гр. Враца. Общини, включени в ареала, средногодишно население, площ на общините и гъстота на населението (жители на 1 кв. км) по периоди

	Община	Площ (км ²)	2010 – 2012 г.		2015 – 2016 г.	
			Население	Гъстота	Население	Гъстота
VRC10	Враца	706.2	73767	105	66347	94
	Ареал					

Естествено движение на населението

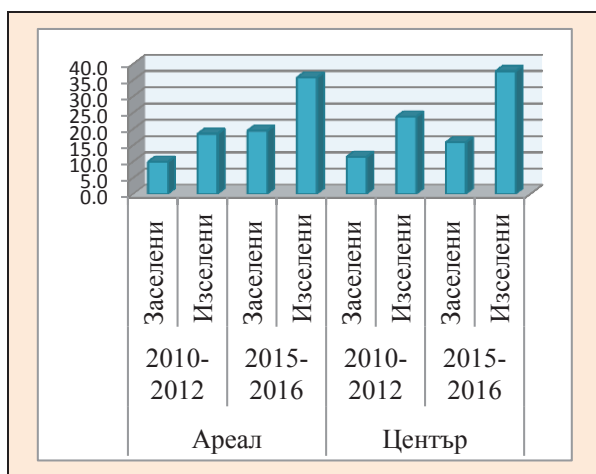
Брой и естественото движение на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на населението в ареала	73767	66347
○ мъже	35903	32355
○ жени	37864	33992
Средногодишен брой живородени деца в ареала	574	526
Средногодишен брой починали лица в ареала	1088	1040
Абсолютен естествен прираст в ареала - брой	-514	-514
Коефициент на обща раждаемост в ареала - ‰	7.79	7.92
Коефициент на обща смъртност в ареала - ‰	14.75	15.67
Относителен естествен прираст в ареала - ‰	-6.96	-7.75
Средногодишен брой на населението в центъра на ареала	59835	53860
○ мъже	28975	26061
○ жени	30859	27799
Средногодишен брой живородени деца в центъра на ареала	463	423
Средногодишен брой починали лица в центъра на ареала	734	721
Абсолютен естествен прираст в центъра на ареала	-271	-298
Коефициент на обща раждаемост в центъра на ареала - ‰	7.74	7.85
Коефициент на обща смъртност в центъра на ареала - ‰	12.26	13.38
Относителен естествен прираст в центъра на ареала - ‰	-4.52	-5.52

В ареала с център гр. Враца продължават да се задълбочават негативните тенденции в демографското развитие. Населението е намаляло с 7 500 души. Показателите за естественото движение на населението са по-негативни спрямо общите за страната. Повишава се равнището на смъртност и независимо от слабо увеличение на раждаемостта, естественят прираст е с висока отрицателна стойност, която продължава да нараства. Подобни са тенденциите и в центъра на ареала. В него населението е намаляло с около 6 хил. души, което показва, че намалението на населението на ареала се дължи предимно на намаляването му в центъра на ареала.

Механично движение на населението

Показатели за миграцията на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на заселилите се в ареала лица	730	1288
Средногодишен брой на изселилите се от ареала лица	1363	2372
Абсолютен механичен прираст на населението в ареала	-634	-1084
Относителен механичен прираст на населението в ареала - ‰	-8.59	-16.33
Средногодишен брой на заселилите се в центъра на ареала лица	682	856
Средногодишен брой на изселилите се от центъра на ареала лица	1420	2032
Абсолютен механичен прираст на населението в центъра на ареала	-738	-1176
Относителен механичен прираст на населението в центъра на ареала - ‰	-12.33	-21.83

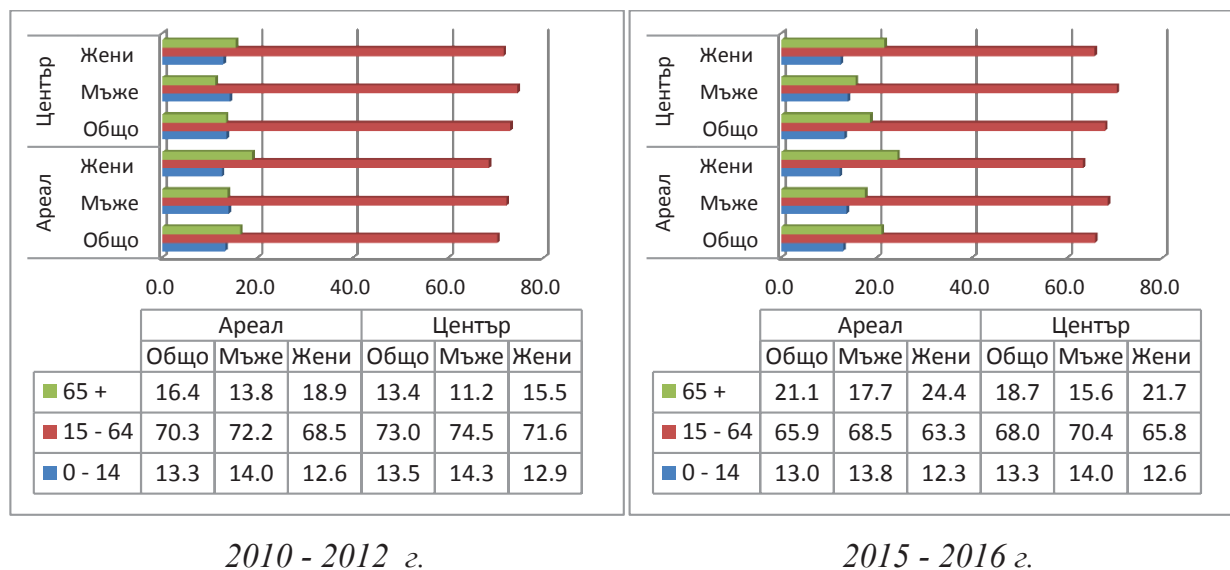

Интензивност (в ‰) на преселванията на населението в ареала и центъра по периоди

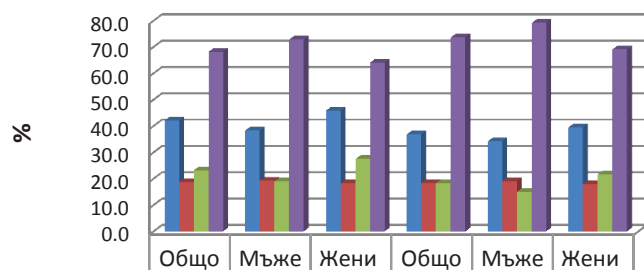
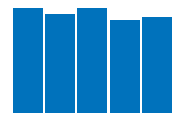
Интензивността на изселванията сред населението е много висока в ареала и неговия център. След гр. Видин това е градът с най-висок отрицателен прираст (-22‰). Годишно градът намалява своето население с 172 души, или с -3.2‰ в резултат на миграцията от центъра към периферията.

Възrastова структура на населението

Средногодишен брой на населението по възраст	2010 - 2012	2015 - 2016
Население на възраст 0 - 14 години в ареала	9779	8657
Население на възраст 15 - 64 години в ареала	51882	43692
Население на възраст 65 и повече години в ареала	12106	13999
Население на възраст 0 - 14 години в центъра на ареала	8107	7152
Население на възраст 15 - 64 години в центъра на ареала	43687	36620
Население на възраст 65 и повече години в центъра на ареала	8041	10089
Средна възраст на населението в ареала - години	42.5	44.8
Средна възраст на населението в центъра на ареала - години	41.3	43.9

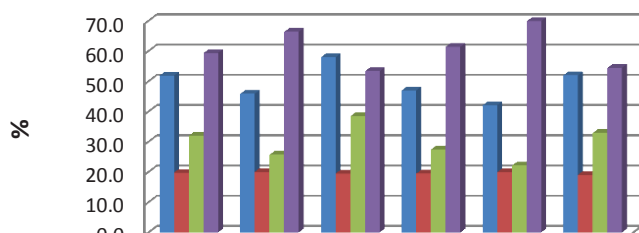

Възrastова структура (в %) на средногодишното население в ареала и неговия център

	Ареал			Център		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо	42.2	38.4	46.0	37.0	34.2	39.6
До 14 г.	18.8	19.3	18.4	18.6	19.2	18.0
Над 64 г.	23.3	19.1	27.6	18.4	15.1	21.6
Демографско заместване	68.3	73.0	64.2	73.8	79.3	69.2

2010 - 2012 г.

	Ареал			Център		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо	51.9	45.9	58.0	47.1	42.1	52.0
До 14 г.	19.8	20.1	19.5	19.5	20.0	19.1
Над 64 г.	32.0	25.8	38.5	27.6	22.2	32.9
Демографско заместване	59.4	66.4	53.4	61.5	69.9	54.5

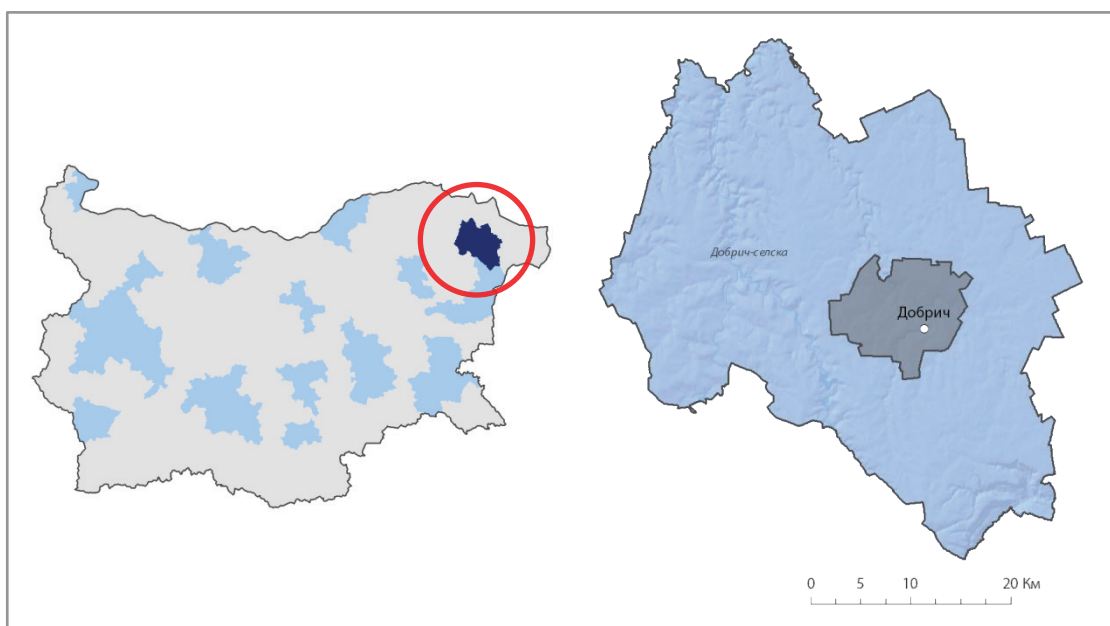
2015 - 2016 г.

Коефициенти (в %) на демографски зависимости и демографско заместване в ареала и центъра - общо и по пол

С повече от 8 хил. души е намаляло населението в ареала на възраст 15 - 64 години. Основно това се дължи на намалението на тази група от населението в гр. Браца - намаление със 7 хиляди. Увеличава се делът на най-възрастното население - от 16 на 21% в ареала и от 13 на близо 19% в града. Делът на най-младите хора е около 13% в ареала и центъра и през двата наблюдавани периода. Ускорява се застаряването на населението в ареала. Средната възраст на населението е нарастнала с повече от 2 години.

С близо 10% се е увеличил коефициентът на демографска зависимост в ареала и в града. Възпроизводството на активното население също бележи негативна тенденция. С 9% в ареала и с 12% в града намалява съотношението за демографското заместване.

Ареал с център гр. Добрич

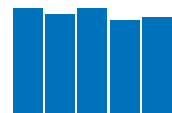

Ареал с център гр. Добрич. Общини, включени в ареала, средногодишно население, площ на общините и гъстота на населението (жители на 1 кв. км) по периоди

			2010 - 2012 г.		2015 - 2016 г.	
	Община	Площ (кв. км)	Население	Гъстота	Население	Гъстота
DOB15	Добрич	1296.2	22868	18	21038	16
DOB28	Добрич - град	109.0	91185	836	85847	788
	Ареал	1405.2	114053	81	106885	76

Естествено движение на населението

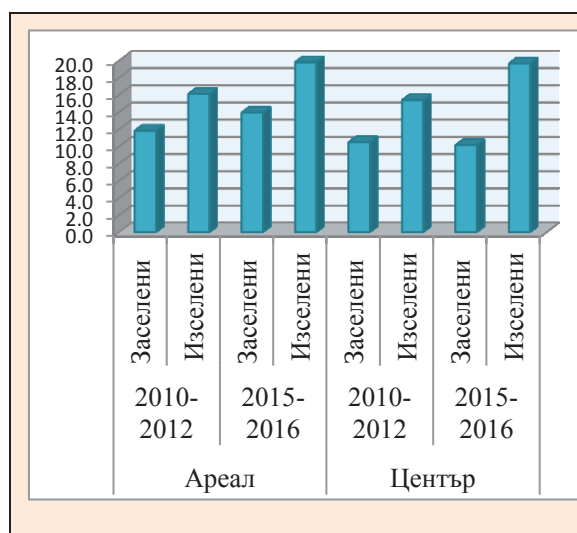
Брой и естественото движение на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на населението в ареала	114053	106885
○ мъже	55267	51668
○ жени	58787	55217
Средногодишен брой живородени деца в ареала	1054	864
Средногодишен брой починали лица в ареала	1603	1574
Абсолютен естествен прираст в ареала - брой	-550	-710
Коефициент на обща раждаемост в ареала - ‰	9.24	8.08
Коефициент на обща смъртност в ареала - ‰	14.06	14.72
Относителен естествен прираст в ареала - ‰	-4.82	-6.64
Средногодишен брой на населението в центъра на ареала	91185	85847
○ мъже	43825	41139
○ жени	47360	44708
Средногодишен брой живородени деца в центъра на ареала	834	691
Средногодишен брой починали лица в центъра на ареала	1074	1083
Абсолютен естествен прираст в центъра на ареала	-240	-392
Коефициент на обща раждаемост в центъра на ареала - ‰	9.15	8.05
Коефициент на обща смъртност в центъра на ареала - ‰	11.78	12.61
Относителен естествен прираст в центъра на ареала - ‰	-2.63	-4.56

Населението на ареала намалява със 7 хил. души, или с 6.3%. Близо 75% от намалението се дължи на намаляването на населението в центъра на ареала - гр. Добрич. Равнището на смъртност незначително нараства, но много намалява раждаемостта, която е по-ниска от общата за страната. Това увеличава отрицателната стойност на абсолютния и на относителния прираст на населението.

Механично движение на населението

Показатели за миграцията на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на заселилите се в ареала лица	1353	1492
Средногодишен брой на изселилите се от ареала лица	1838	2119
Абсолютен механичен прираст на населението в ареала	-485	-628
Относителен механичен прираст на населението в ареала - ‰	-4.26	-5.87
Средногодишен брой на заселилите се в центъра на ареала лица	958	873
Средногодишен брой на изселилите се от центъра на ареала лица	1404	1689
Абсолютен механичен прираст на населението в центъра на ареала	-446	-816
Относителен механичен прираст на населението в центъра на ареала - ‰	-4.89	-9.51

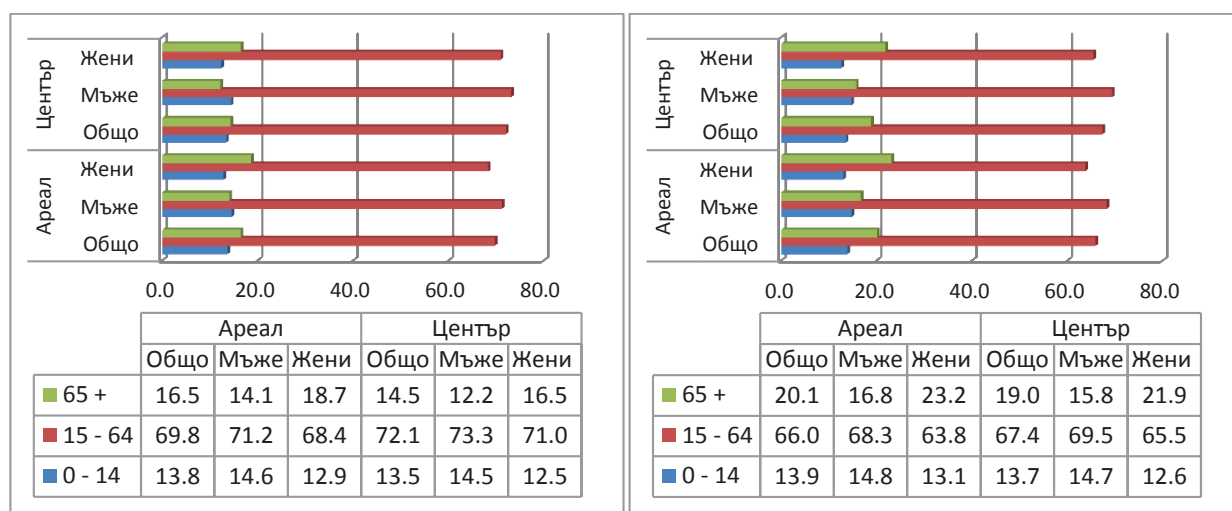

Интензитет (в ‰) на преселванията на населението в ареала и центъра по периоди

Миграционните процеси също намаляват населението на ареала. В ареала се увеличава броят на заселилите се, но нараства и броят на тези, които се изселват. Миграционният прираст общо за ареала е отрицателен, но неговият абсолютен и относителен размер е по-малък от този за града. Годишно гр. Добрич губи по 184 души от преселвания към периферията.

Възrastова структура на населението

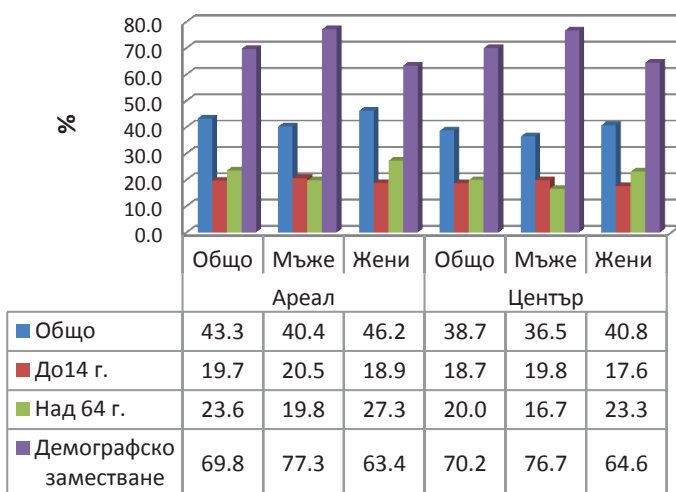
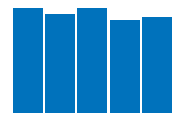
Средногодишен брой на населението по възраст	2010 - 2012	2015 - 2016
Население на възраст 0 - 14 години в ареала	15687	14875
Население на възраст 15 - 64 години в ареала	79585	70527
Население на възраст 65 и повече години в ареала	18782	21484
Население на възраст 0 - 14 години в центъра на ареала	12271	11720
Население на възраст 15 - 64 години в центъра на ареала	65735	57857
Население на възраст 65 и повече години в центъра на ареала	13180	16271
Средна възраст на населението в ареала - години	42.0	43.7
Средна възраст на населението в центъра на ареала - години	41.4	43.6

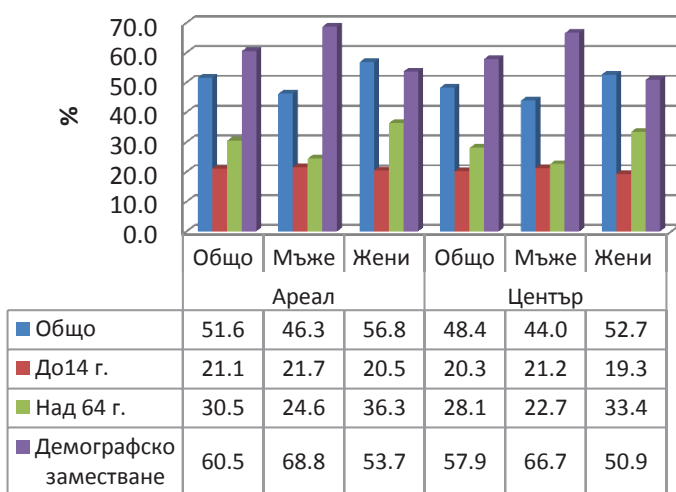
2010 - 2012 г.

2015 - 2016 г.

Възrastова структура (в %) на средногодишното население в ареала и неговия център

2010 - 2012 г.

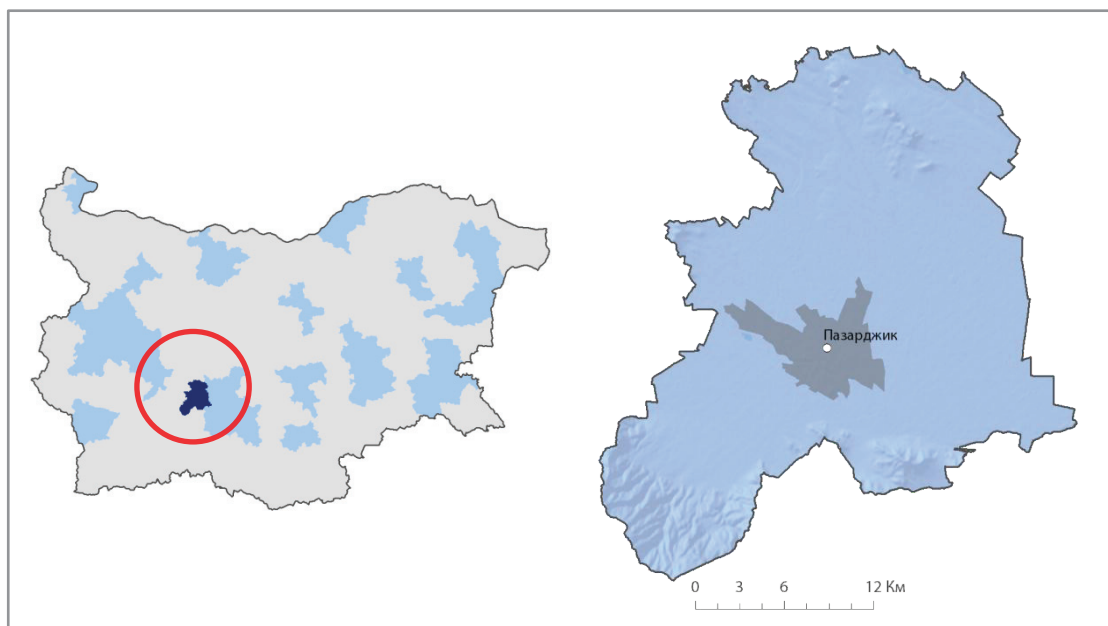
2015 - 2016 г.

Коефициенти (в %) на демографски зависимости и демографско заместване в ареала и центъра - общо и по пол

С 9 хил. е намаляло населението на възраст 15 - 64 години, или с 11.3%. Респективно на това намалява неговият относителен дял (от 70 на 66%) от общото население. Тези промени се дължат изцяло на промените в населението, живеещо в центъра на ареала. Намалява броят хората в най-младите възрасти, а се увеличава този на населението над 64 години. Делът на най-възрастните хора общо в ареала нараства от 16.5 на 20.1%, а в центъра от 14.5 на 19%.

Възрастовата структура на населението влошава показателите за възрастовите зависимости. С 8 в ареала и с 10 в центъра се увеличава броят на лицата от зависимите на 100 лица от независимите възрасти. Коефициентът на заместване намалява с 10 в ареала и с 12 в центъра на 100 души от населението на възраст 60 - 64 години.

Ареал с център гр. Пазарджик

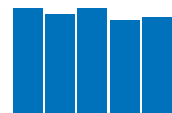

Фиг. II.8.1. Ареал с център гр. Пазарджик. Общини, включени в ареала, средногодишно население, площ на общините и гъстота на населението (жители на 1 кв. км) по периоди

	Община	Площ (км ²)	2010 - 2012 г.		2015 - 2016 г.	
			Население	Гъстота	Население	Гъстота
PAZ19	Пазарджик Ареал	636.7	117293	184	109858	173

Естествено движение на населението

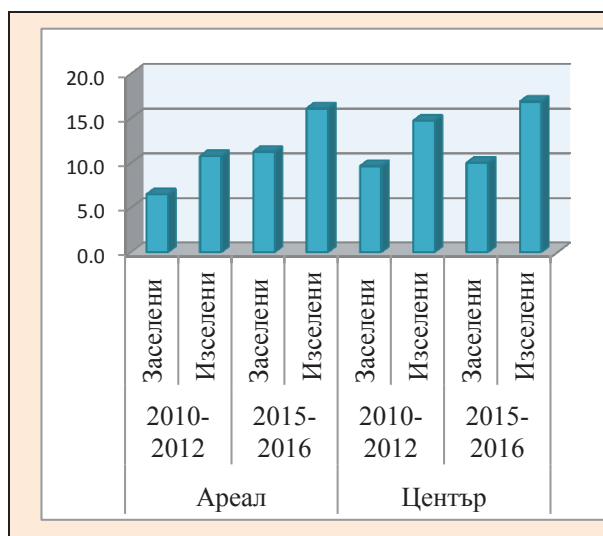
Средногодишни демографски показатели за населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на населението в ареала	117293	109858
○ мъже	57494	53783
○ жени	59799	56075
Средногодишен брой живородени деца в ареала	1150	1031
Средногодишен брой починали лица в ареала	1489	1567
Абсолютен естествен прираст в ареала - брой	-339	-536
Коефициент на обща раждаемост в ареала - ‰	9.80	9.38
Коефициент на обща смъртност в ареала - ‰	12.69	14.26
Относителен естествен прираст в ареала - ‰	-2.89	-4.88
Средногодишен брой на населението в центъра на ареала	73186	69174
○ мъже	35404	33414
○ жени	37782	35760
Средногодишен брой живородени деца в центъра на ареала	737	638
Средногодишен брой починали лица в центъра на ареала	809	843
Абсолютен естествен прираст в центъра на ареала	-72	-206
Коефициент на обща раждаемост в центъра на ареала - ‰	10.07	9.22
Коефициент на обща смъртност в центъра на ареала - ‰	11.05	12.19
Относителен естествен прираст в центъра на ареала - ‰	-0.98	-2.97

Населението в ареала намалява с близо 7.5 хил., като 54% от него се дължат на намаляването на населението в центъра - гр. Пазарджик. Намалява броят на живородените деца и се увеличава този на починалите лица. Общо за ареала естественият прираст нараства от -2.9 на -4.9%. Тази негативна тенденция се установява и за населението в града.

Механично движение на населението

Показатели за миграцията на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на заселилите се в ареала лица	764	1238
Средногодишен брой на изселилите се от ареала лица	1264	1771
Абсолютен механичен прираст на населението в ареала	-500	-533
Относителен механичен прираст на населението в ареала - ‰	-4.27	-4.85
Средногодишен брой на заселилите се в центъра на ареала лица	706	694
Средногодишен брой на изселилите се от центъра на ареала лица	1079	1168
Абсолютен механичен прираст на населението в центъра на ареала	-372	-474
Относителен механичен прираст на населението в центъра на ареала - ‰	-5.09	-6.85

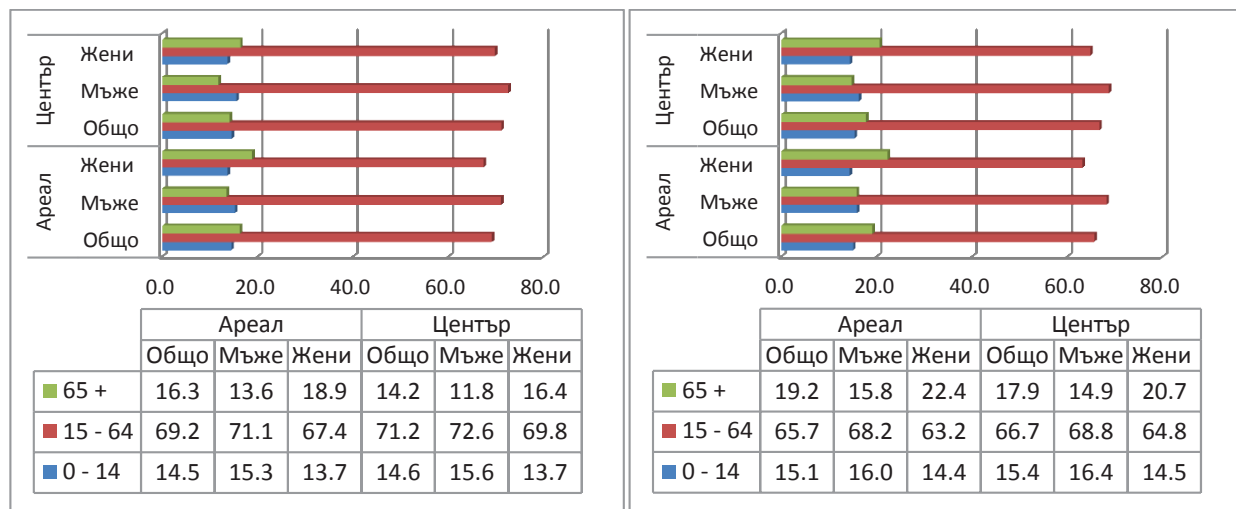

Интензитет (‰) на преселванията на населението в ареала и центъра по периоди

Увеличават се размерите на миграционните потоци от и към ареала, но абсолютният и относителният прираст, който е отрицателен, запазват своите предишни нива за ареала и нарастват за центъра. Миграцията на населението между центъра и периферията е малка по размер, но е в полза на периферията.

Възrastова структура на населението

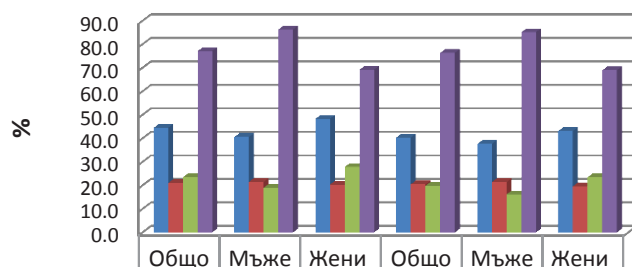
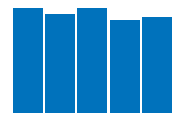
Средногодишен брой на населението по възраст	2010 - 2012	2015 - 2016
Население на възраст 0 - 14 години в ареала	17041	16643
Население на възраст 15 - 64 години в ареала	81169	72151
Население на възраст 65 и повече години в ареала	19084	21064
Население на възраст 0 - 14 години в центъра на ареала	10704	10650
Население на възраст 15 - 64 години в центъра на ареала	52093	46154
Население на възраст 65 и повече години в центъра на ареала	10389	12370
Средна възраст на населението в ареала - години	41.4	42.9
Средна възраст на населението в центъра на ареала - години	40.7	42.5

2010 - 2012 г.

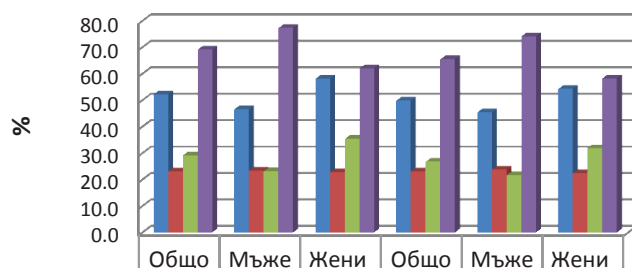
2015 - 2016 г.

Възrastова структура (в %) на средногодишното население в ареала и неговия център

	Ареал			Център		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
■ Общо	44.5	40.7	48.4	40.5	37.7	43.2
■ До 14 г.	21.0	21.6	20.4	20.5	21.5	19.7
■ Над 64 г.	23.5	19.1	28.0	19.9	16.3	23.5
■ Демографско заместване	77.2	86.5	69.3	76.5	85.3	69.1

2010 - 2012 г.

	Ареал			Център		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
■ Общо	52.3	46.6	58.1	49.9	45.4	54.3
■ До 14 г.	23.1	23.4	22.7	23.1	23.8	22.4
■ Над 64 г.	29.2	23.2	35.4	26.8	21.6	31.9
■ Демографско заместване	69.2	77.4	62.1	65.5	74.2	58.3

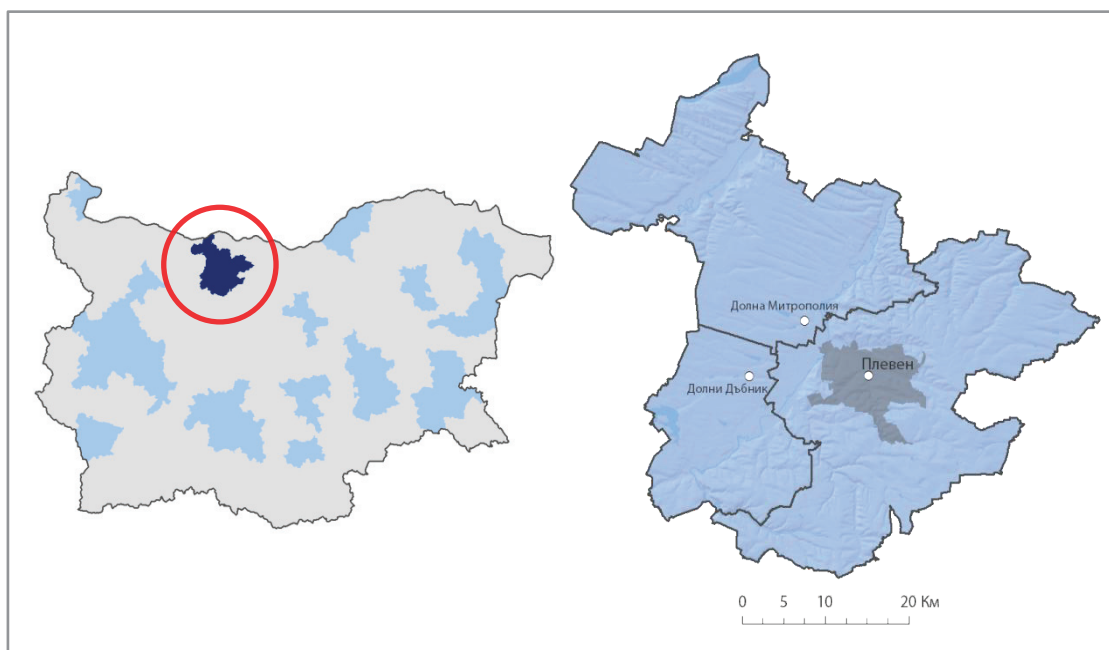
2015 - 2016 г.

Коефициенти (в %) на демографски зависимости и демографско заместване в ареала и центъра - общо и по пол

С 9 хил. е намаляло трудоспособното население в ареала. За центъра намаляването е близо 6 хиляди. Намалява броят на най-младото население и се увеличава този на хората на възраст над 64 години. Относителният дял на най-младото население приблизително се запазва, но намалява дялът на населението на възраст 15 - 64 години. Сега той е по-малък с 3.5% в ареала и с 4.5% в града. Увеличава се дялът на най-възрастните - от 16 на 19% в ареала и от 14 на 18% в града. Средната възраст на населението се повишава повече в града.

С 8 лица в ареала и с 9 лица в града се увеличава броят на лицата, които са на издръжка на трудоспособното население. Това съотношение е равно на общото за страната. Влошава се показателят за демографско заместване, но е по-висок от този за страната.

Ареал с център гр. Плевен

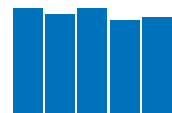

Ареал с център гр. Плевен. Общини, включени в ареала, средногодишно население, площ на общините и гъстота на населението (жители на 1 кв. км) по периоди

		2010 - 2012 г.		2015 - 2016 г.		
	Община	Площ (км ²)	Население	Гъстота	Население	Гъстота
PVN10	Долна Митрополия	674.9	20440	30	18633	28
PVN11	Долни Дъбник	307.6	12933	42	11082	36
PVN24	Плевен	809.7	133310	165	122927	152
Ареал		1792.2	166683	93	152642	85

Естествено движение на населението

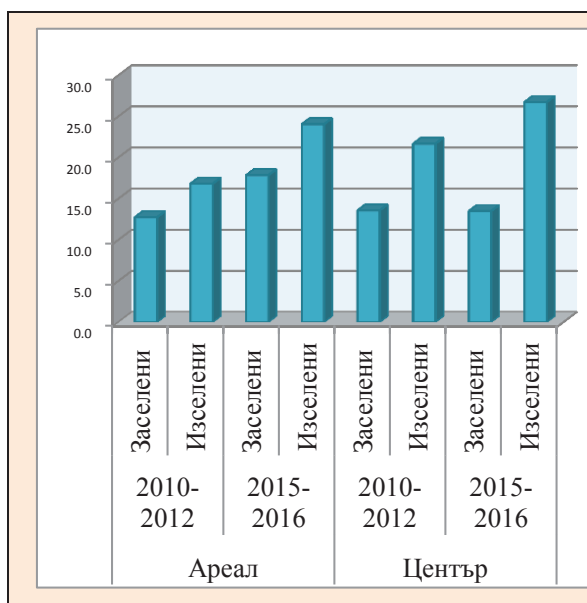
Брой и естественото движение на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на населението в ареала	166682	152642
○ мъже	80749	73732
○ жени	85933	78911
Средногодишен брой живородени деца в ареала	1501	1389
Средногодишен брой починали лица в ареала	2649	2471
Абсолютен естествен прираст в ареала - брой	-1148	-1082
Коефициент на обща раждаемост в ареала - ‰	9.01	9.10
Коефициент на обща смъртност в ареала - ‰	15.89	16.18
Относителен естествен прираст в ареала - ‰	-6.89	-7.09
Средногодишен брой на населението в центъра на ареала	108038	99048
○ мъже	52027	47400
○ жени	56011	51648
Средногодишен брой живородени деца в центъра на ареала	929	799
Средногодишен брой починали лица в центъра на ареала	1251	1243
Абсолютен естествен прираст в центъра на ареала	-322	-444
Коефициент на обща раждаемост в центъра на ареала - ‰	8.60	8.07
Коефициент на обща смъртност в центъра на ареала - ‰	11.58	12.54
Относителен естествен прираст в центъра на ареала - ‰	-2.98	-4.48

Ареалът с център гр. Плевен е с най-голямо намаление на населението в страната. За наблюдавания период населението в ареала е намаляло с над 14 хил., а в града с 9 хиляди. Равнището на раждаемост в ареала е под средното за страната, а на смъртност - по-високо. Естественят прираст също е с висока отрицателна стойност. В града има много ниска раждаемост и съответно висок, в сравнение с останалите центрове, отрицателен естествен прираст. Голям проблем тук е ускоряването на негативните тенденции в демографското развитие на ареала и преди всичко в неговия център.

Механично движение на населението

Показатели за миграцията на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на заселилите се в ареала лица	2125	2728
Средногодишен брой на изселилите се от ареала лица	2806	3674
Абсолютен механичен прираст на населението в ареала	-681	-946
Относителен механичен прираст на населението в ареала - ‰	-4.09	-6.20
Средногодишен брой на заселилите се в центъра на ареала лица	1468	1338
Средногодишен брой на изселилите се от центъра на ареала лица	2343	2650
Абсолютен механичен прираст на населението в центъра на ареала	-876	-1312
Относителен механичен прираст на населението в центъра на ареала - ‰	-8.11	-13.25

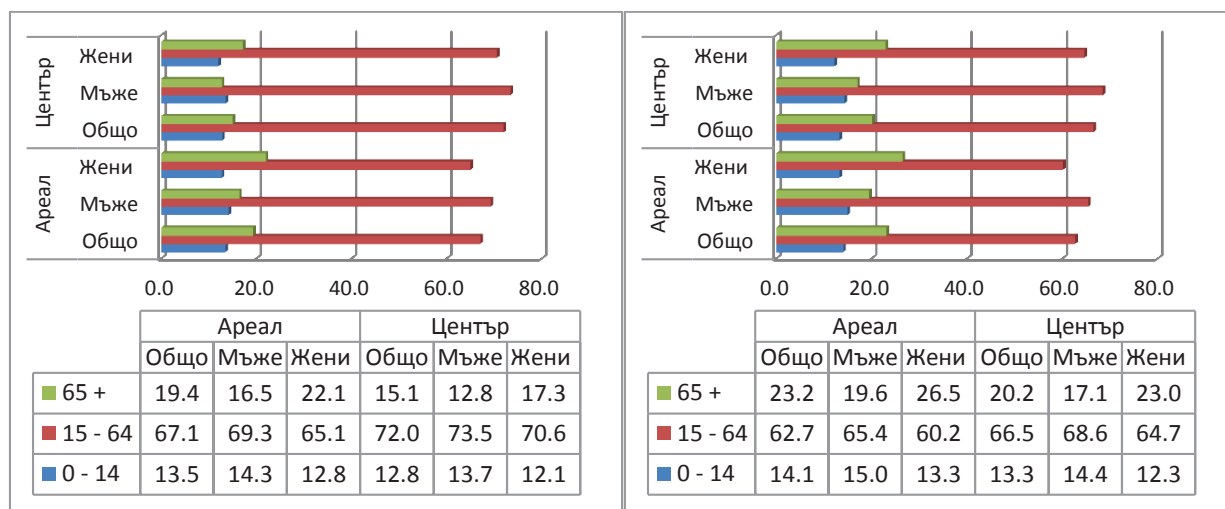

Интензитет (в ‰) на преселванията на населението в ареала и центъра по периоди

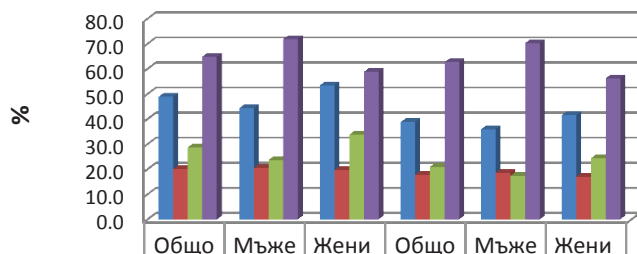
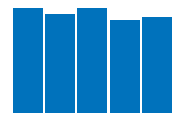
Интензитетът на изселванията на хората от ареала и от центъра се увеличава. Нараства отрицателната стойност на миграционния прираст в ареала до -6‰, а в града достига -13‰. В резултат на миграцията от града към периферията, годишно той намалява населението си с 450 души, респ. с 4.5‰.

Възrastова структура на населението

Средногодишен брой на населението по възраст	2010 - 2012	2015 - 2016
Население на възраст 0 - 14 години в ареала	22541	21521
Население на възраст 15 -64 години в ареала	111881	95750
Население на възраст 65 и повече години в ареала	32260	35371
Население на възраст 0 - 14 години в центъра на ареала	13878	13155
Население на възраст 15 - 64 години в центъра на ареала	77804	65911
Население на възраст 65 и повече години в центъра на ареала	16356	19983
Средна възраст на населението в ареала - години	43.4	44.8
Средна възраст на населението в центъра на ареала - години	42.2	44.3

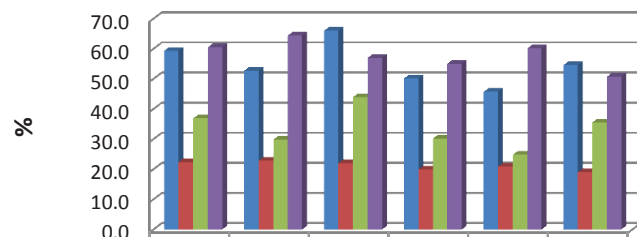

Възrastова структура (в %) на средногодишното население в ареала и неговия център

	Ареал			Център		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо	49.0	44.4	53.6	38.9	36.0	41.6
До14 г.	20.1	20.6	19.7	17.8	18.6	17.1
Над 64 г.	28.8	23.8	33.9	21.0	17.4	24.5
Демографско заместване	65.0	72.0	58.9	62.7	70.3	56.4

2010 - 2012 г.

	Ареал			Център		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо	59.4	52.8	66.1	50.3	45.8	54.6
До14 г.	22.5	22.9	22.1	20.0	20.9	19.0
Над 64 г.	36.9	29.9	44.1	30.3	24.9	35.6
Демографско заместване	60.6	64.5	57.1	55.1	60.2	50.8

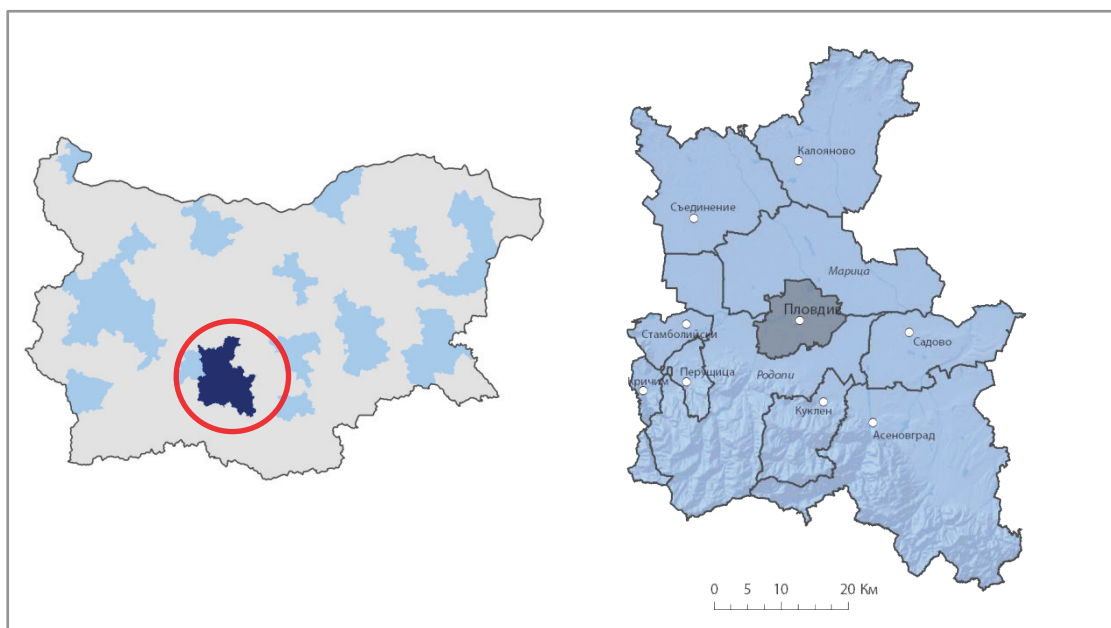
2015 - 2016 г.

Коефициенти (в %) на демографски зависимости и демографско заместване в ареала и центъра - общо и по пол

Населението в ареала застарява. Средната възраст (44.3 години) е една от най-високите сред наблюдаваните ареали. С повече от 16 хил. намалява населението в трудоспособна възраст. Неговият дял е 63%, който е един от най-ниските в страната. Делът на младото население се запазва и се увеличава този на населението над 64 години. Влошава се и структурата на населението в центъра. Делът на трудоспособното население в центъра е с близо 5% , или с 12 хил. души по-нисък. Населението над 64 години се е увеличило и неговият дял е над 20%.

Увеличава се с 10 души броят на лицата от зависимите възрасти на 100 души от населението на възраст 15 - 64 години в ареала и в неговия център. Съотношението между влизациите в трудоспособна възраст и излизациите от нея лица също намалява (61%), което е от най-ниските нива в страната.

Ареал с център гр. Пловдив

Ареал с център гр. Пловдив. Общини, включени в ареала, средногодишно население, площ на общините и гъстота на населението (жители на 1 кв. км) по периоди

	Община	Площ (км ²)	2010 - 2012 г.		2015 - 2016 г.	
			Население	Гъстота	Население	Гъстота
PDV01	Асеновград	665.4	64197	97	61993	93
PDV12	Калояново	347.5	12022	35	11114	32
PDV17	Марица	342.7	31938	93	31608	92
PDV22	Пловдив	102.0	343197	3365	342525	3358
PDV26	Родопи	523.7	32091	61	31018	59
PDV28	Садово	192.9	15543	81	14857	77
PDV33	Съединение	298.0	10699	36	9981	33
PDV39	Кричим	54.9	8429	154	8106	148
PDV40	Перущица	48.7	5089	105	4884	100
PDV41	Стамболийски	61.3	20631	337	20027	327
PDV42	Куклен	148.4	6453	44	6354	43
	Ареал	2785.3	550289	198	542465	195

Естествено движение на населението

Брой и естественото движение на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на населението в ареала	550288	542465
○ мъже	264809	260728
○ жени	285480	281737
Средногодишен брой живородени деца в ареала	5626	5330
Средногодишен брой починали лица в ареала	7114	7415
Абсолютен естествен прираст в ареала - брой	-1488	-2085
Коефициент на обща раждаемост в ареала - ‰	10.22	9.82
Коефициент на обща смъртност в ареала - ‰	12.93	13.67
Относителен естествен прираст в ареала - ‰	-2.70	-3.84
Средногодишен брой на населението в центъра на ареала	343197	342525
○ мъже	163544	162884
○ жени	179653	179641
Средногодишен брой живородени деца в центъра на ареала	3804	3529
Средногодишен брой починали лица в центъра на ареала	3738	4036
Абсолютен естествен прираст в центъра на ареала	66	-508
Коефициент на обща раждаемост в центъра на ареала - ‰	11.08	10.30
Коефициент на обща смъртност в центъра на ареала - ‰	10.89	11.78
Относителен естествен прираст в центъра на ареала - ‰	0.19	-1.48

Ареалът с център гр. Пловдив е добре развиващ се в икономически план. Намалението на населението в него се дължи основно на неговото естествено движение. Намалението е с близо 8 хил. души, или с 1.4%. Раждаемостта в ареала намалява и слабо се покачва равнището на смъртност. През разглеждания период отрицателният естествен прираст на населението се увеличава и достига минус 3.8‰. В предходния период прирастът на населението в гр. Пловдив е бил слабо положителен, но сега намаляването на раждаемостта и повишаването на смъртността формират отрицателен годишен прираст от 508 души, или -1.5‰

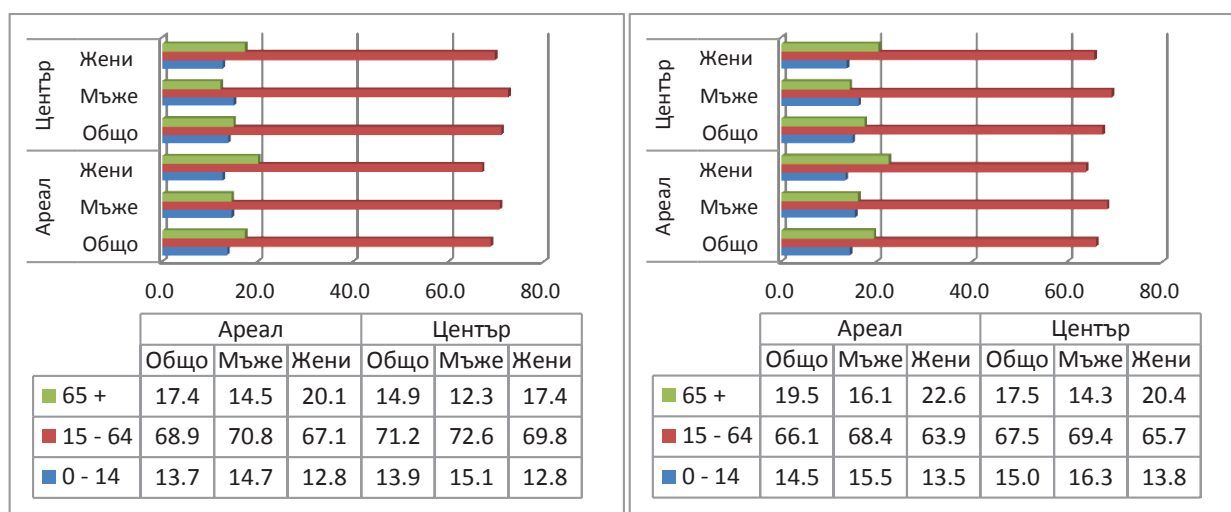
Механично движение на населението

Показатели за миграцията на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на заселилите се в ареала лица	7936	9264
Средногодишен брой на изселилите се от ареала лица	8059	7716
Абсолютен механичен прираст на населението в ареала	-124	1549
Относителен механичен прираст на населението в ареала - ‰	-0.22	2.85
Средногодишен брой на заселилите се в центъра на ареала лица	5367	6147
Средногодишен брой на изселилите се от центъра на ареала лица	5362	4711
Абсолютен механичен прираст на населението в центъра на ареала	5	1436
Относителен механичен прираст на населението в центъра на ареала - ‰	0.01	4.19

Възrastова структура на населението

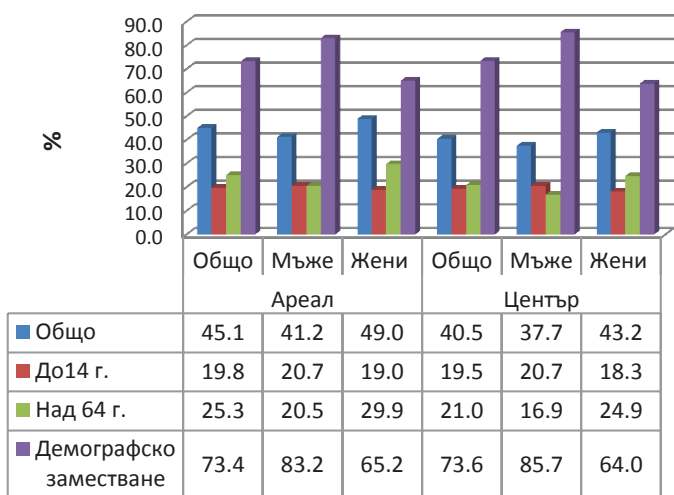
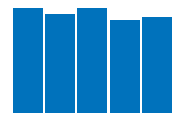
Средногодишен брой на населението по възраст	2010 - 2012	2015 - 2016
Население на възраст 0 - 14 години в ареала	75239	78483
Население на възраст 15 - 64 години в ареала	379140	358334
Население на възраст 65 и повече години в ареала	95909	105648
Население на възраст 0 - 14 години в центъра на ареала	47611	51325
Население на възраст 15 - 64 години в центъра на ареала	244285	231124
Население на възраст 65 и повече години в центъра на ареала	51302	60077
Средна възраст на населението в ареала - години	41.8	42.7
Средна възраст на населението в центъра на ареала - години	41.9	41.7

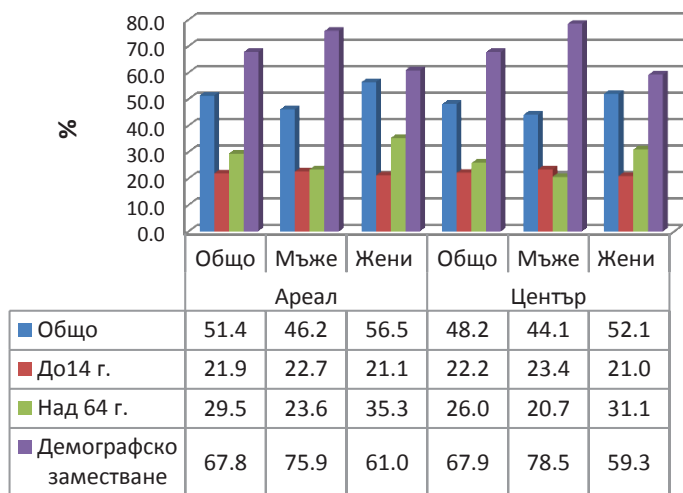
2010 - 2012 г.

2015 - 2016 г.

Възrastова структура (в %) на средногодишното население в ареала и неговия център

2010 - 2012 г.

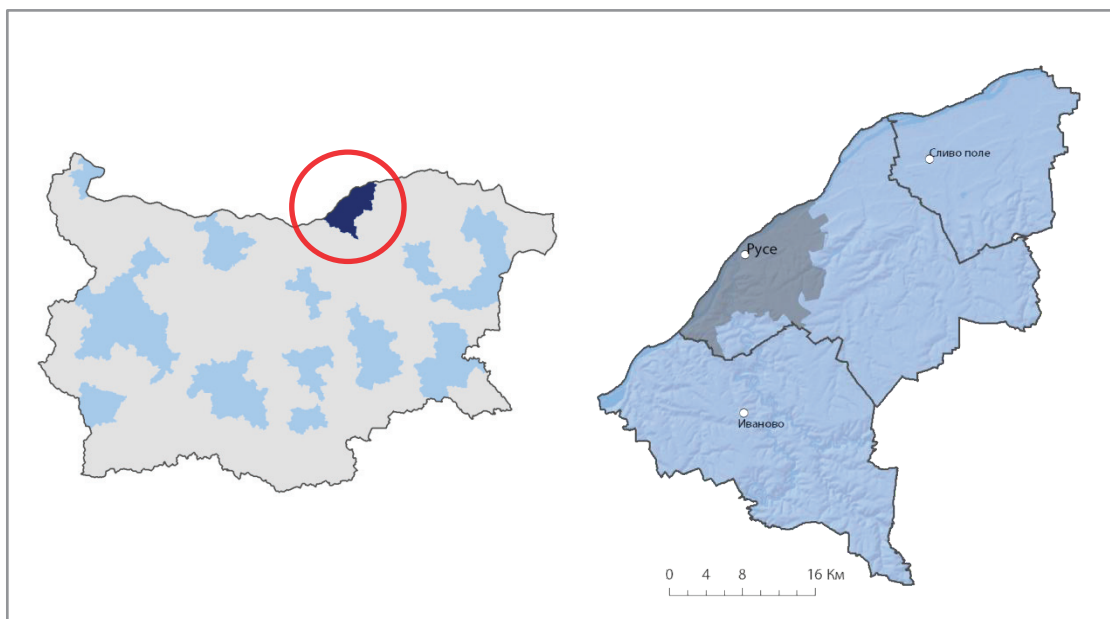

2015 - 2016 г.

Коефициенти (в %) на демографски зависимости и демографско заместване в ареала и центъра - общо и по пол

Намалява броят (с 21 хил.) на трудоспособното население в ареала, но се увеличава броят (с 3 200 души) и относителният дял на населението на възраст до 14 години. Възрастовата структура общо на ареала и на центъра съществено не се различават. В града делът на населението във възрастовата група 15 - 64 г. е по-голям. В сравнение с останалите ареали, възрастовата структура на населението в ареала и града е по-добра. Коефициентът на демографска зависимост е по-нисък (51%) от общия за страната. Независимо, че има намаление в броя на лицата на възраст 15 - 19 години, които заместват излизациите от трудоспособна възраст лица, това съотношение е по-високо от общото за страната и в сравнение с останалите ареали.

Ареал с център гр. Русе

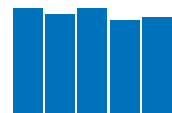

Ареал с център гр. Русе. Общини, включени в ареала, средногодишно население, площ на общините и гъстота на населението (жители на 1 кв. км) по периоди

			2010 - 2012 г.		2015 - 2016 г.	
	Община	Площ (км ²)	Население	Гъстота	Население	Гъстота
RSE13	Иваново	490.7	9731	20	8638	18
RSE27	Русе	570.6	170602	299	162354	285
RSE33	Сливо поле	276.8	11106	40	10163	37
	Ареал	1338.2	191439	143	181154	135

Естествено движение на населението

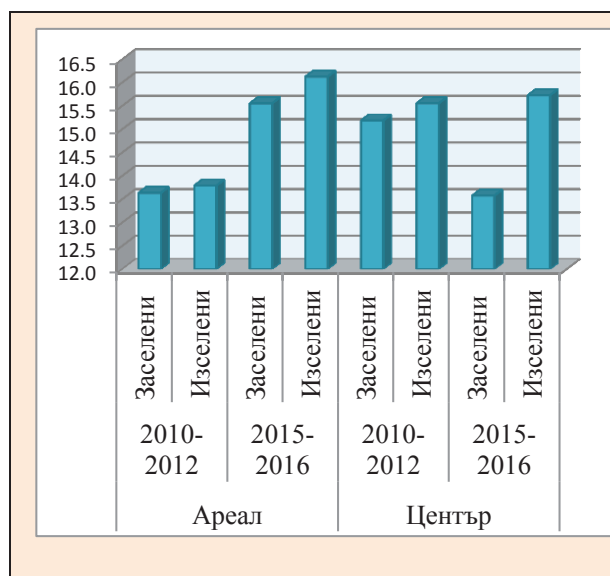
Брой и естественото движение на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на населението в ареала	191439	181154
○ мъже	92725	88240
○ жени	98714	92915
Средногодишен брой живородени деца в ареала	1581	1450
Средногодишен брой починали лица в ареала	2781	2788
Абсолютен естествен прираст в ареала - брой	-1200	-1339
Коефициент на обща раждаемост в ареала - ‰	8.26	8.00
Коефициент на обща смъртност в ареала - ‰	14.53	15.39
Относителен естествен прираст в ареала - ‰	-6.27	-7.39
Средногодишен брой на населението в центъра на ареала	152461	145351
○ мъже	73587	70563
○ жени	78873	74788
Средногодишен брой живородени деца в центъра на ареала	1309	1204
Средногодишен брой починали лица в центъра на ареала	1950	1951
Абсолютен естествен прираст в центъра на ареала	-641	-747
Коефициент на обща раждаемост в центъра на ареала - ‰	8.59	8.28
Коефициент на обща смъртност в центъра на ареала - ‰	12.79	13.42
Относителен естествен прираст в центъра на ареала - ‰	-4.20	-5.14

Негативни са тенденциите в демографското развитие на ареала с център гр. Русе. Равнището на раждаемост е по-ниско от това в страната и продължава да намалява. Повишават се показателите за смъртност на населението. Отрицателният естествен прираст се увеличава до -7.4%, ниво над средното за страната. Общото намаление на населението в ареала е 13 хил. души, като близо половината от него се дължи на намаляване на населението в града, където също има ниска раждаемост и отрицателен естествен прираст на населението.

Механично движение на населението

Показатели за миграцията на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на заселилите се в ареала лица	2611	2818
Средногодишен брой на изселилите се от ареала лица	2641	2922
Абсолютен механичен прираст на населението в ареала	-30	-104
Относителен механичен прираст на населението в ареала - %	-0.15	-0.57
Средногодишен брой на заселилите се в центъра на ареала лица	2316	1974
Средногодишен брой на изселилите се от центъра на ареала лица	2372	2286
Абсолютен механичен прираст на населението в центъра на ареала	-56	-313
Относителен механичен прираст на населението в центъра на ареала - %	-0.37	-2.15

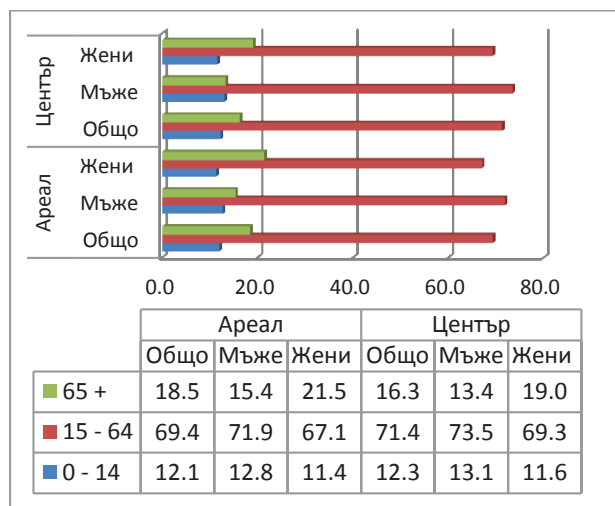

Интензитет (‰) на преселванията на населението в ареала и центъра по периоди

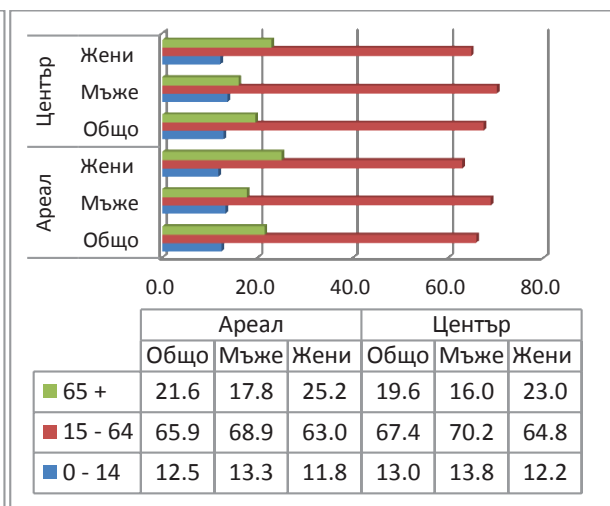
Миграционните процеси също намаляват населението в ареала и центъра. Отрицателният миграционен прираст (-2.2‰) на населението в града е по-висок и това се дължи на по-големия брой преселвания от града към неговата периферия. Със 174 души годишно (-1.2‰) намалява населението на града, в резултат от тази миграция.

Възrastова структура на населението

Средногодишен брой на населението по възраст	2010 - 2012	2015 - 2016
Население на възраст 0 - 14 години в ареала	23076	22733
Население на възраст 15 - 64 години в ареала	132894	119378
Население на възраст 65 и повече години в ареала	35469	39044
Население на възраст 0 - 14 години в центъра на ареала	18803	18865
Население на възраст 15 - 64 години в центъра на ареала	108782	97985
Население на възраст 65 и повече години в центъра на ареала	24876	28501
Средна възраст на населението в ареала - години	43.0	44.3
Средна възраст на населението в центъра на ареала - години	40.1	44.3

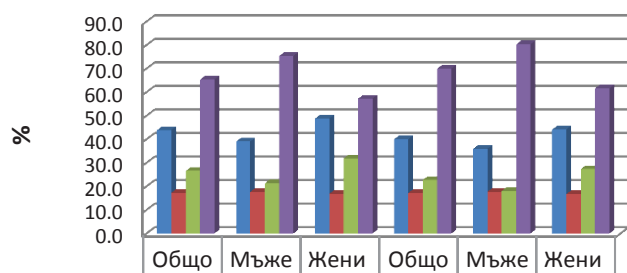
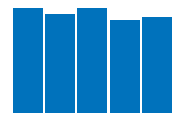

2010 - 2012 г.

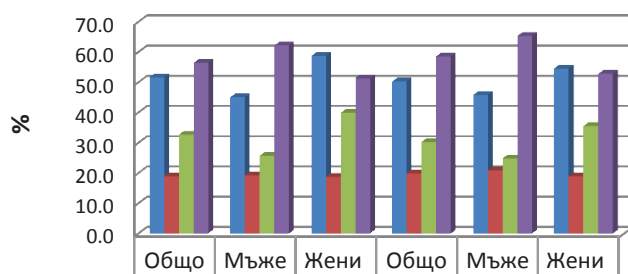
2015 - 2016 г.

Възrastова структура (в %) на средногодишното население в ареала и неговия център

	Ареал			Център		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо	44.1	39.2	49.0	40.2	36.0	44.3
До 14 г.	17.4	17.8	16.9	17.3	17.8	16.8
Над 64 г.	26.7	21.4	32.0	22.9	18.2	27.5
Демографско заместване	65.5	75.5	57.4	70.2	80.4	61.7

2010 - 2012 г.

	Ареал			Център		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо	51.7	45.1	58.7	50.3	45.8	54.6
До 14 г.	19.0	19.3	18.8	20.0	20.9	19.0
Над 64 г.	32.7	25.8	39.9	30.3	24.9	35.6
Демографско заместване	56.4	62.2	51.4	58.6	65.4	52.8

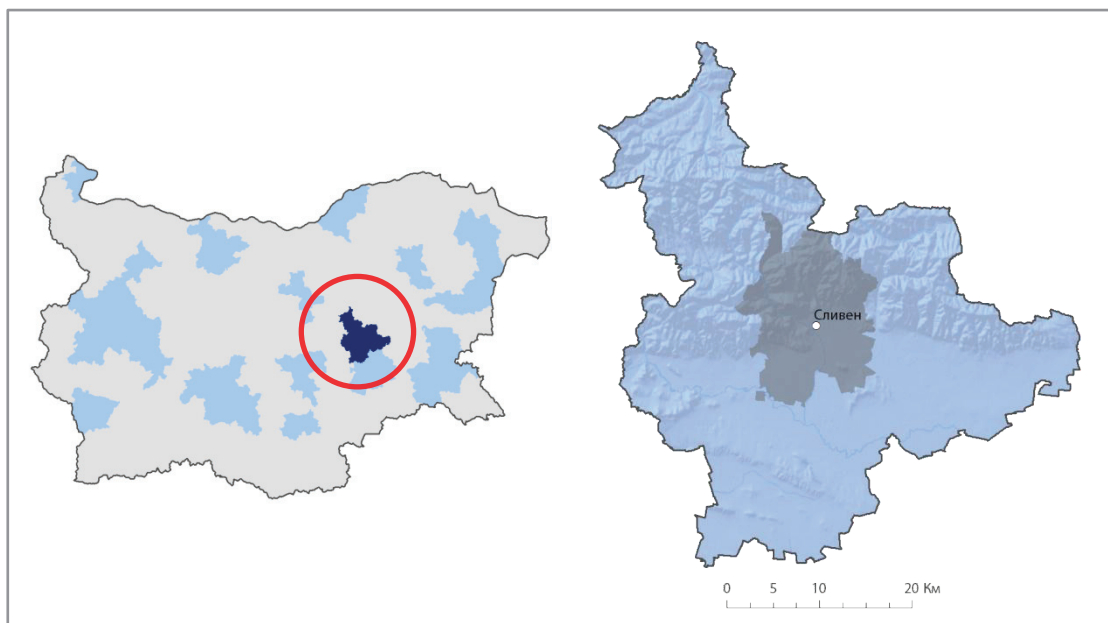
2015 - 2016 г.

Коефициенти (в %) на демографски зависимости и демографско заместване в ареала и центъра - общо и по пол

С повече от 13 хил. души намалява населението на възраст 15 - 64 години в ареала, като 80% от него се дължи на намаляването на тази категория население в града. Запазва се niskият относителен дял на най-младите хора - около 13%. В резултат на стареене на населението се увеличава и дялът на най-възрастното население - в ареала то е близо 22%, а в центъра - близо 20%. В гр. Русе средната възраст на населението е 44.3 години - една от най-високите в страната.

Повишава се демографската натовареност на населението. Сега на 100 лица от населението на възраст 15 - 64 години се падат близо 52 души от неактивните възрасти, или с близо 8 повече отколкото през периода 2010 - 2012 година. С 9 на сто лица е намалял коефициентът на демографско заместване и неговата стойност е значително под средната за страната стойност.

Ареал с център гр. Сливен

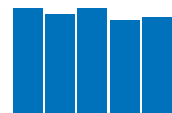

Ареал с център гр. Сливен. Общини, включени в ареала, средногодишно население, площ на общините и гъстота на населението (жители на 1 кв. км) по периоди

	Община	Площ (км ²)	2010 - 2012 г.		2015 - 2016 г.	
			Население	Гъстота	Население	Гъстота
SLV20	Сливен Ареал	1366.6	125827	92	121020	89

Естествено движение на населението

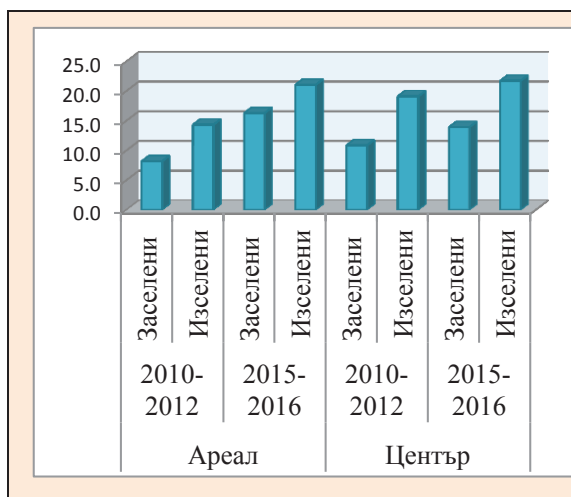
Средногодишни демографски показатели за населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на населението в ареала	125827	121020
○ мъже	60998	58603
○ жени	64830	62418
Средногодишен брой живородени деца в ареала	1501	1460
Средногодишен брой починали лица в ареала	1716	1732
Абсолютен естествен прираст в ареала - брой	-216	-272
Коефициент на обща раждаемост в ареала - ‰	11.93	12.06
Коефициент на обща смъртност в ареала - ‰	13.64	14.31
Относителен естествен прираст в ареала - ‰	-1.71	-2.24
Средногодишен брой на населението в центъра на ареала	91871	87609
○ мъже	44213	41941
○ жени	47658	45668
Средногодишен брой живородени деца в центъра на ареала	1009	962
Средногодишен брой починали лица в центъра на ареала	1109	1150
Абсолютен естествен прираст в центъра на ареала	-99	-188
Коефициент на обща раждаемост в центъра на ареала - ‰	10.99	10.98
Коефициент на обща смъртност в центъра на ареала - ‰	12.07	13.13
Относителен естествен прираст в центъра на ареала - ‰	-1.08	-2.15

Населението на ареала намалява с 4 800 души и това се дължи основно на намалението на населението в неговия център - гр. Сливен, където живее 74% от населението на ареала. Равнището на раждаемост е значително по-високо от общото за страната, а на смъртност е по-ниско. Въпреки това ареалът има отрицателен естествен прираст на населението (-2.2‰). Коефициентите на раждаемост и на смъртност в града са по-ниски от тези в ареала, но естественият прираст е същият както в ареала.

Механично движение на населението

Показатели за миграцията на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на заселилите се в ареала лица	1029	1968
Средногодишен брой на изселилите се от ареала лица	1801	2545
Абсолютен механичен прираст на населението в ареала	-773	-577
Относителен механичен прираст на населението в ареала - ‰	-6.14	-4.76
Средногодишен брой на заселилите се в центъра на ареала лица	997	1218
Средногодишен брой на изселилите се от центъра на ареала лица	1754	1902
Абсолютен механичен прираст на населението в центъра на ареала	-757	-684
Относителен механичен прираст на населението в центъра на ареала - ‰	-8.24	-7.80

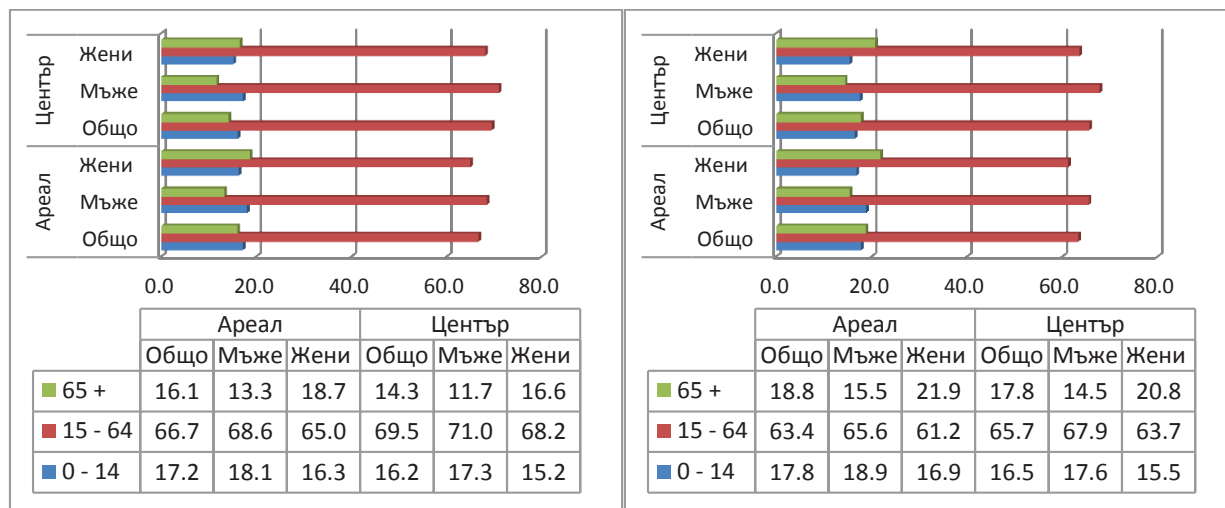

Интензивност (в %) на преселванията на населението в ареала и центъра по периоди

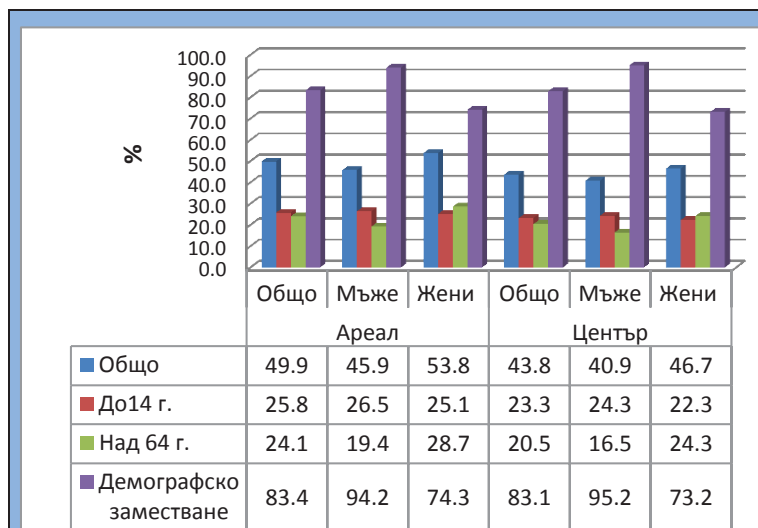
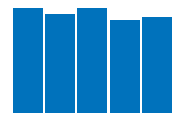
Повишава се интензивността на миграционните процеси, но по-голямо е нарастването на заселващите се в ареала и в града. В резултат намалява абсолютният и относителният размер на миграционния прираст, но той е отрицателен. Годишно градът намалява със 180 души от преселванията към периферията.

Възrastова структура на населението

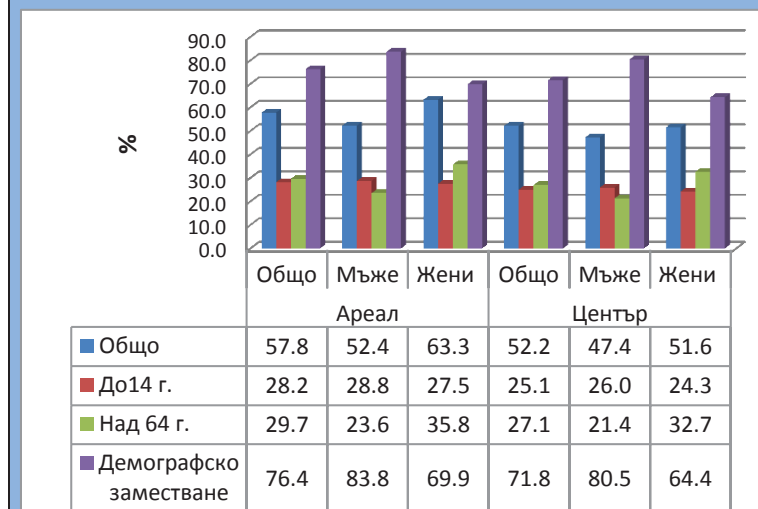
Средногодишен брой на населението по възраст	2010 - 2012	2015 - 2016
Население на възраст 0 - 14 години в ареала	21661	21598
Население на възраст 15 - 64 години в ареала	83962	76682
Население на възраст 65 и повече години в ареала	20204	22741
Население на възраст 0 - 14 години в центъра на ареала	14895	14467
Население на възраст 15 - 64 години в центъра на ареала	63878	57544
Население на възраст 65 и повече години в центъра на ареала	13099	15599
Средна възраст на населението в ареала - години	40.3	41.5
Средна възраст на населението в центъра на ареала - години	40.6	41.8

Възrastова структура (в %) на средногодишното население в ареала и неговия център

2010 - 2012 г.

2015 - 2016 г.

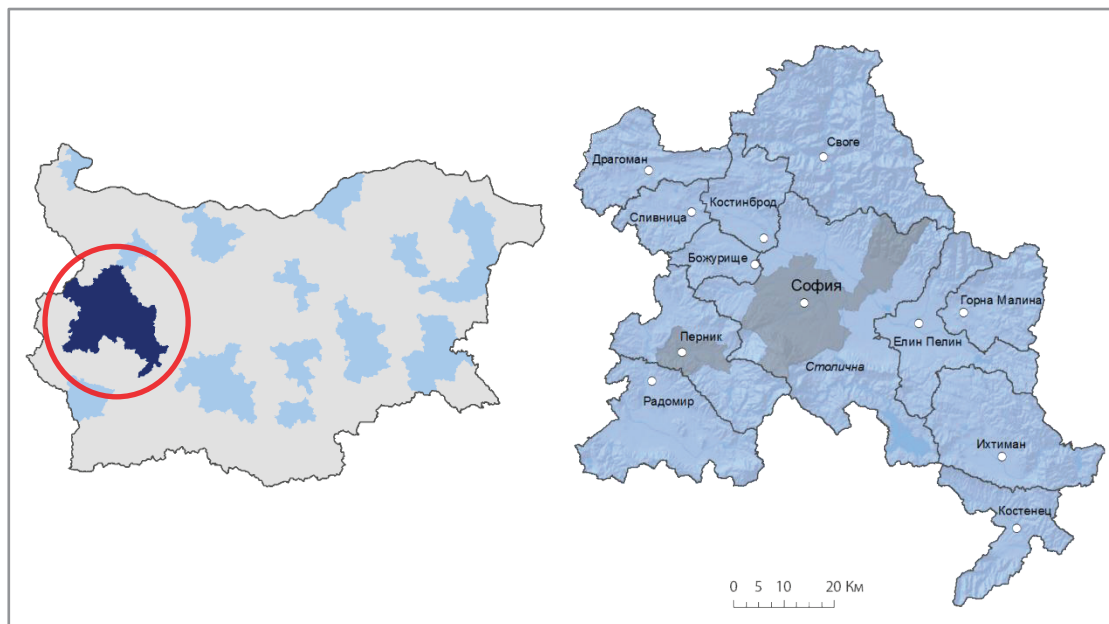
Коефициенти (в %) на демографски зависимости и демографско заместване в ареала и центъра - общо и по пол

С повече от 7 хил. намалява населението в ареала на възраст 15 - 64 години. Основно това се дължи на намалението му в града. Това се отразява на неговия относителен дял, който намалява с повече от 3% в ареала и в града. Броят и относителният дял на младите хора остават на приблизително същите равнища. Увеличава се относителният дял на най-възрастното население. В ареала средната възраст е 41.5, а в центъра - 41.8 години.

Показателят на демографска зависимост е по-висок от този за страната, но трябва да се има предвид, че близо половината от натовареността се дължи на младото население.

Съотношението за демографското заместване е значително по-високо от средното за страната и в сравнение с другите ареали.

Ареал с център гр. София

Ареал с център гр. София. Общини, включени в ареала, средногодишно население, площ на общините и гъстота на населението (жители на 1 кв. км) по периоди

	Община	Площ (км ²)	2010 - 2012 г.		2015 - 2016 г.	
			Население	Гъстота	Население	Гъстота
PER32	Перник	484.2	95523	197	90718	187
PER36	Радомир	540.5	20878	39	19131	35
SFO06	Божурище	142.9	8288	58	8413	59
SFO10	Горна Малина	277.2	6394	23	6759	24
SFO16	Драгоман	323.9	5458	17	4993	15
SFO17	Елин Пелин	451.3	22966	51	22180	49
SFO20	Ихтиман	541.8	18095	33	17244	32
SFO25	Костенец	302.1	12802	42	11736	39
SFO26	Костинброд	254.4	17528	69	17073	67
SFO43	Своге	868.6	22115	26	20195	23
SFO45	Сливница	187.4	9469	51	9067	48
SOF46	Столична	1348.9	1277373	947	1321721	980
	Ареал	5723.2	1516889	265	1549227	271

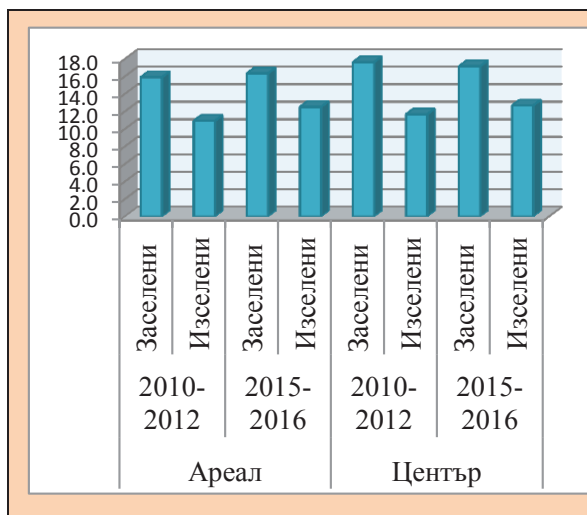
Естествено движение на населението

Брой и естественото движение на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на населението в ареала	1516888	1549227
○ мъже	725339	744011
○ жени	791548	805217
Средногодишен брой живородени деца в ареала	15925	15221
Средногодишен брой починали лица в ареала	19245	19720
Абсолютен естествен прираст в ареала - брой	-3320	-4499
Коефициент на обща раждаемост в ареала - ‰	10.50	9.82
Коефициент на обща смъртност в ареала - ‰	12.69	12.73
Относителен естествен прираст в ареала - ‰	-2.19	-2.90
Средногодишен брой на населението в центъра на ареала	1190712	1234014
○ мъже	565651	589108
○ жени	625061	644907
Средногодишен брой живородени деца в центъра на ареала	13390	12810
Средногодишен брой починали лица в центъра на ареала	13933	14399
Абсолютен естествен прираст в центъра на ареала	-543	-1590
Коефициент на обща раждаемост в центъра на ареала - ‰	11.25	10.38
Коефициент на обща смъртност в центъра на ареала - ‰	11.70	11.67
Относителен естествен прираст в центъра на ареала - ‰	-0.46	-1.29

Ареалът с център гр. София е най-голям по броя на своето население. През двата сравнявани периода броят на населението в ареала е нарастнал с повече от 32 хил., а в центъра - с 44 хил. души. Раждаемостта в ареала е по-висока от средната за страната, а смъртността - по ниска. Естественият прираст е отрицателен (-2.9‰), и е по-малък от този за страната. Тези показатели са с по-добри стойности за населението в гр. София, но и тук естественият прираст е отрицателен. Средногодишно населението в града намалява с 1 590 души, или с 1.3‰ в резултат на естественото си движение.

Механично движение на населението

Показатели за миграцията на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на заселилите се в ареала лица	24113	27738
Средногодишен брой на изселилите се от ареала лица	16585	21236
Абсолютен механичен прираст на населението в ареала	7528	6503
Относителен механичен прираст на населението в ареала - ‰	4.96	3.83
Средногодишен брой на заселилите се в центъра на ареала лица	20972	21161
Средногодишен брой на изселилите се от центъра на ареала лица	13887	15635
Абсолютен механичен прираст на населението в центъра на ареала	7085	5526
Относителен механичен прираст на населението в центъра на ареала - ‰	5.95	4.48

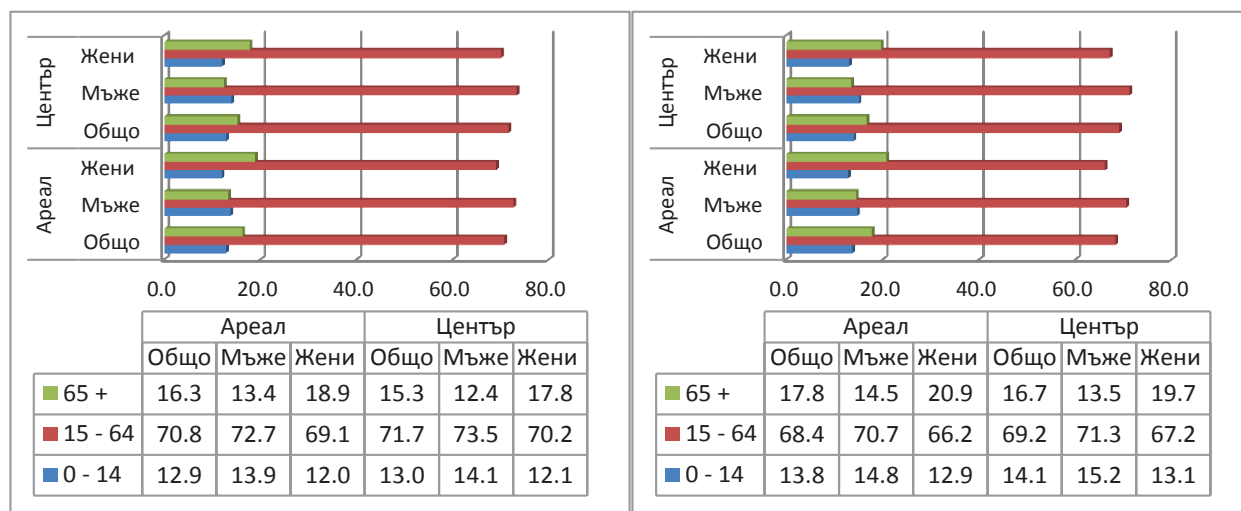

Интензитет (в %) на преселванията на населението в ареала и центъра по периоди

Ареалът и градът имат трайно положителен миграционен прираст. Средногодишно населението в града се увеличава с 5.5 хиляди, а общо в ареала - с 6.5 хил. души. Установява се тенденция на слабо намаляване на миграционния прираст за града и за ареала. Годишно градът намалява своето население от миграцията към периферията с 890 души (-0.7%).

Възrastова структура на населението

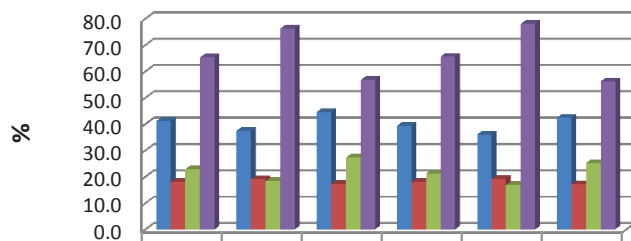
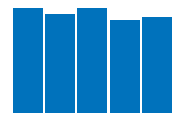
Средногодишен брой на населението по възраст	2010 - 2012	2015 - 2016
Население на възраст 0 - 14 години в ареала	195612	213528
Население на възраст 15 - 64 години в ареала	1074324	1059550
Население на възраст 65 и повече години в ареала	246952	276150
Население на възраст 0 - 14 години в центъра на ареала	155029	173723
Население на възраст 15 - 64 години в центъра на ареала	854083	853666
Население на възраст 65 и повече години в центъра на ареала	181600	206625
Средна възраст на населението в ареала - години	41.3	41.8
Средна възраст на населението в центъра на ареала - години	40.6	40.9

2010 - 2012 г.

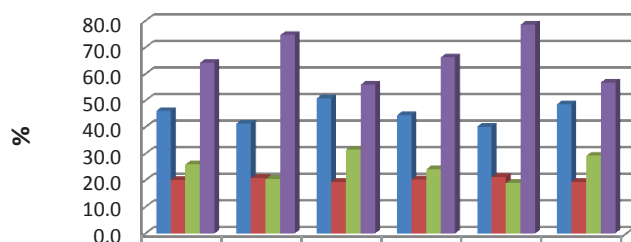
2015 - 2016 г.

Възrastова структура (в %) на средногодишното население в ареала и неговия център

	Ареал			Център		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
■ Общо	41.2	37.5	44.7	39.4	36.1	42.5
■ До14 г.	18.2	19.1	17.4	18.2	19.2	17.2
■ Над 64 г.	23.0	18.4	27.4	21.3	16.9	25.4
■ Демографско заместване	65.4	76.4	56.8	65.7	78.2	56.3

2010 - 2012 г.

	Ареал			Център		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
■ Общо	46.2	41.4	50.9	44.6	40.2	48.8
■ До14 г.	20.2	20.9	19.4	20.4	21.2	19.5
■ Над 64 г.	26.1	20.5	31.5	24.2	19.0	29.3
■ Демографско заместване	64.3	74.7	56.1	66.3	78.7	56.9

2015 - 2016 г.

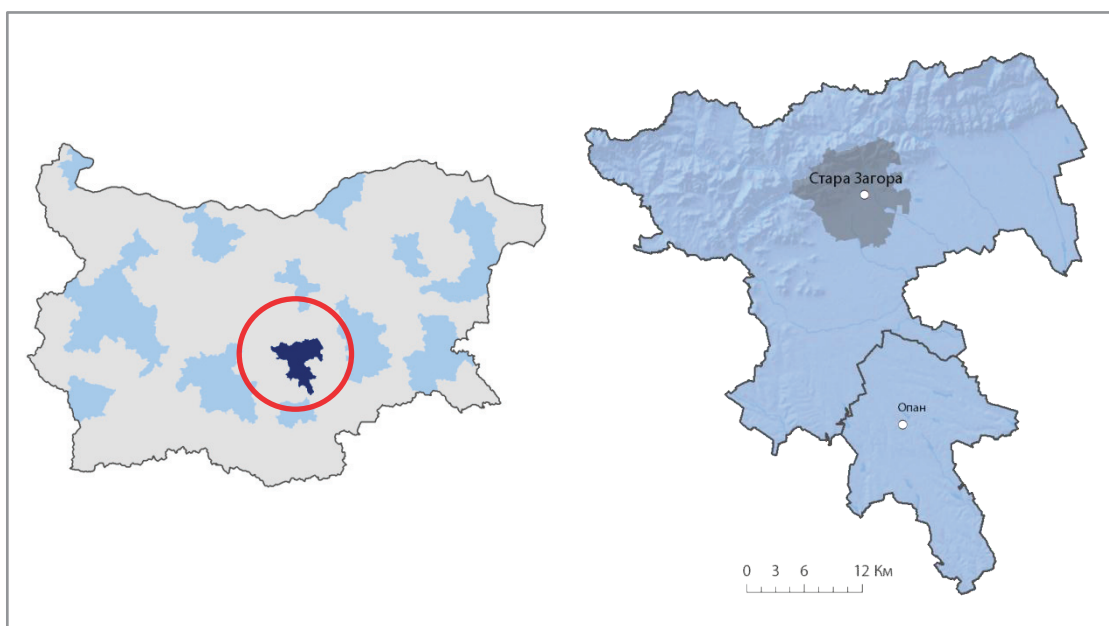
Коефициенти (в %) на демографски зависимости и демографско заместване в ареала и центъра - общо и по пол

Увеличават се броят и относителният дял на населението на възраст до 14 г. в гр. София. Между двата периода то е нарастнало с повече от 18 хил. души. Трудоспособното население в града запазва своя средногодишен брой, а общо в ареала намалява с 15 хиляди. Най-възрастното население се увеличава с 25 хил. в града и с 29 хил. в ареала. Съответно неговият относителен дял се повишава с 1.5% в града и ареала.

Средната възраст на населението в ареала е 41.8, а в центъра му - 40.9 години, стойности, които са сравнително по-ниски от останалите ареали.

Съотношението за демографска зависимост е сравнително ниско, а коефициентът на демографско заместване - близък по стойност на този за страната.

Ареал с център гр. Стара Загора

Ареал с център гр. Стара Загора. Общини, включени в ареала, средногодишно население, площ на общините и гъстота на населението (жители на 1 кв. км) по периоди

	Община	Площ (км ²)	2010 - 2012 г.		2015 - 2016 г.	
			Население	Гъстота	Население	Гъстота
SZR23	Опан	257.5	3178	12	2647	10
SZR31	Стара Загора	1063.4	161544	152	158413	149
	Ареал	1320.9	164722	125	161059	122

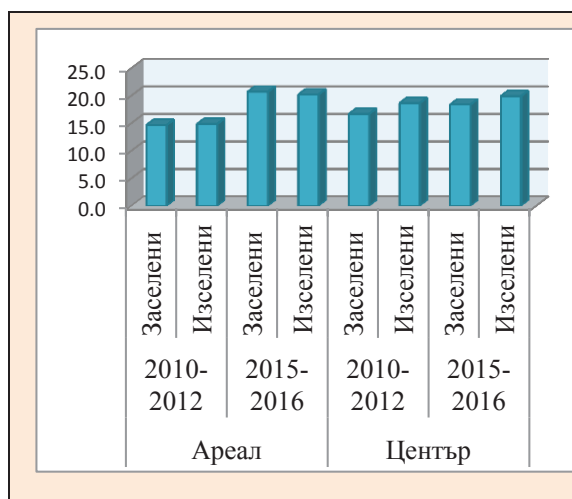
Естествено движение на населението

Средногодишни демографски показатели за населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на населението в ареала	164723	161059
○ мъже	79817	77599
○ жени	84906	83460
Средногодишен брой живородени деца в ареала	1649	1514
Средногодишен брой починали лица в ареала	2244	2231
Абсолютен естествен прираст в ареала - брой	-594	-717
Коефициент на обща раждаемост в ареала - ‰	10.01	9.40
Коефициент на обща смъртност в ареала - ‰	13.62	13.85
Относителен естествен прираст в ареала - ‰	-3.61	-4.45
Средногодишен брой на населението в центъра на ареала	138778	136794
○ мъже	67116	65713
○ жени	71662	71081
Средногодишен брой живородени деца в центъра на ареала	1428	1306
Средногодишен брой починали лица в центъра на ареала	1540	1571
Абсолютен естествен прираст в центъра на ареала	-112	-265
Коефициент на обща раждаемост в центъра на ареала - ‰	10.29	9.55
Коефициент на обща смъртност в центъра на ареала - ‰	11.10	11.48
Относителен естествен прираст в центъра на ареала - ‰	-0.81	-1.93

В периода между 2010 и 2016 г. намалението на населението в ареала и неговия център е сравнително малко в сравнение с останалите ареали и центрове (3.6 хил.), като близо половината от него е в гр. Стара Загора. Общо за ареала се проявяват тенденции на намаляване на раждаемостта и слабо повишаване на равнището на смъртност. Стойността на естествения прираст, който е отрицателен, също се повишава. Демографските показатели в града следват същите тенденции, но на по-ниски равнища.

Механично движение на населението

Брой и естественото движение на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на заселилите се в ареала лица	2416	3334
Средногодишен брой на изселилите се от ареала лица	2449	3254
Абсолютен механичен прираст на населението в ареала	-33	80
Относителен механичен прираст на населението в ареала - ‰	-0.20	0.50
Средногодишен брой на заселилите се в центъра на ареала лица	2315	2514
Средногодишен брой на изселилите се от центъра на ареала лица	2588	2723
Абсолютен механичен прираст на населението в центъра на ареала	-273	-210
Относителен механичен прираст на населението в центъра на ареала - ‰	-1.97	-1.53

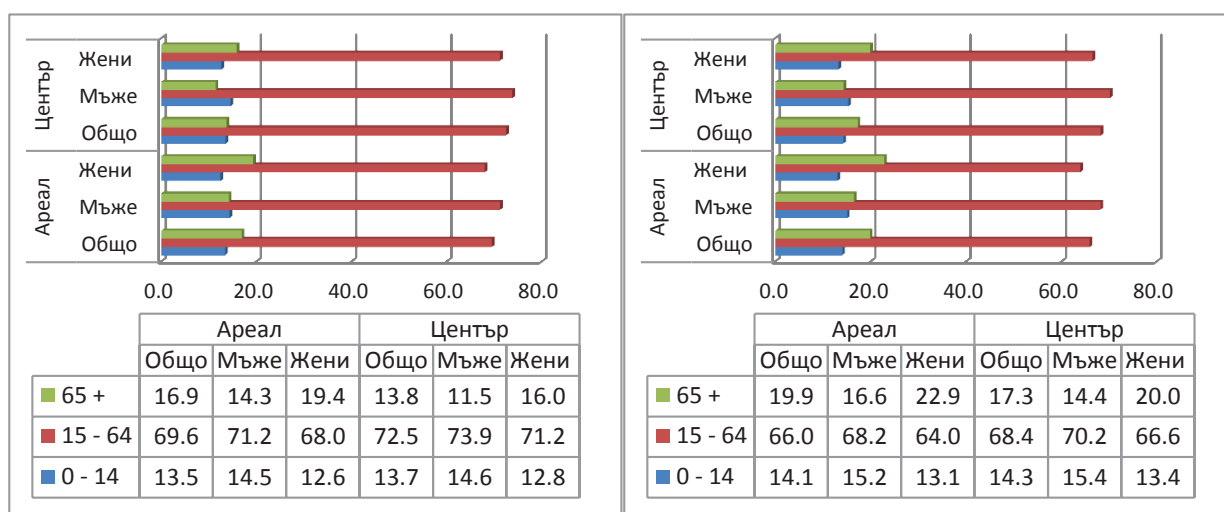

Интензитет (в ‰) на преселванията на населението в ареала и центъра по периоди

Миграционният прираст в ареала от слабо отрицателен преминава в слабо положителен. За населението в центъра, този прираст остава отрицателен, но през втория период е с по-малки стойности. Отрицателната стойност се дължи на поголемия брой на преселванията от града към периферията - годишно 306 души (-2.2‰)

Възrastова структура на населението

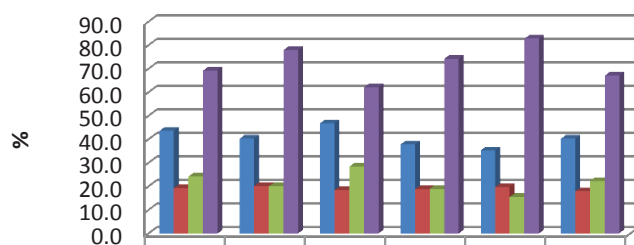
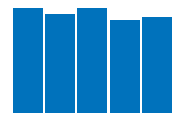
Средногодишен брой на населението по възраст	2010 - 2012	2015 - 2016
Население на възраст 0 - 14 години в ареала	22206	22708
Население на възраст 15 - 64 години в ареала	114624	106353
Население на възраст 65 и повече години в ареала	27893	31999
Население на възраст 0 - 14 години в центъра	18958	19595
Население на възраст 15 - 64 години в центъра	100638	93523
Население на възраст 65 и повече години в центъра	19181	23677
Средна възраст на населението в ареала - години	42.1	43.1
Средна възраст на населението в центъра на ареала - години	40.8	43.6

2010 - 2012 г.

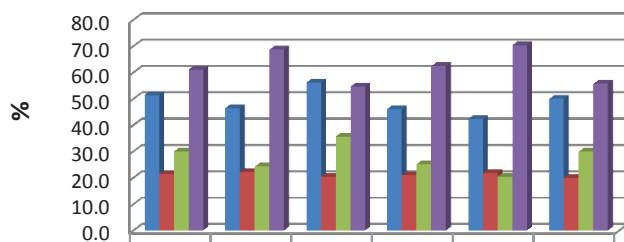
2015 - 2016 г.

Възrastова структура (в %) на средногодишното население в ареала и неговия център

	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
	Ареал			Център		
■ Общо	43.7	40.4	47.0	37.9	35.3	40.4
■ До 14 г.	19.4	20.3	18.5	18.8	19.8	17.9
■ Над 64 г.	24.3	20.1	28.5	19.1	15.6	22.4
■ Демографско заместване	69.4	78.1	62.1	74.3	82.9	67.2

2010 - 2012 г.

	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
	Ареал			Център		
■ Общо	51.4	46.6	56.3	46.3	42.4	50.1
■ До 14 г.	21.4	22.2	20.5	21.0	21.9	20.1
■ Над 64 г.	30.1	24.4	35.8	25.3	20.5	30.0
■ Демографско заместване	61.1	68.8	54.7	62.5	70.5	55.8

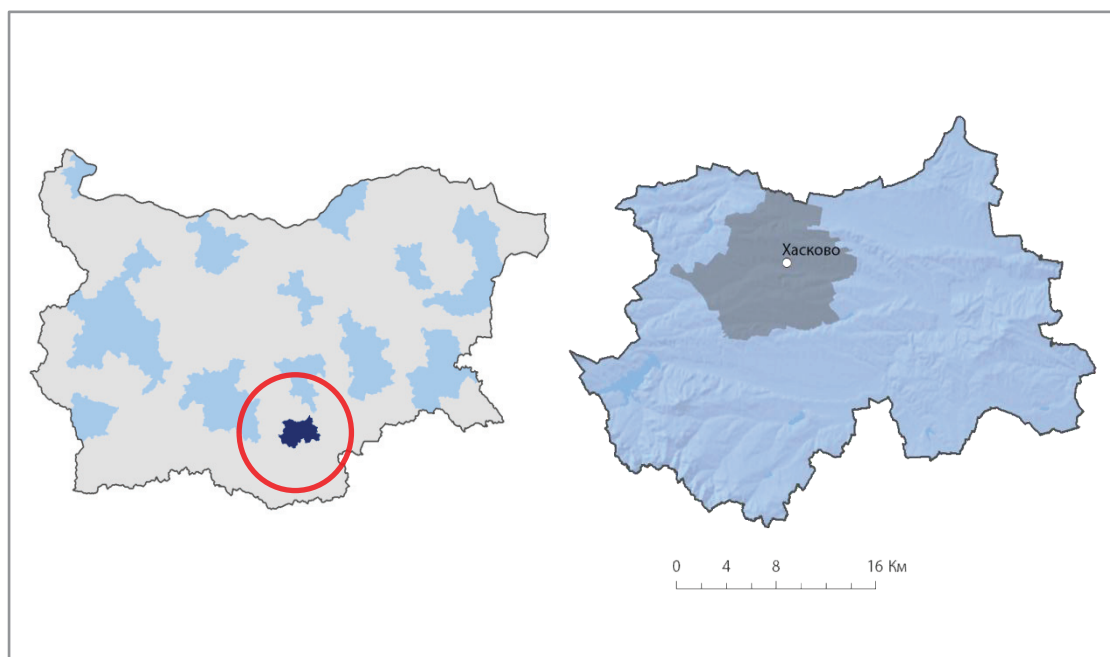
2015 - 2016 г.

Коефициенти (в %) на демографски зависимости и демографско заместване в ареала и центъра - общо и по пол

В ареала нараства броят и относителният дял на населението до 14 години, което се дължи на увеличаването на младите хора в града. С повече от 8 хил. души намалява населението в трудоспособна възраст - 86% от това намаление се дължи на намалението в града. Най-възрастното население се увеличава с повече от 4 хил. души. Настъпилите промени във възрастовата структура се дължат на преминаването на населението от средните във високите възрасти. Това е позиявено в града - средната възраст на населението се увеличава с близо 3 години.

С близо 8 на 100 души нараства коефициентът на възрастова зависимост, но остава по-нисък от средния за страната. Влошава се и коефициентът на демографско заместване, а това показва, че възпроизводството на работната сила е под средното ниво за страната.

Ареал с център гр. Хасково

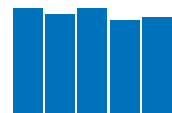

Ареал с център гр. Хасково. Общини, включени в ареала, средногодишно население, площ на общините и гъстота на населението (жители на 1 кв. км) по периоди

	Община	Площ (км ²)	2010 – 2012 г.		2015 – 2016 г.	
			Население	Гъстота	Население	Гъстота
НКV34	Хасково	739.8	94559	128	88907	120
	Ареал					

Естествено движение на населението

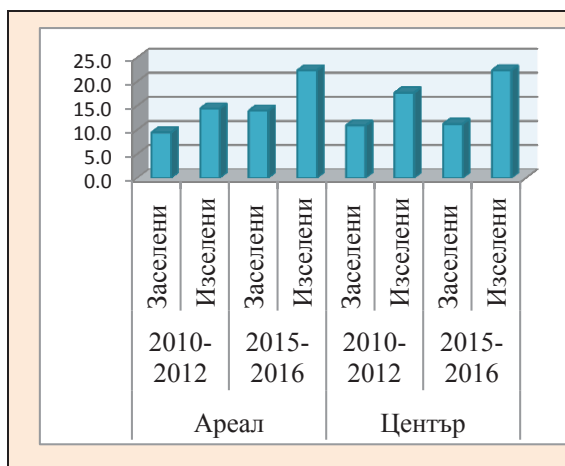
Брой и естественото движение на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на населението в ареала	94559	88907
○ мъже	45422	42667
○ жени	49137	46240
Средногодишен брой живородени деца в ареала	910	795
Средногодишен брой починали лица в ареала	1178	1285
Абсолютен естествен прираст в ареала - брой	-269	-490
Коефициент на обща раждаемост в ареала - ‰	9.62	8.94
Коефициент на обща смъртност в ареала - ‰	12.46	14.45
Относителен естествен прираст в ареала - ‰	-2.84	-5.51
Средногодишен брой на населението в центъра на ареала	76088	72011
○ мъже	36297	34363
○ жени	39791	37649
Средногодишен брой живородени деца в центъра на ареала	759	636
Средногодишен брой починали лица в центъра на ареала	821	903
Абсолютен естествен прираст в центъра на ареала	-62	-267
Коефициент на обща раждаемост в центъра на ареала - ‰	9.98	8.83
Коефициент на обща смъртност в центъра на ареала - ‰	10.79	12.53
Относителен естествен прираст в центъра на ареала - ‰	-0.81	-3.70

В ареала с център гр. Хасково се засилват негативните тенденции в демографското развитие. Намалява коефициентът на раждаемост и се увеличава равнището на смъртност. Относителната стойност на естествения прираст на населението, която е отрицателна, общо за ареала са увеличава 2 пъти, а в центъра - 3 пъти, или годишно населението намалява с 5.6 хил. души.

Механично движение на населението

Показатели за миграцията на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на заселилите се в ареала лица	895	1243
Средногодишен брой на изселилите се от ареала лица	1364	1985
Абсолютен механичен прираст на населението в ареала	-469	-742
Относителен механичен прираст на населението в ареала - ‰	-4.96	-8.34
Средногодишен брой на заселилите се в центъра на ареала лица	829	809
Средногодишен брой на изселилите се от центъра на ареала лица	1348	1609
Абсолютен механичен прираст на населението в центъра на ареала	-519	-800
Относителен механичен прираст на населението в центъра на ареала - ‰	-6.82	-11.11

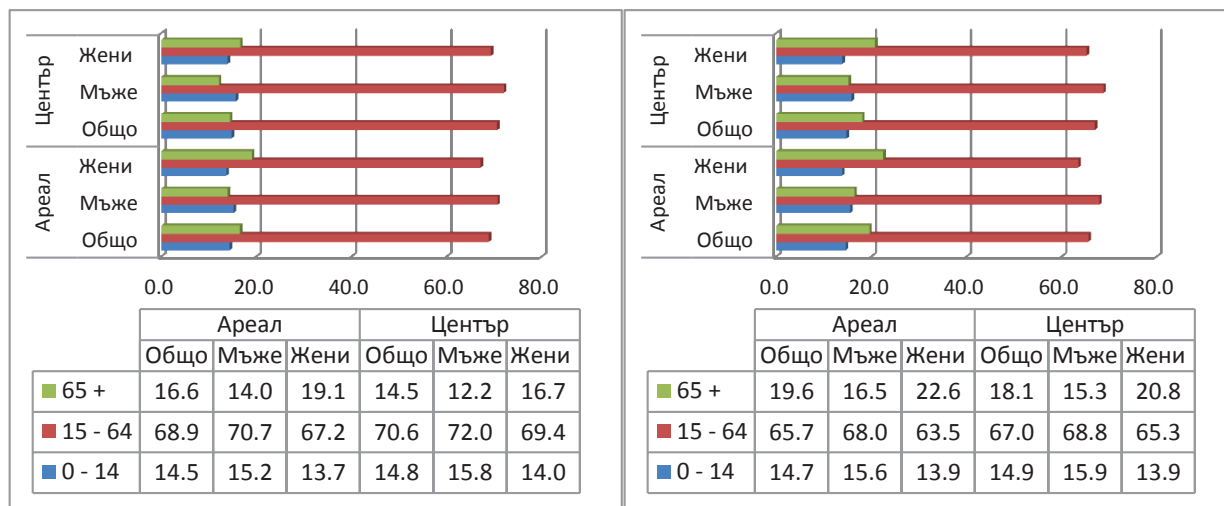

Интензитет (в ‰) на преселванията на населението в ареала и центъра по периоди

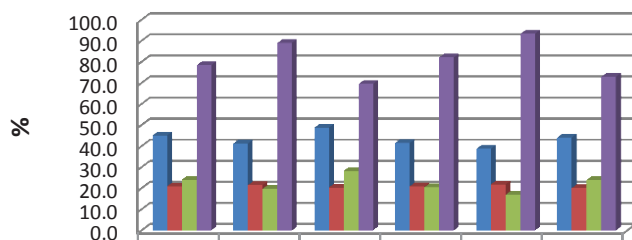
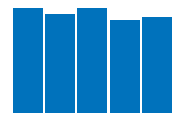
Увеличава се интензивността на миграционните процеси, които също намаляват населението. Отрицателният механичен прираст се увеличава и той е по-висок при населението в града. От миграцията в посока към периферията на ареала градът намалява с 82 души годишно (1.1%).

Възrastова структура на населението

Средногодишен брой на населението по възраст	2010 - 2012	2015 - 2016
Население на възраст 0 - 14 години в ареала	13667	13069
Население на възраст 15 - 64 години в ареала	65153	58377
Население на възраст 65 и повече години в ареала	15740	17461
Население на възраст 0 - 14 години в центъра на ареала	11286	10706
Население на възраст 15 - 64 години в центъра на ареала	53744	48238
Население на възраст 65 и повече години в центъра на ареала	11058	13068
Средна възраст на населението в ареала - години	41.7	43.4
Средна възраст на населението в центъра на ареала - години	40.7	42.8

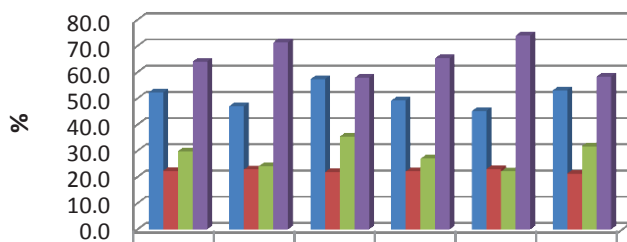

Възrastова структура (в %) на средногодишното население в ареала и неговия център

	Ареал			Център		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо	45.1	41.4	48.8	41.6	38.8	44.2
До14 г.	21.0	21.5	20.4	21.0	21.9	20.2
Над 64 г.	24.2	19.8	28.4	20.6	16.9	24.0
Демографско заместване	78.5	89.1	69.6	82.2	93.4	73.0

2010 - 2012 г.

	Ареал			Център		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо	52.3	47.1	57.4	49.3	45.3	53.1
До14 г.	22.4	22.9	21.9	22.2	23.1	21.3
Над 64 г.	29.9	24.2	35.5	27.1	22.2	31.8
Демографско заместване	64.1	71.5	57.9	65.4	74.2	58.4

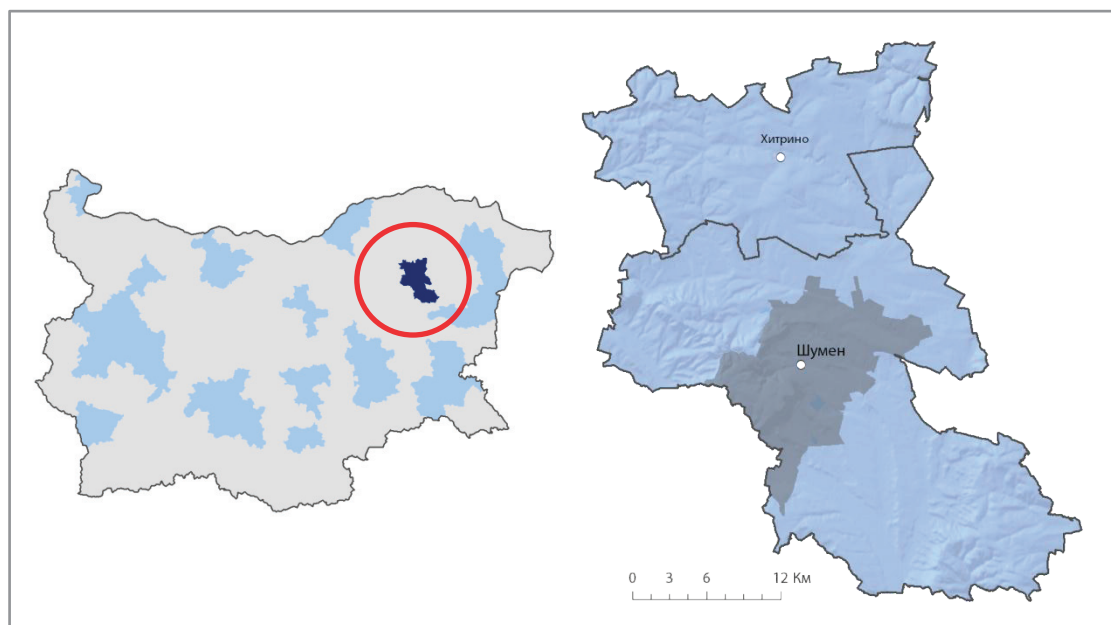
2015 - 2016 г.

Коефициенти (в %) на демографски зависимости и демографско заместване в ареала и центъра - общо и по пол

Намаляването на населението в ареала обхваща и най-младото население. Неговият относителен дял се запазва, но по абсолютен брой то е намаляло с 600 души. Намалява и населението на възраст 15 - 64 години - 6.8 хил. общо за ареала, от които 5.5 хил. души за града. Увеличават се броят и относителният дял на най-възрастното население, като се проявява тенденция на изравняване на неговия дял в ареала с този в града.

Естественото и механичното движение на населението в ареала и града влошават показателите за демографска зависимост. От 45 през 2010 - 2012 г., коефициентът на демографска зависимост нараства на 52 души на 100 души от трудоспособното население. Много голям е спадът на показателя за демографско заместване - от 78 на 64% за ареала и от 82 на 65% за населението в центъра.

Ареал с център гр. Шумен

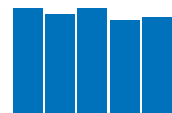

Ареал с център гр. Шумен. Общини, включени в ареала, средногодишно население, площ на общините и гъстота на населението (жители на 1 кв. км) по периоди

		2010 – 2012 г.		2015 – 2016 г.		
	Община	Площ (км ²)	Население	Гъстота	Население	Гъстота
SHU11	Хитрино	289.4	6271	22	6510	22
SHU30	Шумен	652.3	97044	149	89532	137
	Ареал	941.7	103315	110	96042	102

Естествено движение на населението

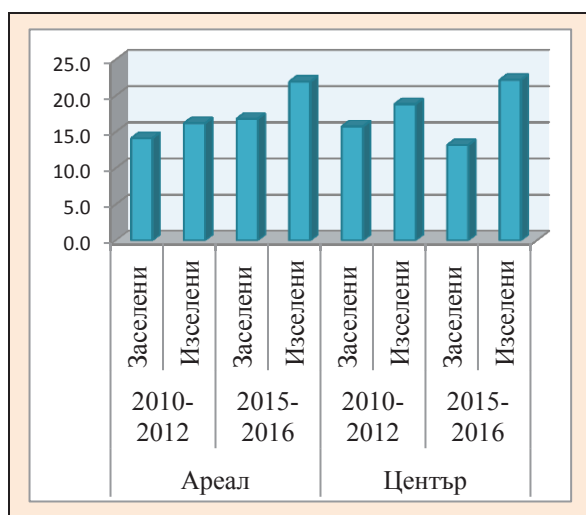
Брой и естественото движение на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на населението в ареала	103315	96042
○ мъже	49720	46437
○ жени	53596	49605
Средногодишен брой живородени деца в ареала	965	856
Средногодишен брой починали лица в ареала	1416	1389
Абсолютен естествен прираст в ареала - брой	-451	-533
Коефициент на обща раждаемост в ареала - ‰	9.34	8.91
Коефициент на обща смъртност в ареала - ‰	13.71	14.46
Относителен естествен прираст в ареала - ‰	-4.36	-5.55
Средногодишен брой на населението в центъра на ареала	83428	77338
○ мъже	39781	37033
○ жени	43647	40305
Средногодишен брой живородени деца в центъра на ареала	808	707
Средногодишен брой починали лица в центъра на ареала	998	969
Абсолютен естествен прираст в центъра на ареала	-190	-262
Коефициент на обща раждаемост в центъра на ареала - ‰	9.68	9.14
Коефициент на обща смъртност в центъра на ареала - ‰	11.96	12.53
Относителен естествен прираст в центъра на ареала - ‰	-2.27	-3.39

Населението на ареала намалява с повече от 7 хил. души, но основно (84%) това се дължи на намаляване на населението в центъра - гр. Шумен. Раждаемостта намалява както в ареала така и в града и е по-ниска от общата в страната. Увеличава се равнището на смъртност. Естественят прираст е отрицателен. За ареала той нараства до -5.6‰, а в града - от -2.3 до -4.4‰.

Механично движение на населението

Показатели за миграцията на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на заселилите се в ареала лица	1461	1616
Средногодишен брой на изселилите се от ареала лица	1674	2107
Абсолютен механичен прираст на населението в ареала	-214	-491
Относителен механичен прираст на населението в ареала - ‰	-2.07	-5.11
Средногодишен брой на заселилите се в центъра на ареала лица	1315	1020
Средногодишен брой на изселилите се от центъра на ареала лица	1572	1716
Абсолютен механичен прираст на населението в центъра на ареала	-257	-697
Относителен механичен прираст на населението в центъра на ареала - ‰	-3.08	-9.01

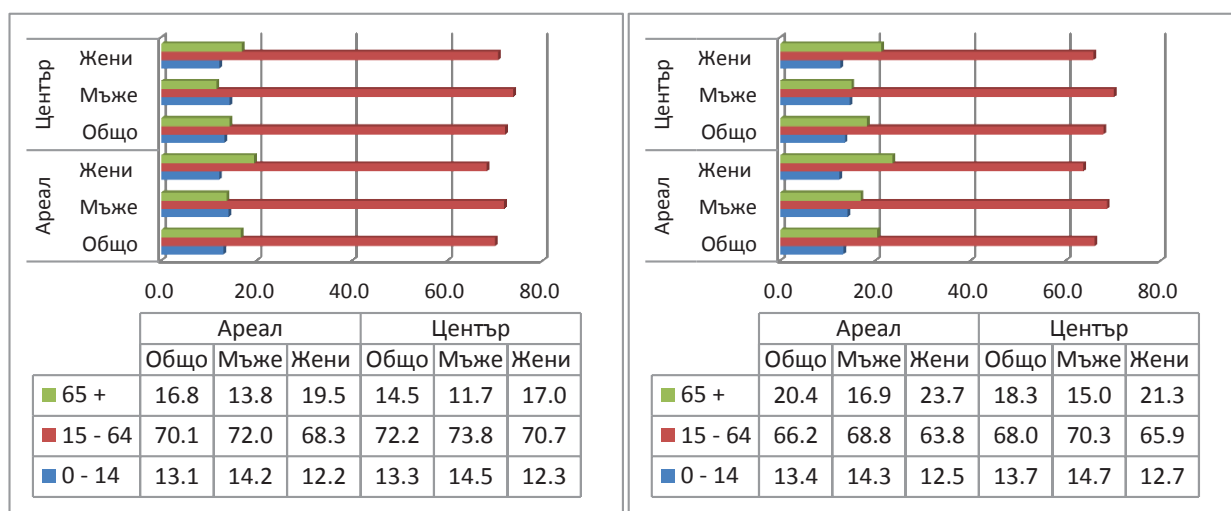

Интензитет (в ‰) на преселванията на населението в ареала и центъра по периоди

Близо два пъти общо за ареала и три пъти за града се увеличават обхватът и интензитетът на миграционните процеси, които формират отрицателен механичен прираст на населението в тях. Отрицателният прираст в града се дължи и на изселванията (115 души годишно, или 1.5‰ през 2015 - 2016 г.) на населението от града към периферията.

Възrastова структура на населението

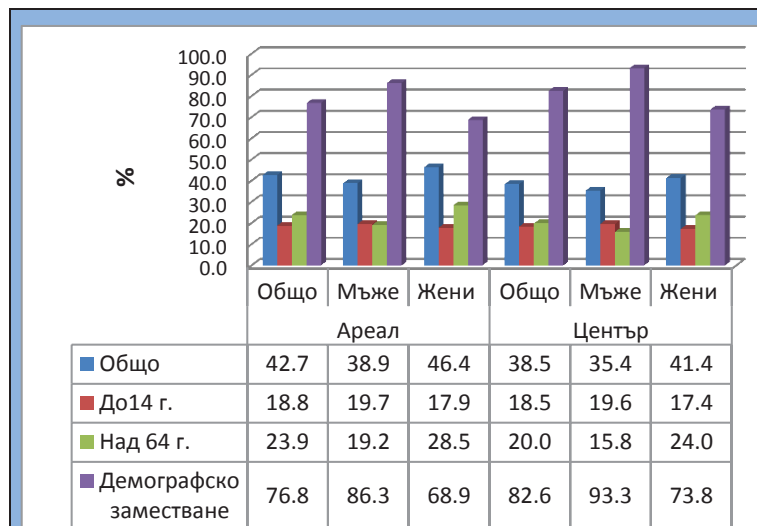
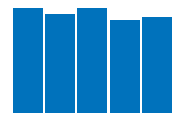
Средногодишен брой на населението по възраст	2010 - 2012	2015 - 2016
Население на възраст 0 - 14 години в ареала	13581	12826
Население на възраст 15 - 64 години в ареала	72406	63586
Население на възраст 65 и повече години в ареала	17328	19630
Население на възраст 0 - 14 години в центъра на ареала	11120	10590
Население на възраст 15 - 64 години в центъра на ареала	60253	52599
Население на възраст 65 и повече години в центъра на ареала	12056	14150
Средна възраст на населението в ареала - години	41.7	43.8
Средна възраст на населението в центъра на ареала - години	40.6	42.9

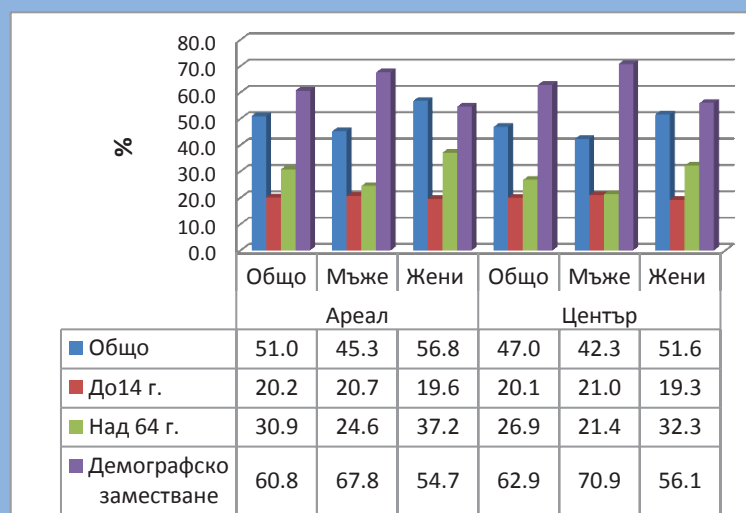
2010 - 2012 г.

2015 - 2016 г.

Възrastова структура (в %) на средногодишното население в ареала и неговия център

2010 - 2012 г.

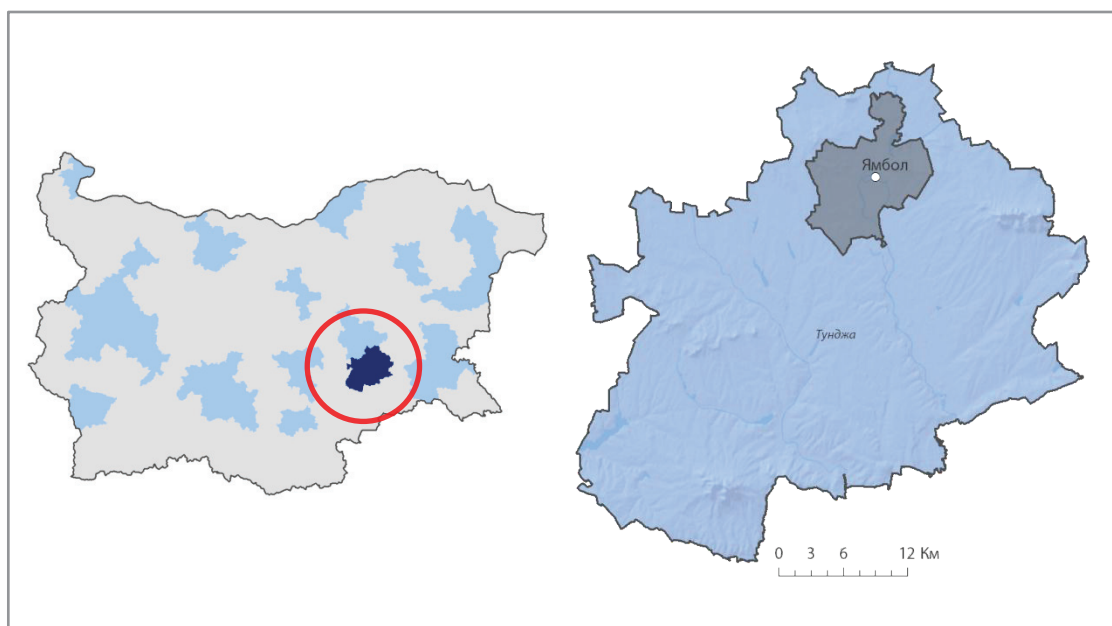
2015 - 2016 г.

Коефициенти (в %) на демографски зависимости и демографско заместване в ареала и центъра - общо и по пол

Намаляването на населението обхваща младите хора и тези в трудоспособна възраст. Делът на населението на възраст 15 - 64 години намалява с 4% в ареала и в неговия център. Увеличават се броят и относителният дял на най-възрастното население. В ареала то е 20.4, а в града 18.3%. Застаряването на населението се показва и от повишаване на средната възраст с повече от 2 години.

Увеличава се показателят за демографска зависимост от 43 на 51 лица от зависимите на 100 лица от независимите възрасти, но той все още е под средната стойност за страната. С близо 17 в ареала и с 20 в града намалява броят на лицата на възраст 15 - 19 години спрямо тези, които излизат от трудоспособна възраст (60 - 64 години).

Ареал с център гр. Ямбол

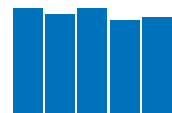

Ареал с център гр. Шумен. Общини, включени в ареала, средногодишно население, площ на общините и гъстота на населението (жители на 1 кв. км) по периоди

			2010 - 2012 г.		2015 - 2016 г.	
	Община	Площ (км ²)	Население	Гъстота	Население	Гъстота
JAM25	Тунджа	1218.9	24963	21	22506	18
JAM26	Ямбол	90.7	74662	823	69883	770
	Ареал	1309.6	99625	76	92389	71

Естествено движение на населението

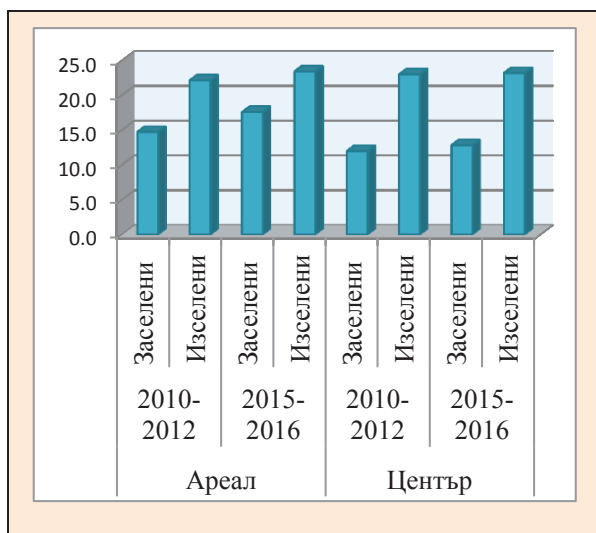
Брой и естественото движение на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на населението в ареала	99625	92389
○ мъже	48577	45102
○ жени	51048	47287
Средногодишен брой живородени деца в ареала	972	847
Средногодишен брой починали лица в ареала	1577	1546
Абсолютен естествен прираст в ареала - брой	-605	-700
Коефициент на обща раждаемост в ареала - ‰	9.75	9.16
Коефициент на обща смъртност в ареала - ‰	15.83	16.73
Относителен естествен прираст в ареала - ‰	-6.07	-7.57
Средногодишен брой на населението в центъра на ареала	74662	69883
○ мъже	36199	33934
○ жени	38463	35950
Средногодишен брой живородени деца в центъра на ареала	783	640
Средногодишен брой починали лица в центъра на ареала	912	925
Абсолютен естествен прираст в центъра на ареала	-129	-285
Коефициент на обща раждаемост в центъра на ареала - ‰	10.49	9.16
Коефициент на обща смъртност в центъра на ареала - ‰	12.22	13.24
Относителен естествен прираст в центъра на ареала - ‰	-1.73	-4.08

Населението на ареала намалява с повече от 7 хиляди. Раждаемостта намалява, равнището ѝ в ареала и в града е еднакво и е близко до това за страната. Увеличава се смъртността и в резултат на тези тенденции общо за ареала естественят прираст достига -7.6% , стойност, която е много по-висока от тази за страната. За населението в града този показател е по-нисък по абсолютна стойност, но също е отрицателен.

Механично движение на населението

Показатели за миграцията на населението	2010 - 2012	2015 - 2016
Средногодишен брой на заселилите се в ареала лица	1468	1626
Средногодишен брой на изселилите се от ареала лица	2206	2165
Абсолютен механичен прираст на населението в ареала	-738	-539
Относителен механичен прираст на населението в ареала - %	-7.41	-5.83
Средногодишен брой на заселилите се в центъра на ареала лица	895	898
Средногодишен брой на изселилите се от центъра на ареала лица	1719	1622
Абсолютен механичен прираст на населението в центъра на ареала	-823	-725
Относителен механичен прираст на населението в центъра на ареала - %	-11.03	-10.37

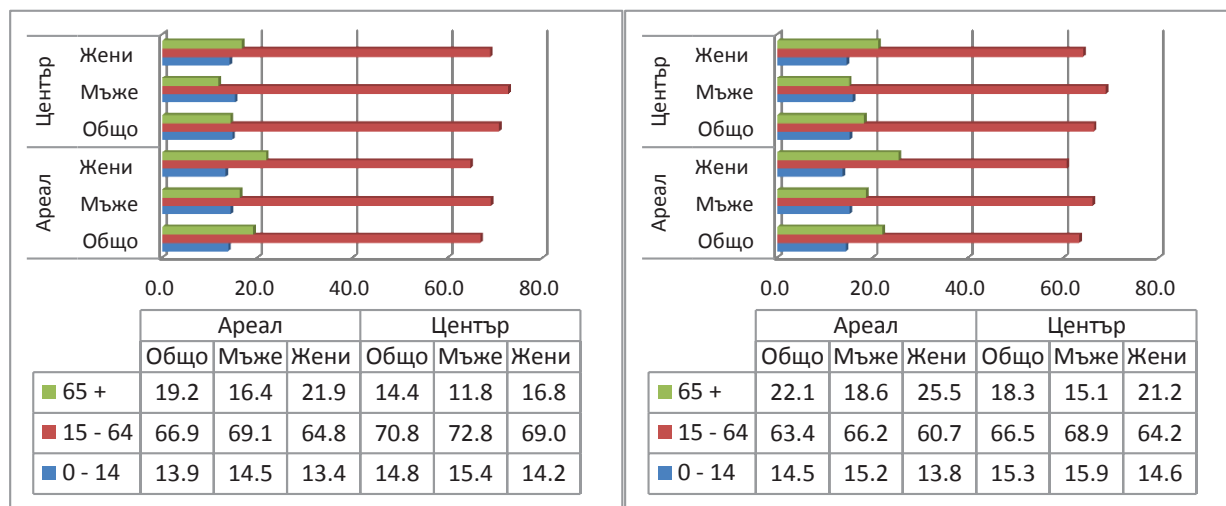

Интензитет (в%) на преселванията на населението в ареала и центъра по периоди

Миграционният прираст на населението е отрицателен и намалява по стойност. Това се дължи на намаляване на броя на изселванията сред населението. Населението в града има по-голям по стойност отрицателен прираст от този за ареала. Годишно през 2015 -2016 г. градското население намалява с 233 души (-3.3%) от миграция от центъра към периферията.

Възrastова структура на населението

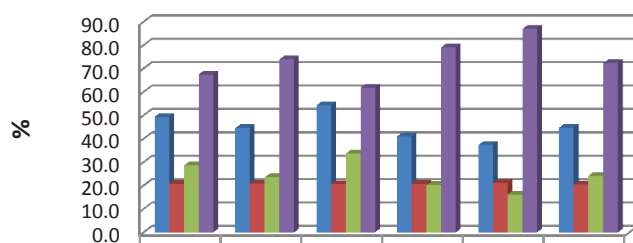
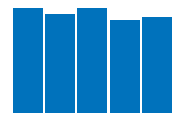
Средногодишен брой на населението по възраст	2010 - 2012	2015 - 2016
Население на възраст 0 - 14 години в ареала	13864	13384
Население на възраст 15 - 64 години в ареала	66656	58558
Население на възраст 65 и повече години в ареала	19105	20448
Население на възраст 0 - 14 години в центъра на ареала	11035	10662
Население на възраст 15 - 64 години в центъра на ареала	52890	46467
Население на възраст 65 и повече години в центъра на ареала	10738	12755
Средна възраст на населението в ареала - години	43.2	44.5
Средна възраст на населението в центъра на ареала - години	40.9	42.8

2010 - 2012 г.

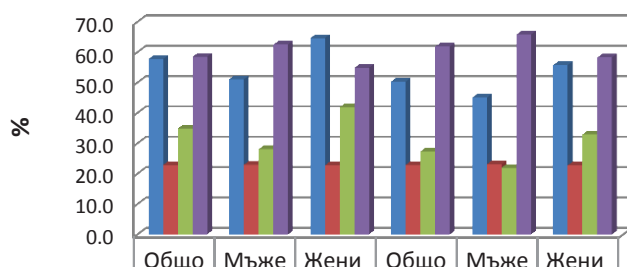
2015 - 2016 г.

Възrastова структура (в %) на средногодишното население в ареала и неговия център

	Ареал			Център		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо	49.5	44.6	54.4	41.2	37.4	44.9
До14 г.	20.8	21.0	20.6	20.9	21.2	20.6
Над 64 г.	28.7	23.7	33.7	20.3	16.3	24.3
Демографско заместване	67.5	74.0	61.8	79.2	87.0	72.4

2010 - 2012 г.

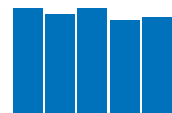
	Ареал			Център		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо	57.8	51.1	64.7	50.4	45.1	55.8
До14 г.	22.9	23.0	22.7	22.9	23.1	22.8
Над 64 г.	34.9	28.2	41.9	27.4	22.0	33.0
Демографско заместване	58.6	62.6	54.9	61.9	65.9	58.3

2015 - 2016 г.

Коефициенти (в %) на демографски зависимости и демографско заместване в ареалите и техните центрове - общо и по пол

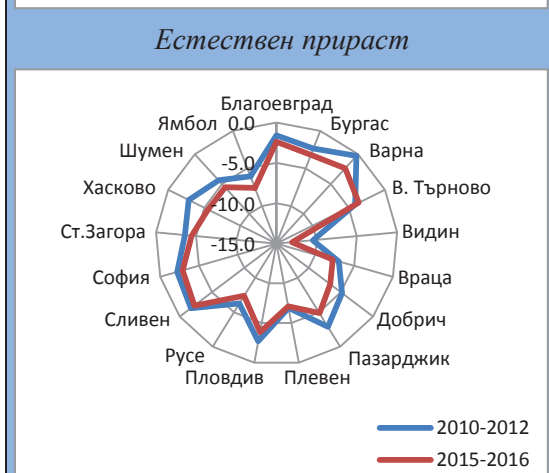
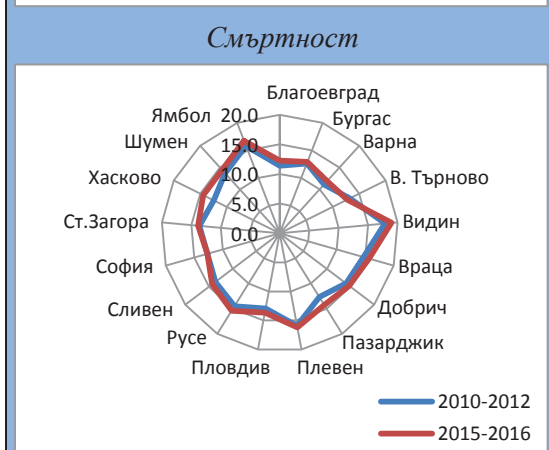
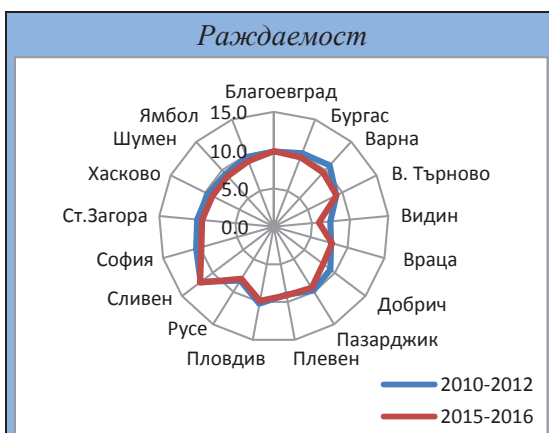
Най-младото население намалява незначително, но относителният му дял слабо нараства във възрастовата структура на населението. С повече от 8 хил. е намаляло населението на възраст 15 - 64 години, респективно неговият относителен дял - от 67 на 63% в ареала и от 71 на 66% в града. Увеличава се дялът на най-възрастните хора (над 65години) и средната възраст на населението, която достига 44.5 години. Това е една от най-високите стойности спрямо останалите ареали. По отношение на населението в града този показател е 42.8 години.

Увеличава се броят на лицата от зависимите възрасти - от 50 на 58 общо за ареала и от 41 на 50 лица на 100 лица от независимите възрасти. Съотношението за демографско заместване е вече под стойността на показателя за страната.

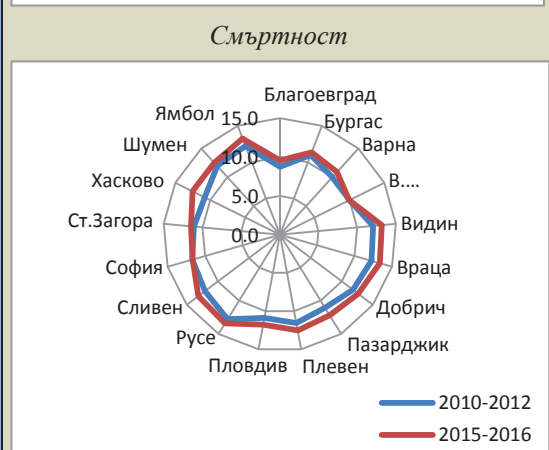
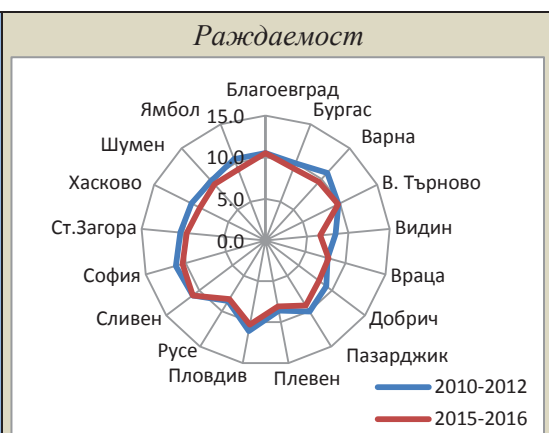

III. СРАВНИТЕЛНИ ДАННИ ЗА АРЕАЛИТЕ И ТЕХНИТЕ ЦЕНТРОВЕ

Естественото движение на населението
Центрове

Показателите в ареалите се определят от тези за населението в центровете. По-голямо намаление на раждаемостта се установява в ареалите Видин, Варна и Добрич. Смъртността нараства в Хасково, Пазарджик, Видин и Враца. Във всички ареали естественият прираст е отрицателен, но с най-високи стойности е във Видин, Ямбол, Русе и Плевен.

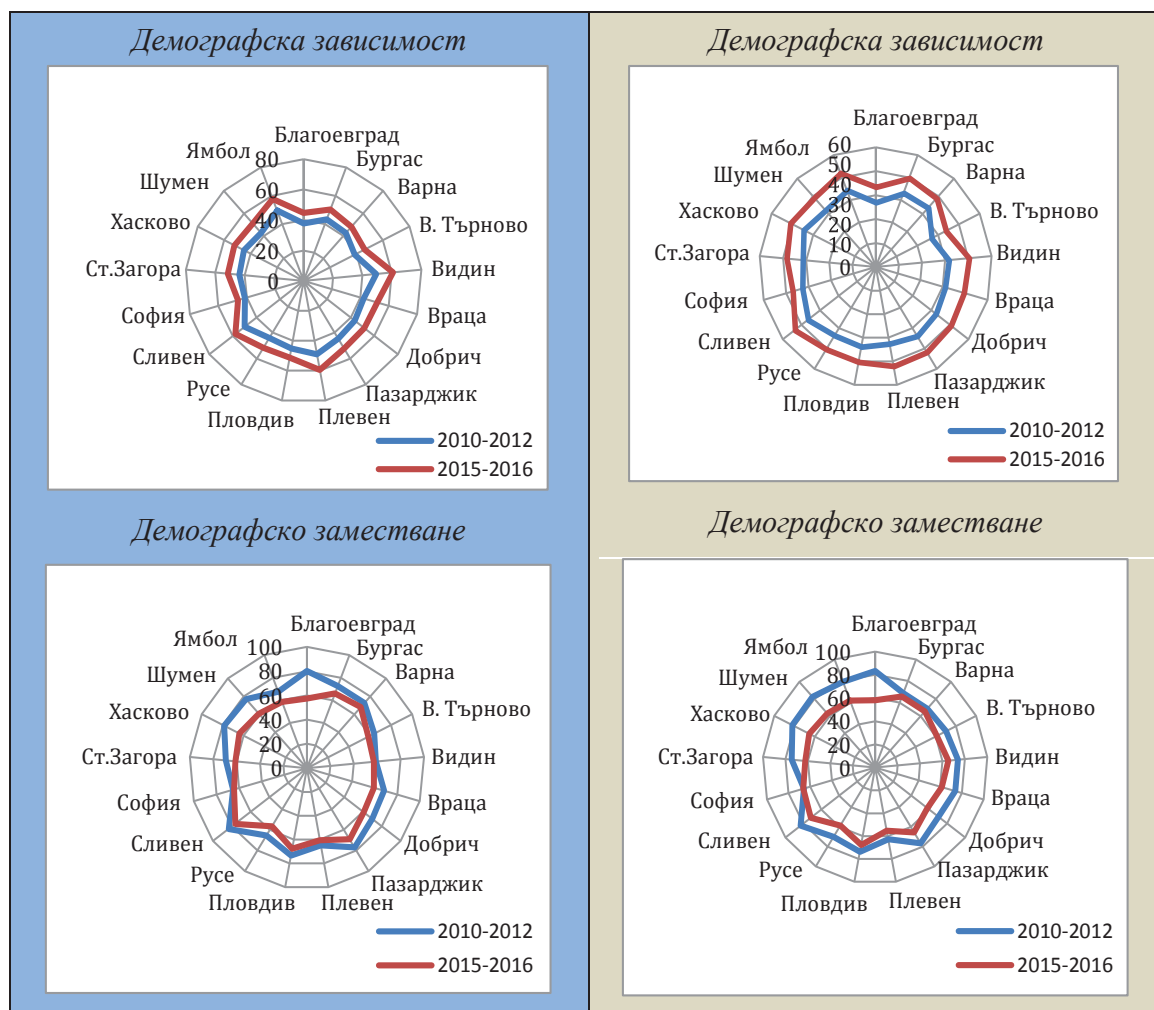

Раждаемостта намалява във всички центрове. Изключения са: Благоевград, Велико Търново и Сливен - в тях няма промени. В София, Стара Загора, Бургас и Велико Търново няма промени в равнището на смъртност. В останалите то се повишава. Най-голям е отрицателният прираст на центровете Видин, Русе и Плевен.

Възrastови зависимости сред населението

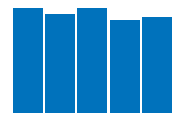
Ареали

Центрове

Тенденциите в демографското развитие на страната определят равномерното влошаване на съотношенията между броя на населението извън трудоспособните възрасти към това на възраст 15 - 64 години във всички ареали. През периода 2015 - 2016 г. с най-висока стойност е този показател в ареалите на Видин и Плевен - по 60 на 100 души от независимите възрасти. Висока е стойността на показателя (57 на 100 души) и в ареала на гр. Сливен, но той се дължи предимно на по-високия относителен дял на населението до 14 години. В центрoвете на ареалите за изминалия период изменение в демографската зависимост няма в гр. София, незначителни са промените в градовете Бургас, Варна и Пловдив. Най-големи в негативен план са промените в градовете Благоевград, Шумен, Ямбол и Хасково.

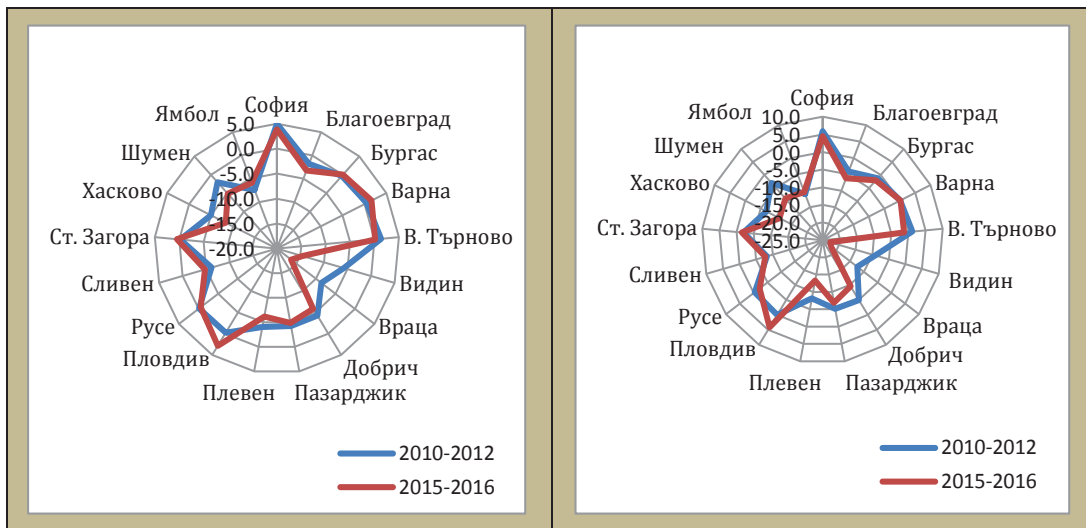
Посочените тенденции ще се задълбочават и през следващите години поради свиване на процеса на възпроизводството на трудоспособното население. С най-негативни промени в съотношенията на демографското заместване са ареалите на градовете Благоевград, Шумен, Хасково и Ямбол. Промени не са настъпили по този показател в ареалите на София, Видин, Велико Търново и Варна. Формирането на тези тенденции основно се определя от демографската ситуация в техните центрове. Значително влошаване на показателите за демографско заместване е настъпило в градовете Плевен, Благоевград, Шумен, Хасково и Ямбол. В предходния период техните показатели са били по-добри в сравнение с останалите градове.

Механичен (миграционен) прираст на населението в ареалите и техните центрове

Ареали

Центрове

През периода 2010 - 2012 г. най-висок положителен миграционен прираст има ареалът с център столицата - гр.София - близо 5%. За града относителният прираст е по-голям - близо 6%. Сред останалите ареали с малък (под 1%) положителен прираст са ареалите с центрове Варна и Велико Търново. Техните центрове и гр. Пловдив също имат положителен прираст. Също с нисък, но отрицателен прираст, са ареалите на Пловдив, Бургас и Стара Загора. Най-висок отрицателен миграционен прираст имат ареалите Враца, Ямбол, Сливен и Видин - над -5%. Останалите са с по-нисък отрицателен прираст.

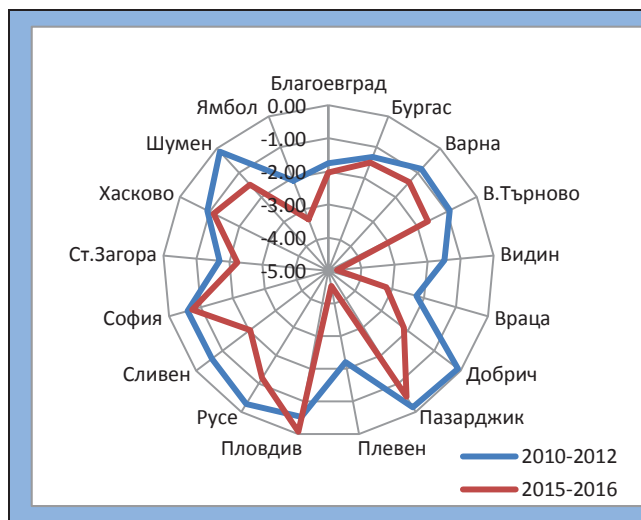
Относителният миграционен прираст за градовете има по-виски стойности. С над -8% са градовете Враца, Ямбол, Видин, Сливен и Плевен. От останалите градове с най-нисък (-0.3%) отрицателен прираст е гр. Русе.

През втория наблюдаван период (2015 – 2016 г.) се увеличава броят на ареалите, в които населението има положителен миграционен прираст. Ареалът на столицата има положителен прираст, но той е по-малък (3.8%) по стойност от предходния период. Центърът гр. София също е намалил своя прираст на 4.5%. Значително е нарастнал миграционният прираст на населението в ареала на гр. Пловдив (2.9%) и на града - с 4.2%. Ареалът на Варна и неговият център също имат положителен прираст. С много нисък положителен прираст (под 1%) са ареалите на Велико Търново и Стара Загора, но техните центрове имат отрицателен прираст - до -1.5%. От останалите ареали с най-висок отрицателен прираст са Враца (-16%) и Видин (-14%). Значително се е повишила отрицателната стойност на прираста за ареалите на Хасково, Плевен и Добрич - прирастът е от -6 до -8%. В останалите ареали миграционният прираст също се увеличава, но с по-малки стойности.

Миграцията на населението основно се осъществява от центровете на ареалите. Миграционният прираст за градовете Видин и Враца достига до -23%. Много голямо е нарастването на отрицателния прираст на населението в гр. Плевен (-13%), а в градовете Сливен, Добрич, Шумен, Ямбол и Хасково миграционният прираст на населението е между -8 и -11%. Косвено следва констатцията, че тези градове със своя икономически и социален потенциал не могат да осигурят необходимата трудова заетост и условия за живот, отговарящи на съвременните потребности на хората.

Средногодишен миграционен прираст на населението между центъра и периферията на ареала

Центрове на ареалите (градове)	2010 - 2012		2015 - 2016	
	Абсолютен прираст - бр.	Относителен прираст - ‰	Абсолютен прираст - бр.	Относителен прираст - ‰
Благоевград	-123	-1.75	-142	-2.03
Бургас	-260	-1.32	-304	-1.50
Варна	-277	-0.84	-463	-1.38
Велико Търново	-62	-0.91	-113	-1.64
Видин	-72	-1.49	-205	-4.75
Враца	-134	-2.24	-172	-3.18
Добрич	-10	-0.11	-184	-2.14
Пазарджик	-12	-0.16	-37	-0.53
Плевен	-238	-2.20	-450	-4.54
Пловдив	-178	-0.52	-21	-0.06
Русе	-73	-0.28	-174	-1.20
Сливен	-52	-0.60	-179	-2.04
София	-692	-0.58	-890	-0.72
Стара Загора	-235	-1.70	-306	-2.24
Хасково	-70	-0.92	-82	-1.13
Шумен	-12	-0.14	-115	-1.49
Ямбол	-155	-2.08	-233	-3.33

Всички центрове намаляват населението си в резултат на миграционните процеси в границите на ареала. Все по-голяма част от населението мигрира към периферията на ареалите. Най-голям отрицателен миграционен прираст се наблюдава в централните на ареалите Видин и Плевен - над -4.5‰. Над -3‰ е прирастът в централните на ареалите Ямбол и Враца.

**ГРАДОВЕ И ТЕХНИТЕ ФУНКЦИОНАЛНИ
УРБАНИЗИРАНИ АРЕАЛИ ПРЕЗ
В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
2010 - 2016**

www.nsi.bg